

Priprave na programsko-volilne seje organizacij SZDL

V letošnjem letu poteče štiri-letni mandat organizacijam SZDL v Sloveniji. Zato je predsedstvo občinske konference na 51. seji 10. julija sprejelo sklep o pričetku priprav za izvedbo programsko volilnih sej organizacij SZDL v naši občini.

Programsko-volilne seje v krajevnih konferencah SZDL morajo biti opravljene do 20. oktobra 1987, občinske konference SZDL do 10. novembra 1987 in Republiška konferenca SZDL Slovenije v decembru. Na teh sejah bo treba oceniti štiritletno prehojeno pot in opravljeno delo, predvsem pa, kako je SZDL kot frontna organizacija utrjevala in razvijala svojo ustavno in družbeno vlogo.

Programsko volilne seje bodo opravljene v času zelo zaostrenega, zapletenega in razgibanega obdobja. Bistveno so se zaostri materialni pogoji gospodarjenja, kar vpliva na pogoje dela materialnih in družbenih dejavnosti, predvsem pa na padanje življenjskega standarda delovnih ljudi in občanov. Vse to zahteva, da k programsko-volilnim sejам pristopimo odkrito in odgovorno, ter kritično ocenimo učinkovitost našega dela, da bomo postali bolj akcijski in učinkoviti pri konkretnem spreminjanju razmer na bolje.

Predsedstvo je na 51. seji 20. avgusta obravnavalo in sprejelo teze za pripravo in izvedbo programsko-volilnih sej ter opozorilo predvsem na najbolj pereča

vprašanja, kot so stabilizacijska prizadevanja, prostorski problemi osnovnega šolstva v občini, prizadevanja za čisto okolje in racionalno rabo energije, spremembe in dopolnitve ustave ter kadrovska problematika.

Evidentiranje možnih kandidatov za člane organizacij in organov SZDL ter za nosilce najodgovornejših funkcij že teče od 10. 7. 1987 in se bo končalo do 10. septembra.

Vsi nosilci evidentiranja (občani v KS, organi organizacij SZDL na vseh nivojih, družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva) morajo zagotoviti, da bodo vsi postopki (evidentiranje, predkandidacijski in kandidacijski postopek) potekali javno in demokratično.

Osnovno merilo za evidentiranje možnih kandidatov je njihova pripravljenost in sposobnost za uresničevanje skupnih nalog in problemov.

Posebno pozornost moramo posvetiti kandidiranju za najodgovornejšo dolžnost, to je predsednika, podpredsednika in sekretarja konference socialistične zveze ter za predsednike organov konference.

Vse kadrovske rešitve morajo biti frontno dogovorjene in usklajene na predsedstvu OK SZDL.

L. Š.

Gospodarstvo in družbene dejavnosti v prvem polletju

Od 1. 1. 1987 velja nov obračunski sistem, ki naj bi privedel do realnejšega izkazovanja poslovnih rezultatov. Njegove spremembe v precejšnji meri otežujejo primerjavo letošnjih podatkov z lanskimi. Zato smo po enotni metodologiji SDK Jugoslavije korigirali dohodek prvega polletja 1986. Tudi v obdobju januar-junij 1987 se je nadaljevala visoka rast cen: v primerjavi s prvim polletjem 1986 so se v SR Sloveniji povečale cene industrijskih izdelkov za 82,0 %, cene na drobno za 104,5 % in cene življenjskih potrebščin za 103,2 %.

GOSPODARSTVO

POSLOVNI USPEH

Najprej si oglejmo podatke o rasti industrijske proizvodnje in o gospodarskih odnosih s tujino v prvem polletju 1987 (podatki so v stalnem tečaju 1 US dolar = 451,60 din), ki jih je zbral Komite za družbeni razvoj in urejanje prostora občine Kočevje:

- V primerjavi s prvim polletjem 1986 se je fizični obseg industrijske proizvodnje povečal za 0,4 %.

- Gospodarstvo je izvozilo za 7.043,7 mio din blaga in storitev (IND 165), od tega 83,2 % na konvertibilni trg (5.863,3 mio din, IND 159). Največji izvozniki so AVTO, LIK, OPREMA in MELAMIN, ki so izvozili skupaj za 6.533,8 mio din in tako dosegli 92,8 % celotnega izvoza.

- Uvoženo je bilo za 3.028,4 mio din blaga in storitev (IND 192), od tega 96,7 % s konvertibilnega trga (2.927,6 mio din, IND 192). Največji uvozniki so MELAMIN, AVTO, OPREMA in TEKSTILANA, ki so uvozili skupaj za 2.812,2 mio din in tako dosegli 92,9 % celotnega uvoza.

- Z izvozom se je torej preselilo uvozne potrebe: dosežena je bila skupna stopnja pokritja 2,33, od tega na konvertibilnem

trgu 2,00 in na klirinškem 11,71.

Kakšne rezultate pa nam kažejo periodični obračuni?

V prvem polletju 1987 je doseglo gospodarstvo 63.647,4 mio din celotnega prihodka (IND 199) ter obračunalo 46.304,1 mio din porabljenih sredstev (IND 194) in tako doseglo 17.343,3 mio din dohodka

OZD	(v mio din)		
	Izguba	Reval. odhodki	Št. zaposl. (iz ur)
	1	2	3
ELEKTRO LJ. - TOZD			
Elektro Kočevje	284,7	211,5	124
LIK - TOZD Žaga Kočevje	219,8	384,4	207
SGP ZIDAR - TOZD			
Gradbeni sektor Kočevje	110,8	222,6	287
SGP ZIDAR - TOZD Strojni obrati Kočevje	48,2	49,0	76
Skupaj	663,5	867,5	694

Za srečnejši danes

organizira

Smučarski klub Kočevje

delovne akcije na prenovljenem smučišču v Dolgi vasi.

Urniki akcij bo objavljen v vseh delovnih sredinah. Smučišče je namenjeno vam, vašim otrokom in vnučkom...

(IND 212, korigirani IND 212).

Doseženi dohodek pa ni zadoščal za pokritje vseh obveznosti; 4 organizacije s 694 delavci so izkazale izgubo v skupni višini 663,5 mio din. Tako se je izguba v primerjavi s prvim polletjem 1986 (izkazale so jo 3 organizacije) povečala za 8 %, od obdobja januar-marec 1987 (zaradi sezonskih vplivov jo je izkazalo kar 16 organizacij) pa skoraj prepolovila (IND 52).

Od celotne izgube prvega polletja 1987 je 62,7 mio din izvira iz nezadostnega dohodka, 600,8 mio din pa iz nezadostnega čistega dohodka.

V naslednjem pregledu si oglejmo nekaj podatkov o organizacijah, ki so v prvem polletju 1987 poslovale z izgubo:

Navedene organizacije navajajo naslednje glavne vzroke izgube:

ELEKTRO LJUBLJANA - TOZD Elektro Kočevje: neekonomska cena električne energije, ki jo je določil ZIS.

LIK - TOZD Žaga Kočevje:
- vrtoglavo povečanje cen osnovne surovine,
- porast obratovalnih stroškov,

- prepočasno uvajanje proizvodnje v lamelnici,
- velik izpad delovnih ur zaradi odsotnosti delavcev v bolniškem staležu,

- nov obračunski sistem (prevelike zaloge žaganega lesa in hlodovine - zaradi redne dobave elementov ostalim TOZD v DO),

- neučinkovita kadrovska zasedba v posameznih obratih.

SGP ZIDAR Kočevje (za obe TOZD):

- nov obračunski sistem,
- sezonski značaj gradbeništva (TOZD Gradbeni sektor Kočevje je v prvem polletju 1987 realizirala le 35 % letnega plana).

Vrnimo se k poslovanju celotnega gospodarstva.

Gospodarstvo je doseglo v prvem polletju 1987 naslednje vrednosti temeljnih kazalcev poslovnega uspeha: gospodarnost 137,5 % (IND 103), donosnost 22,2 % (IND 112), akumulativna sposobnost 2,5 % (IND 93), reproduktivna sposobnost 7,0 % (IND 109) in koeficient obračanja obratnih sredstev 1,7 (IND 121).

V obravnavanem obdobju je bilo poprečno zaposlenih (na podlagi stanja ob koncu meseca) 6.765 delavcev (IND 100,2).

Posamezen delavec je dosegel v poprečju 2.555 tisoč din dohodka (IND 210) in 172.735 din mesečnega čistega osebnega dohodka (nominalna rast 113,5 %, realna rast 5,1 %).

V novem obračunskem sistemu igrajo posebno vlogo revalorizacijski prihodki in odhodki. V prvem polletju 1987 je ugotovilo gospodarstvo 40.070,9 mio din revalorizacijskih prihodkov (od tega je revalorizacija osnovnih sredstev in materialnih pravic prispevala 26.953,3 mio din) in 11.407,0 mio din revalorizacijskih odhodkov (od tega so obresti, obračunane za dinarske obveznosti, prispevale 7.015,9 mio din). Tako je ugotovilo v globalu presežek revalorizacijskih prihodkov v višini 28.663,9 mio din, ki je časovno namenjen za poslovni sklad, sicer pa je

izkazalo tudi dodatno revalorizacijo trajnih virov poslovnih sredstev v višini 448,7 mio din.

Razporejanje dohodka in čistega dohodka

V prvem polletju 1987 je gospodarstvo razporedilo 18.006,8 mio din dohodka (IND 207), od tega za financiranje skupnih družbenih potreb 5.184,1 mio din (IND 229) in za financiranje splošnih družbenih potreb 382,3 mio din (IND 153).

V obravnavanem obdobju je razporedilo 12.062,6 mio din čistega dohodka (IND 200), in sicer:

- za osebne dohodek 9.607,7 mio din (IND 211),
- za skupno porabo delavcev 527,4 mio din (IND 164),
- za akumulacijo 1.927,5 mio din (IND 170).

(Nadaljevanje na 2. strani)

Iz vsebine:

- Potrebna je solidarnost 2
- Razpis izobraževalnih oblik 3
- Drv bo dovolj 4
- Gradnje v KS 4
- Oprema za večji izvoz 4
- Natečaj 5
- Ob 60-letnici godbe 5
- Priloga o osnovnem šolstvu v občini Kočevje
- Delegatska priloga:
- Gradivo samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kočevje

Štipendije v novem šolskem letu

Potrebna je najširša solidarnost

Izvršni odbor Predsedstva Republiške konference SZDL Slovenije se je 10. 8. 1987 sestal na izredni seji in se seznanil s stanjem in razmerami na področjih, ki so jih koncem julija in v začetku avgusta prizadela huda neurja s točo in poplavami. Najbolj so bila prizadeta območja Pomurja, Podravja in Kozjanskega.

Škoda je največja na kmetijskih površinah, prizadeta pa je tudi komunalna infrastruktura, pa tudi mnogi gospodarski in stanovanjski objekti.

Izvršni odbor je pozitivno ocenil dosedanje aktivnosti za odpravo nastalih posledic, ter pripravljenost delovnih ljudi in občanov, da nudijo pomoč prizadetim.

Izvršni odbor Predsedstva RK SZDL Slovenije zato ponovno poziva delovne ljudi in občane, da s svojim neposrednim prispevkom pomagajo pri hitrejšem odpravljanju najhujših posledic, ki jih je povzročilo neurje. Tako kot vedno ob takih katastrofah, je potrebna najširša solidarnost, saj sredstva, ki jih združujemo v ta namen in ki so predvidena za primere elementarnih in drugih nesreč, ne bodo zadoščala.

Občani in organizacije, ki želijo nakazati denarne prispevke kot pomoč pri odpravljanju posledic neurij, lahko nakazujejo na odprt žiro račun pri Rdečem križu Slovenije, številka: 50101-678-51579 za pomoč ob neurjih.

Republiška konferenca
Socialistične zveze
delovnega ljudstva Slovenije
Predsedstvo
Izvršni odbor

Za šolsko leto 1987/88 je bilo razpisanih 417 kadrovskih štipendij. Združeno delo se je odločilo podeliti 259 štipendij za šolanje do IV. stopnje, 66 za V. stopnjo in 92 za študij na višjih in visokih šolah. V primerjavi z lanskim šolskim letom se je število razpisanih štipendij povečalo za 12 %. Povečuje se tudi zahteva po širokih profilih poklicev. Zlasti raste povpraševanje po višje in visoko usposobljenem kadru. Glede usmeritev je največ štipendij razpisanih za vse vrste poklicev v kovinarstvu in strojništvu ter lesarski in gradbeni dejavnosti. Mnogo štipendij za študij na višjih in visokih šolah bo žal ostalo nepodeljenih. Zakaj, kako? Zato, ker šteje celotna generacija, ki zapuša osnovnošolske klopi le 250 učencev in ker si mnogi učenci izbirajo drugačen poklic kot so želje združenega dela. Tako se nam dogaja, da prejema en del učencev, ki se šola v isti vzgojnoizobraževalni ustanovi štipendijo, drugi del pa se prebija skozi celotno šolanje le ob podpori

staršev in svojcev. To so v glavnem učenci naravoslovja in družboslovja, se pravi naš potencialno izredno potreben kader. Zato smo se na občinskem odboru gospodarske zbornice in Izvršnem svetu odločili predlagati združenemu delu, da bi podelilo štipendije tudi učencem naravoslovja in družboslovja po principu kadrovskega štipendiranja. Razdelilnik (koliko

in katere učence naj bi kdo štipendiral) bosta pripravili strokovni službi skupnosti za zaposlovanje in občinske kadrovske službe, sprejel pa odbor za štipendiranje in Skupnosti za zaposlovanje. Ker so nekatere delovne organizacije samoiniciativno že podelile kadrovske štipendije tudi za program naravoslovja in družboslovja, bomo akcijo izpeljali v začetku sep-

tembra, ko bodo že znani podatki o podelitvi kadrovske štipendij v združenem delu. Vsi, ki obiskujejo program naravoslovja in družboslovja in jim še nikjer ni odobrena nikakršna štipendija, naj pošljejo vlogo s potrebnimi podatki Odboru za štipendiranje pri skupnosti za zaposlovanje v Kočevju, ki bo poskušal najti štipenditorja.

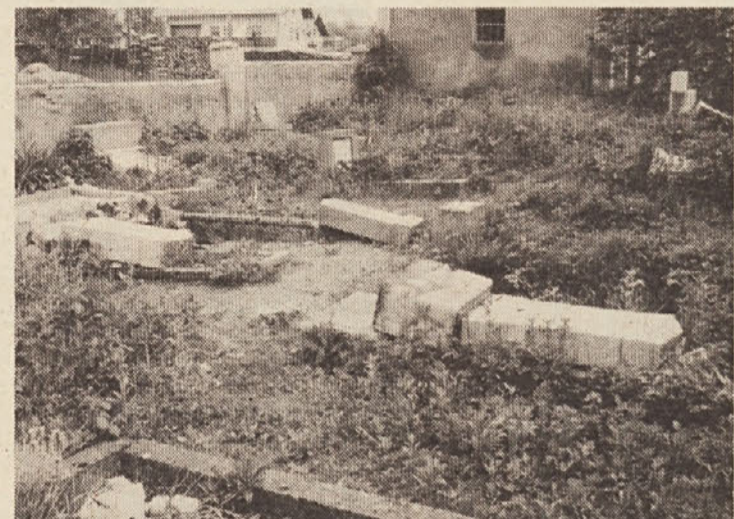
Slavka Janša

V slogi je moč!

»Obnovo in ureditev cerkve, pokopališča in okolice so omogočili krajanji Trate, Kočevja in okolice s prispevki ter prostovoljnimi delom v letu 1987.«

To je predviden tekst na plošči obnovljene cerkve, ki stoji sredi nekdanje neurejenega – 310 let starega pokopališča na Trati. Pokopališče je bilo opuščeno leta 1966.

Dobra dva meseca je minilo, odkar je potekel rok dovoljenja

za pobiranje prostovoljnih prispevkov, pa so že vidni rezultati te solidarnostne akcije.

Članki v Kočevskih novicah so pripomogli, da so bili občani o nameravani obnovi in ureditvi, ki jo podpirajo vse družbenopolitične organizacije, pravočasno obveščeni. Bilo je sicer par posameznikov, ki so imeli do pobiralec, katerih naloga ni bila lahka, grob in nekulturen odnos. Redko pa je stanovanje, iz katerega so pobiralec odšli praznik rok. Svoj prispevek so dali tako domačini, kot tudi iz raznih krajev Jugoslavije priseljeni stanovalci. Niti Romi niso izostali; celo sami so prinašali denar.

Nabranega je bilo 6.840.000, din. Vsota ne dosega niti polovice predračunske vrednosti, pa vendar bo potrebno zadevo izpeljati do konca. Dela potekajo pod vodstvom gradbenega odbora, ki ga je imenoval Izvršni svet Skupščine občine. Ta odbor od vsega začetka plodno deluje.

V odboru je zastopnik LRZVND (spomeniško varstvo). Stalen stik in sodelovanje je rezultat, da je 460 let stara cerkev – kulturni spomenik, z oltarjem za katerega dr. Zadnikar piše, da je pravi biser Kočevske – dobila prvotno obliko. Po zaslugi župnijskega urada je bila še pred zimo pokrita in zavarovana pred nadaljnjim propadanjem. Sedaj so izginili tudi že sledovi vojne in strele, ki ji je zadala dodatno rano.

Sodelovanje s strokovnjaki tovarne JUB – Kemične industrije, pa je pripomoglo, da je cerkev dobila obstojno in lepo barvo.

naša ta skrb in obveznost na druge dejavnike, predvsem na organe družbenopolitične skupnosti.

Poleg te osrednje točke dnevnega reda je odbor tudi ocenil svoje delo v pripravah in izvedbi programa slovesnosti ob Dnevnu zaloge in prazniku krajevne skupnosti Rudnik–Šalka vas. Proslava je temeljila na omembe vrednih delovnih uspehih pri urejanju komunalnih del, asfaltiranju cestišč v Klinji vasi ter obnovi prostorov za prostovoljno gasilsko društvo.

Ocenili so uspešnost kulturnega udejstvovanja – zlasti NÖNET, športno aktivnost in drugo. Izredno pomembno in uspešno pa je sodelovanje TOZD Prašičereja z organi oz. občani krajevne skupnosti. Slovesnost je zelo popestril nastop Delavske godbe z mažuretkami. Za družabnost in veselo razpoloženje pa je poskrbel cenen in uspešni zabavni ansambel ALČ. N. K.

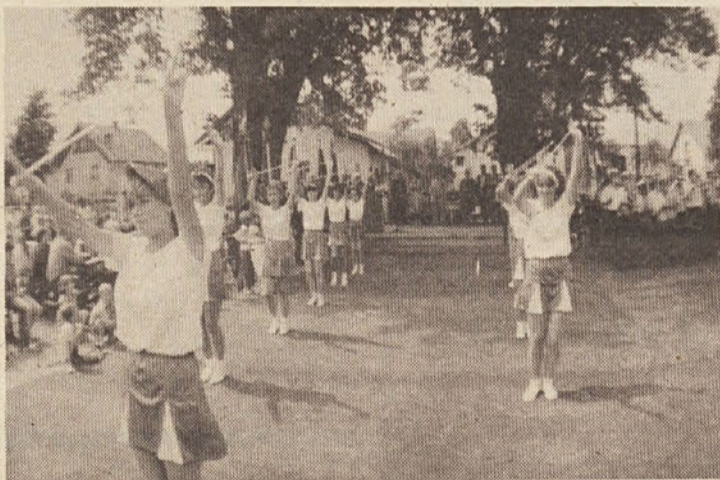
Aktivnost krajevnih združenj borcev

Na zadnji seji krajevnega združenja Zveze borcev Rudnik–Šalka vas je tekla osrednja razprava o programskih zasnovah aktivnosti njihovega članstva o skrbi za vzdrževanje in obnavljanje spomenikov in obeležij NOB. Na njihovem območju je kar 11 spomenikov in obeležij, ki izpričujejo zgodovinske resnice o vlogi in borbi ter žrtvah rudarjev v naši proletarski revoluciji.

Temeljno obeležje tvori spomenik, postavljen na vrtu nekdanje uprave rudnika Kočevje na Roški cesti – sedaj uprava TOZD Gozdarstvo Rog.

Na treh marmornatih ploščah so vklesana imena 119 padlih rudarjev, med njimi 3 narodnih herojev. Spomenik je bil postavljen 3. oktobra 1953 ob občinskem prazniku in ob deseti obletnici Kočevskega zbora odposlancev. Zob časa je načel konstrukciji in vezno gradivo ter obledil črke. Nujna obnova bo po skromnih ocenah terjala nad

800.000 din sredstev za kamnoseški poseg, saj bo treba na novo vklesati kar 989 črk. Pri zbiranju sredstev je združenje borcev naletelo na veliko razumevanje delovnih kolektivov TOZD Gozdarstvo Rog, Oprema, pri krajevni skupnosti in občinski

Nastop mažoret ob krajevnem prazniku KS Rudnik–Šalka vas 4. julija v Klinji vasi

skupščini, seveda pa bodo velik delež prispevali tudi borci sami in občani s prostovoljnimi delom. Združenje Zveze borcev se zaveda svoje moralne obveznosti do čuvanja spomeniških vrednot socialistične revolucije, vendar se že iz čisto jasnih razlogov pre-

Gospodarstvo in družbene dejavnosti v prvem polletju

(Nadaljevanje s 1. strani)

Podatki kažejo, da eden temeljnih ciljev občinske resolucije – hitrejša rast akumulacije od dohodka – v prvem polletju 1987 še ni bil dosežen.

Poslovna sredstva in njihovi viri

Navajamo samo nekaj podatkov o pomembnejših elementih poslovnih sredstev in njihovih virih:

– Konec junija 1987 je imelo gospodarstvo 1.411,2 mio din denarnih sredstev (IND 226) in 61.797,0 mio din trajnih virov poslovnih sredstev (IND 196).

– Zaloge so dosegle vrednost 26.232,4 mio din (IND 211). Surovine in material so udeležene s 45,6 %, nedokončana proizvodnja z 28,8 %, gotovi proizvodi s 17,8 % in blago s 7,8 %. Najbolj so se povečale zaloge gotovih proizvodov (IND 262).

– Kreditne obveznosti so bile izkazane v višini 27.065,5 mio din (IND 207). Kratkoročni krediti za obratna sredstva (upoštevajo obveznosti za izkoriščene okvirne kredite) so udeleženi s 63,1 %, krediti za osnovna sredstva z 22,4 %, dolgoročni krediti za obratna sredstva z 9,3 % in sanacijski s 5,2 %. Najbolj so se povečali krediti za osnovna sredstva (IND 262).

– Terjatve do kupcev so presegle obveznosti do dobaviteljev. Gospodarstvo je imelo na 100 din obveznosti 111,1 din ter-

jatev (IND 112). Pri predujmih je položaj obraten: na 100 din prejetih predujmov je imelo 77,9 din danih predujmov (IND 72).

Splošna ugotovitev

Za poslovanje kočevskega gospodarstva v prvem polletju 1987 je značilno:

– poslovanje z izgubo v višini 663,5 mio din, ki se je v primerjavi s prvim polletjem 1986 povečala za 8 %, od obdobja januar–marec 1987 pa skoraj prepolovila (IND 52);

– povečanje obsega industrijske proizvodnje, izvoza in uvoza ob položaju neto izvoznika;

– rast vrednosti temeljnih kazalcev poslovanja, razen akumulativne sposobnosti;

– nadpovprečna rast zalog gotovih proizvodov;

– velika odvisnost od kreditov, predvsem za obratna sredstva;

– položaj neto upnika pri dolžniško-upniških razmerjih in neto dolžnika pri predujmih;

– presežek revalorizacijskih prihodkov nad odhodki.

Družbene dejavnosti

V prvem polletju 1987 so dosegle OZD družbenih dejavnosti 1.997,8 mio din celotnega prihodka (IND 224), 1.324,6 mio din dohodka (IND 219, korigirani IND 229), 1.033,4

mio din čistega dohodka (IND 211) in poslovale brez izgub (enako kot v prvem polletju 1986).

Te organizacije so razporedile doseženi čisti dohodek takole:

– za osebne dohodke 953,4 mio din (IND 234),

– za skupno porabo delavcev 46,9 mio din (IND 85),

– za akumulacijo 33,1 mio din (IND 118).

Ob tem naj omenimo, da so sredstva za osebne dohodke v gospodarstvu naraščala počasneje (IND 211).

V teh organizacijah je bilo v prvem polletju 1987 v poprečju zaposlenih (na podlagi stanja ob koncu meseca) 579 delavcev, kar je za 46 delavcev ali za 8,6 % več kot pred enim letom, posamezen delavec pa je dosegel v poprečju 199.957 din mesečnega čistega osebnega dohodka (nominalna rast 123,0 %, realna rast 9,7 %).

Tudi v teh organizacijah igrajo v novem obračunskem sistemu posebno vlogo revalorizacijski prihodki in odhodki. V prvem polletju 1987 so OZD družbenih dejavnosti ugotovile 1.215,9 mio din revalorizacijskih prihodkov (od tega je revalorizacija osnovnih sredstev in materialnih pravic prispevala 1.088,2 mio din) in le 0,6 mio din revalorizacijskih odhodkov. Tako so ugotovile presežek revalorizacijskih prihodkov v višini 1.215,3 mio din, ki je začasno namenjen v poslovni

**Komite za družbeni razvoj in urejanje prostora
Odsek za plan in analize**

Prodaja izdelkov malo drugače

Potem, ko je pred dobrim letom odprl v mestu Kočevje prvi zasebni trgovino s sadjem in zelenjavo, smo bili v avgustu priča slovesni otvoritvi še dveh privatnih trgovin.

Butik Žaba

V kemični čistilnici na Trgu zbora odposlancev so avgusta odprli specializirano trgovino vseh vrst ženskih, moških in otroških nogavic z imenom butik ŽABA.

Poletna sezona se izteka, z njo pa tudi boste noge, zato bo obisk te trgovine brez dvoma vsakemu od nas potreben. Izbira je že sedaj velika. Kupcem želijo ponuditi širok asortiman, predvsem nogavice iz zelo iskanega bombaža. Na voljo pa so tudi ženske nogavice za posebne pri-

ložnosti. Cene so konkurenčne. V Žabi lahko kupujemo vsak dan, razen sobote in nedelje, in sicer od 7. do 15. ure ter od 17. do 19. ure. Obljubljajo, da bodo delovni čas prilagajali potrebam kupcev.

V jeseni bo naše mesto bogatejše še za eno novo trgovino, kjer bodo prodajali otroško konfekcijo. Podrobnejše bomo o ponudbi pisali v eni prihodnjih števil Kočevskih novic.

S. J.

Udeleženci kovinarskega krožka v DO ITAS Kočevje – učenci OŠ Kočevje

Kako pridobiti ustrezne kadre

V delovni organizaciji ITAS Kočevje v zadnjem obdobju ugotavljamo prekomerno fluktuacijo kadrov. Kader odhaja tudi izven naše občine. Rešitev tega problema je samo v izboljšavanju pogojev dela, uresničevanju plačila po delu ter v stalnem izobraževanju novih kadrov in razvijanju pripadnosti delovni organizaciji.

leto organiziramo kovinarski krožek za tiste učence, ki jih tako delo zanima. Teoretični del poteka v osnovni šoli, praktični pa se izvaja v delavnicah DO ITAS. V te krožke se vključuje po več kot 20 učencev.

V šolskem letu 1987/88 bo delovna organizacija skupaj z osnovno šolo poiskala za delo tega krožka novo – še zanimivejšo vsebino.

V naši delovni organizaciji se zavedamo, da moramo za pridobivanje ustreznih kadrov pričeti usmerjati učence že v osnovni šoli, ko se odločajo za poklic oz. šolanje. Zato v sodelovanju z osnovno šolo v Kočevju že tretje

Aktivnost DO ITAS Kočevje na področju pridobivanja in izobraževanja kadrov ima pozitivne rezultate. Zato bo potrebno s takim načinom dela nadaljevati tudi v prihodnje.

Viktor Sušin

Butik Vestalka

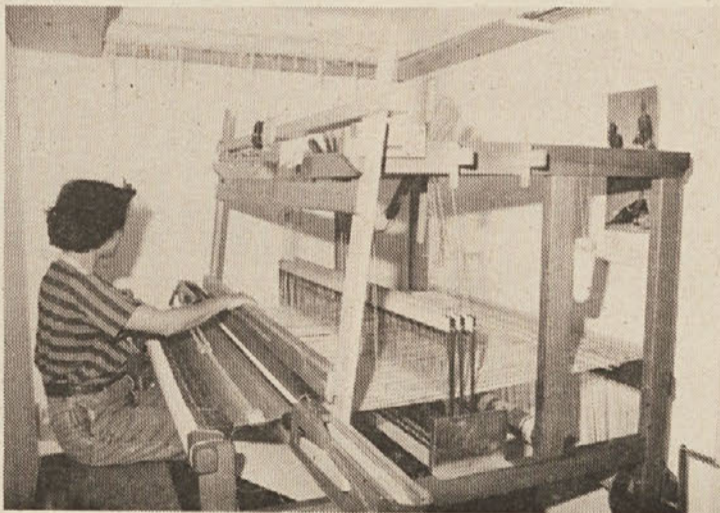
Butik VESTALKA ima prostore v Kidričevi ulici 10, kjer je bil prej projektivni atelje. Poleg sta trgovini Mavrica in Avtodeli.

V lično urejenem lokalu si je moč ogledati in kupiti ročno tkane izdelke, kot so krila, kostimi, plašči, obleke, metrsko blago, rute, šali, prti, zavese, preproge, torbe in nahrbtniki.

Prodajajo še makrameje, umetniške izdelke Janeza Arka, nakit iz bakra in drugih kovin, kvadrane in ročno ter strojno pletene izdelke in usnjeno galanterijo.

»Osnovna dejavnost je ročno tkanje«, je povedala lastnica Vestalke. K sodelovanju pa so povabili izdelovalce ostalih naštetih izdelkov, tako da je ponudba bogatejša in zanimivejša. Poudarim naj, da izdelujejo oblačila in ostale predmete tudi po naročilu. Kupec si lahko sam izbere vrsto materiala ter barvo in kroj, po katerem mu željeni izdelek v butiku naredijo.

Vestalka je odprta vsak dan, razen nedelje, in sicer od 9. do 12. ure ter od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 9. do 13. ure.

Kočevski brigadirji na zvezni MDA Kutina 87

V letošnjih pripravah na odhod na MDA je center za mladinsko prostovoljno delo pri

OK ZSMS Kočevje pričel z animiranjem mladih za udeležbo na MDA že v mesecu aprilu. Delo

centra je bilo pravilno načrtovano in realizirano, saj je odšlo na MDA 34 brigadirjev iz naše občine. Kljub temu, da brigada ni bila popolna, so brigadirji

dosegli lepe rezultate. Tako je bila mladinska delovna brigada Kočevski zbor odlikovana v prvi izmeni s trakom akcije KUTINA 87, deset brigadirjev si je prislužilo udarniško značko, devet brigadirjev pa je prejelo pisno pohvalo.

Po otvoritvi mladinskega doma (september, oktober), bo organiziran brigadirski večer za vse udeležence letošnje MDA. Ob tej priložnosti bo vsem nagrajenim in pohvaljenim brigadirjem izročeno pisno priznanje.

Vsem udeležencem letošnje zvezne MDA KUTINA 87 se zahvalujemo za sodelovanje, prav tako pa tudi DO, ki so omogočile svojim članom OO ZSMS udeležbo na MDA. Kot primer popolnega razumevanja izstopa v letošnjem letu DO Tekstilana, ki se ji za sodelovanje še posebno zahvaljujemo.

Udeleženci delovne akcije Kutina – 87 v SR Hrvaški v sestavi delovne brigade »Kočevski zbor« iz Kočevja

OK ZSMS Kočevje
Predsedstvo

Obvestilo!

Na podlagi določb zakona o komunalnih dejavnostih (Ur. list SRS, 8/82), zakona o družbeni kontroli cen (Ur. list SRS, 9/85), družbenega dogovora o skupnih izhodiščih za oblikovanje cen komunalnih storitev v letu 1987 (Ur. list SRS, 2/87), pravilnika o cenah delovne organizacije Komunalno podjetje KOMUNALA Kočevje ter sklepa pooblaščenega odbora skupščine SIS za komunalne in cestno dejavnost občine Kočevje z dne 16. 6. 1987 je delavski svet delovne organizacije Komunalno podjetje KOMUNALA Kočevje v razširjeni sestavi dne 23. 6. 1987 sprejel

SKLEP

o določitvi cen komunalnih storitev

- ODVAJANJE ODPLAK
  - gospodinjstva 36 din/m³
  - gospodarstvo 77 din/m³
- ČIŠČENJE ODPADNE VODE
  - gospodinjstva 21 din/m³
  - gospodarstvo 32 din/m³
  - obremenjena s kemikalijami 59 din/m³
  - obremenjena s težkimi kovinami 79 din/m³
- ODVOZ ODPADKOV
  - gospodinjstva 19 din/m²
  - gospodarstvo 22 din/m²
- OGREVANJE
  - družbene dejavnosti 34.710 din/MWh
  - ostali 29.240 din/MWh
  - gospodinjstva 367 din/m²
  - ostali 428 din/m²

Novo cene so v uporabi od 1. 7. 1987 dalje. Kočevje, 30. 6. 1987

Predsednik delavskega sveta delovne organizacije Komunalno podjetje KOMUNALA Kočevje
Bojana Klepac, l.r.

SLOVENSKI VESTNIK

1. avgusta vsi na uprizoritev Miklove Zale '87 v Svatnah

A.I.D.L.C.M. svari: Ločevanje bi presehalo šolo!

PREBERITE

- 1. Da naša nova Slovenska vestnika
- 2. Mladinski glasbeni koncerti
- 3. Povezani prijatelji na SPZ
- 4. Najboljši učenci naših osnovnih in srednjih šol
- 5. Najboljši učenci naših osnovnih in srednjih šol
- 6. Slovenski mladinski pevski zbori
- 7. Slovenski mladinski pevski zbori
- 8. Slovenski mladinski pevski zbori

Podprni Glasbeni šolo

SAK je v pokalu premagal Pliberk

Prenovljeni Slovenski vestnik v Celovcu

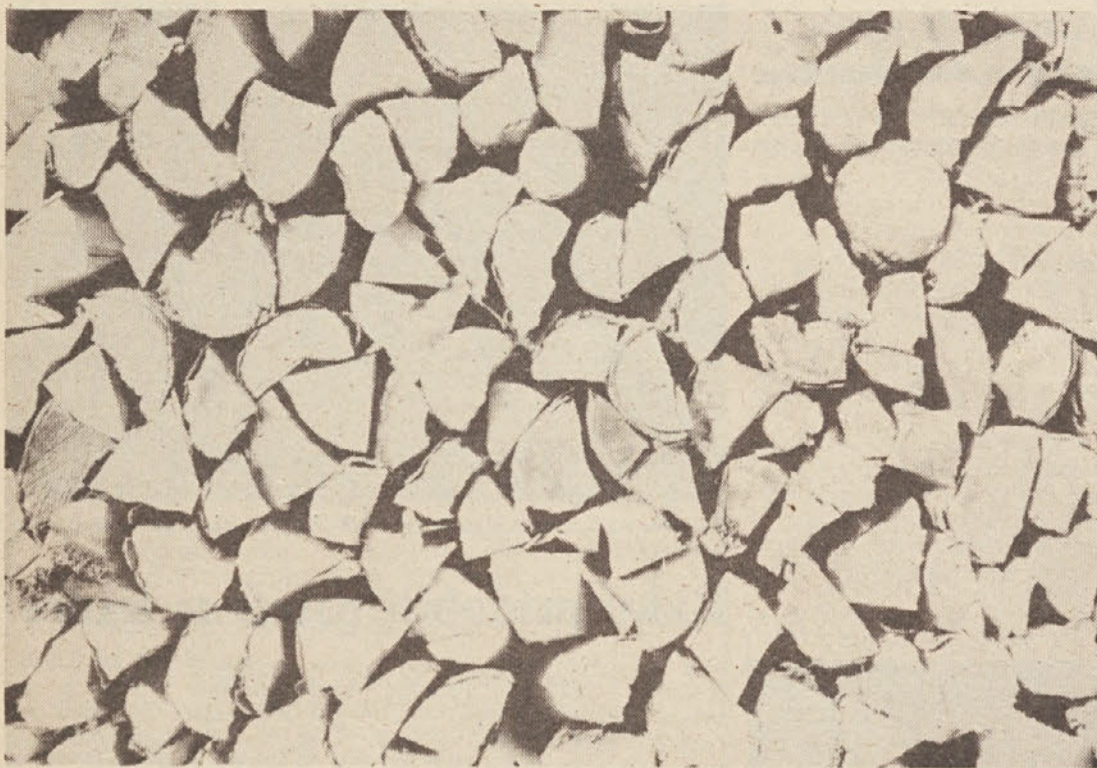
Izšla je prva številka prenovljenega Slovenskega vestnika. List ima novi format, bogatejšo, bolj popestrjeno vsebino in večji obseg. Cilj Slovenskega vestnika je postati široka tribuna za demokratično razpravo o narodnostnih, političnih, kulturnih in gospodarskih vprašanjih ne samo na Koroškem in v Avstriji, temveč tudi v skupnem slovenskem prostoru. Enkrat mesečno bo novi Slovenski vestnik izhajal s posebno prilogo, v kateri bomo namenili posebno pozornost dogajanju v prostoru Alpe-Jadran.

S prenovitvijo je ustvarjen časopis, ki bo vzbujal tudi v Sloveniji večje zanimanje. Prosimo Vas, da z naročitvijo lista prispevate k večji publiciteti Slovenskega vestnika v Sloveniji.

Zastopništvo za Jugoslavijo je:

ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171, 61000 Ljubljana, Ivan P. Lukan, Glavni urednik Slovenskega vestnika v Celovcu

Izdajatelj in založnik: Zveza Slovenskih organizacij na Koroškem.

Drvo bo dovolj

Poletje se počasi poslavlja, hladne noči in jutra opozarjajo, da je potrebno misliti tudi na preskrbo s kurjavo za dolgo hladno obdobje od zgodnje jeseni do pozne pomladi.

Da si Kočevci najraje ogrevajo domove z drvmi je očitno; skoraj ob vsaki hiši ali stanovanjskem bloku so ravno v tem času skladišča drva. Tako založenost z drvmi težko najdemo v katerem drugem slovenskem mestu. V teh dneh tudi neprestano pojejo svoje pesmi različni cirkularji, motorne žage, kot tudi poklicni razzagovalci drv. Podobno vzdušje je tudi domala ob vseh, predvsem bližnjih gozdnih cestah. Predvsem v popoldanskih urah je povsod polno osebnih vozil, ljudje pa pridno pobirajo gozdne lesne ostanke, ki so ostali v gozdu po opravljeni redni sečnji, čistijo in redčijo površine, porasle z gostim in tankim drevjem ter s pospravljanjem sečišč pripravljajo površine za obnovo gozdov.

Gozdno gospodarstvo Kočevje, ki gospodarji z gozdovi in proizvajajo gozdne lesne proizvode,

skrbi in omogoča, da se lahko vsi občani pravočasno oskrbijo z lesom za kurjavo. Zelo zaželjeni so načini, s katerimi si ljudje sami, z lastno prizadevnostjo pripravljajo les za kurjavo, v obliki sečnih ostankov. Relativno nizka nakupna cena sečnih ostankov bistveno zmanjša potrebne količine gotovih drv na prodajnih skladiščih v Kočevju in Stari cerkvi. Na teh skladiščih je možno kupiti les za kurjavo predvsem v obliki dolgega oblega lesa listavcev. V manjših količinah se proizvaja v gozdu les za kurjavo tudi še v klasični obliki, to je v obliki metrskih kosov lesa (cepanic in okroglic).

Da bi zadovoljili povpraševanju po »klasični obliki« drva, to je predvsem za potrebe raznih ustanov in organizacij, kakor tudi za vse tiste, ki nimajo ustreznega prostora ob svojih domovih, ali zaradi ostarelosti niso več kos težkemu fizičnemu delu, je organizirana na lesnem skladišču v Kočevju in Stari cerkvi tudi predelava dolgega oblega lesa listavcev za kurjavo v metrske kose lesa (prostorski les).

Ljudem je tako dana možnost, da se sami odločijo, kakšna drva si bodo nabavili in po kakšni ceni.

Odveč je »preplah«, da drv v Kočevju ni, kot sta poročala pisca člankov v Dolenjskem listu (13. 8. 1987) in Delu (20. 8. 1987), saj je bilo vsem dosedanjim kupcem drv v kočevsko-ribniškem območju zadovoljeno. Tako bo tudi v prihodnje. Res pa je, da vsem ne more biti naenkrat ugodeno in tudi ne vedno prav tedaj, ko to želijo.

Ob vsem tem pa je treba povedati tudi to, da nimamo nobene ekonomskega opravčila, ker tako malo koristimo za ogrevanje tudi druge vire, kot so elektrika, premog in plin, pa čeprav živimo takorekoč sredi gozdov in smo že po tradiciji navezani predvsem na prijetno toploto iz lesa. Les še vedno premalo cenimo kot industrijsko surovino. Večino lesa, ki ga danes pokurimo, bi lahko predelali v prepotrebno blago, n. pr. celulozo, iverne plošče ipd. Razmislimo tudi o tem.

T. G.

Gradnje v KS

VODOVOD IZ LOŠKEGA POTOKA DO LAZCA

Končuje se izgradnja vodovoda od Loškega potoka do rezervoarja nad Lazcem. Delo je izvajala enota JLA iz Postojne. Končuje ga v predvidenem roku.

DELA NA CESTI OD MIRTOVIČEV DO OSILNICE V POLNEM RAZMAHU

Modernizacija ceste od Mirtovičev do Osilnice poteka po

predvidenem planu. Enota JLA, ki izvaja dela na odseku od Mirtovičev do Ložca, še zaključuje svoje delo. Cestno podjetje Novo mesto pospešeno izvaja zemeljska dela na svojem odseku od Ribjeka do Osilnice, in tudi vodarji so obljubili, da bodo v najkrajšem možnem času dokončali obrežni zid pred Osilnico.

Veliko naporov se vlaga za pridobitev vseh potrebnih sredstev. Potrebno je zgraditi še dva nova mosta, dva pa je treba razširiti. Asfaltna prevleka bo le bitodrobir v debelini 8 cm fini asfalt pa bo treba položiti kasneje, ko bodo to omogočala sredstva.

Usmerjena stanovanjska gradnja

V okviru usmerjene stanovanjske gradnje v KS Kočevska Reka je trenutno v gradnji 26 stanovanjskih hiš v naseljih Štalcerji, Novi Lazi in Morava. Večina graditeljev so mladi, zaposleni pri Posestvu »Snežnik«. Delovna organizacija si tako zagotavlja široko kadrovsko zaledje, v teritorialno največji KS v občini Kočevje pa se bo število prebivalstva v prihodnosti povečevalo. Vsestranska pomoč delovne organizacije »Snežnik« graditeljem pa bo premostila težave, s katerimi se srečujejo graditelji nasploh v zdajšnjem času.

G. S.

G. S.

ENOTA JLA IZ POSTOJNE MODERNIZIRA CESTO OD MIRTOVIČEV DO LOŽCA

20. avgusta so obiskali gradbišče ceste Mirtoviči - Osilnica najvišje starišine JLA in se pohvalno izrazili o izvajanju del na odseku ceste od Mirtovičev do Ložca, ki ga gradi enota JLA iz Postojne.

Prisotni so bili tudi predstavniki občine, SIS za KCD in krajevne skupnosti. Vsi so enotnega mišljenja, da je enota iz Postojne svojo nalogo izredno uspešno opravila in tudi s svojim delom pripomogla k temu, da se bo dolina Petra Klepca po asfaltni cesti povezala z ostalim svetom. Krajevna skupnost pripravljala za vojaški srečanje s kulturnim in zabavnim programom, pohvalila pa bo tudi najboljše vojaške in starišine, ki so največ doprinesli k izgradnji ceste.

Vinko ZAJEC

ZA VARNO POT V ŠOLO

V Kočevju smo kot ponavadi pred pričetkom pouka v šolah uredili vse, da bodo naši otroci varno prišli v šolo. Obnovljeni so prehodi za pešce, prve dni bodo za prehod otrok preko cest skrbeli poleg staršev tudi prometni miličniki, pionirji prometniki in člani ZZAM in AMD Kočevje.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Kočevje je bil usklajevalec vseh akcij za varno pot otrok v šole.

Dopis DO Avto Kočevje, naslovljen na Občinsko konferenco SZDL Kočevje

Ukinitev servisa osebnih vozil

Obveščamo vas, da smo delavski svet naše delovne organizacije na seji dne 27. 7. 1987 seznanili s stališčem našega predsedstva, da naj ponovno proučimo in razmislimo, da servisa osebnih vozil ne ukinemo, temveč njegovo dejavnost celo razširimo na servisiranje ostalih osebnih vozil.

Povsem razumljivo in logično ter tudi politično upravičeno je vaše prizadevanje, da je potrebno občanom - lastnikom osebnih vozil zagotoviti kvaliteto in ceneno vzdrževanje osebnih vozil in se zaradi tega prizadevati, da bi pri naši delovni organizaciji ohranili obstoječi servis osebnih vozil. Tudi med člani našega kolektiva je veliko lastnikov osebnih vozil, ki bodo zaradi takšne odločitve prizadeti, vendar so soglasni s takšno odločitvijo. Razlogi za to odločitev so ekonomsko za kolektiv naše delovne organizacije tako tehtni in pomembni, da zahtevajo čimhitrejšo realizacijo sprejete odločitve. V sedanji težki gospodarski situaciji in zaostrenih pogojih gospodar-

jenja ter hudi konkurenci na domačem in mednarodnem tržišču moramo poiskati vse notranje rezerve, če bomo hoteli v tej konkurenci preživeti in uspešno poslovati. Pri tem ima bistveno vlogo kvaliteto in hitro vzdrževanje tovornih motornih vozil, s katerimi opravljamo svojo osnovno dejavnost in ustvarjamo tudi celoten prihodek delovne organizacije. Premajhne in neustrezne delavniške kapacitete oziroma prostori za vzdrževanje tovornih motornih vozil predstavljajo veliko oviro za nadaljnje uspešno poslovanje, saj pomeni za našo DO vsak izgubljeni avtodan zaradi tehnične nesposobnosti veliko izgubo na dohodku. Z ukinitvijo servisa osebnih vozil bomo težave, ki jih imamo pri vzdrževanju in popravilu tovornih motornih vozil bistveno omilili in pridobili dodaten prostor in kapacitete za opravljanje naše osnovne dejavnosti, ki je za kolektiv »Avto Kočevja« življenjskega pomena.

Ob sprejemanju srednjeročnega plana smo se, zavedajoč

težav pri vzdrževanju tovornih motornih vozil, odločili za izgradnjo novih, sodobnih delavnic na novi lokaciji izven mesta, vendar smo kmalu ugotovili, da v sedanji težki gospodarski situaciji ni realnih možnosti za realizacijo takšnih načrtov.

Edina prava možnost za odpravo teh težav je v ukinitvi servisa osebnih vozil in preureditvi in usposobitvi prostorov, kjer se opravlja sedaj ta dejavnost - popravilo in vzdrževanje tovornih vozil.

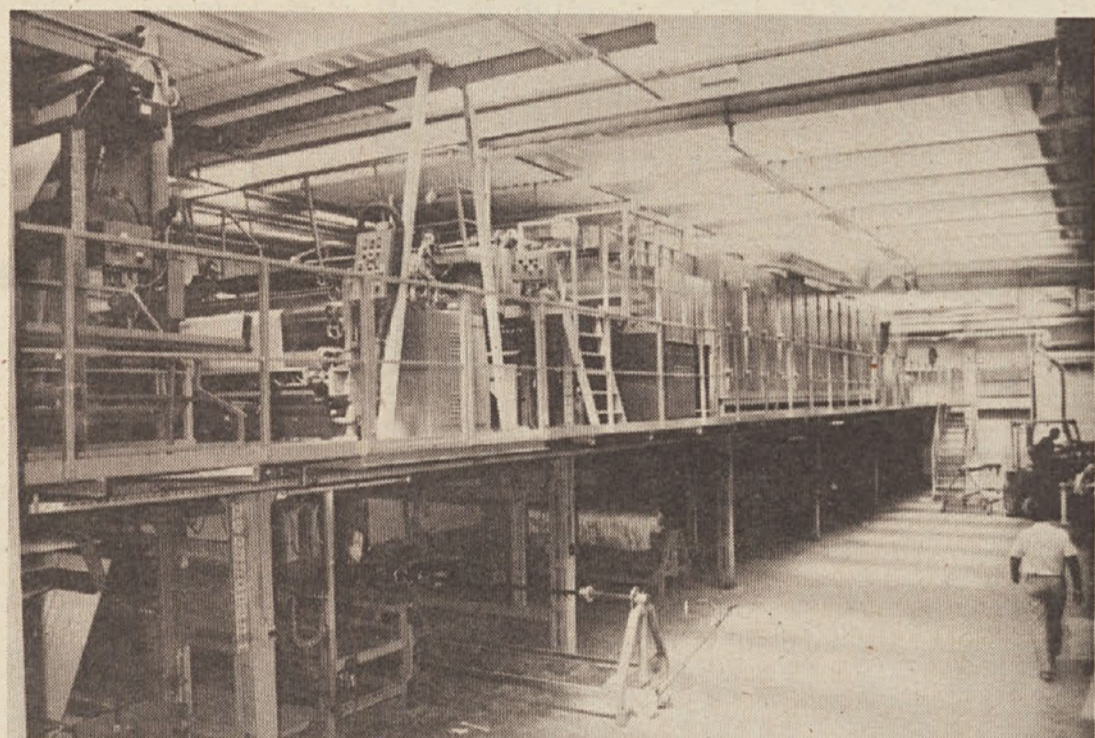
Zaradi tega delavski svet vaše pobude za spremembo odločitve o ukinitvi servisa osebnih vozil ni sprejel in prosi predsedstvo občinske konference SZDL, da sprejme našo odločitev z razumevanjem in nas s tem podpre in nam pomaga v naših prizadevanjih za uspešnejše poslovanje.

Kočevje, 6. 8. 1987

Direktor Avto Kočevje
Danilo Vučić, dipl. ing.

Predsednik delavskega sveta:
Amon Drago

Oprema za večji izvoz in čisto okolje

TOZD Sintep je za programirano proizvodnjo nabavil opremo znamke Ulbrich, ki predstavlja vrhunsko tehnologijo

Celotni investicijski program Opreme Kočevje je vsestransko aktiviral vodilni in vodstveni kader kot tudi delavce te delovne organizacije.

Motivacija za obsežne investicijske posege je bila jasno opredeljena: izboljšati delovne pogoje zaposlenih, modernizirati in povečati proizvodnjo ob sočasnem povečanju izbora izdelkov, ob ustreznih kvalitetah obdržati tudi konkurenčnost na zunanem trgu. Pri finančno že tako obsežni investiciji pa je potrebno posebej izpostaviti skrb za čisto okolje!

si je še za naslednjih deset let zagotovil rast proizvodnje.

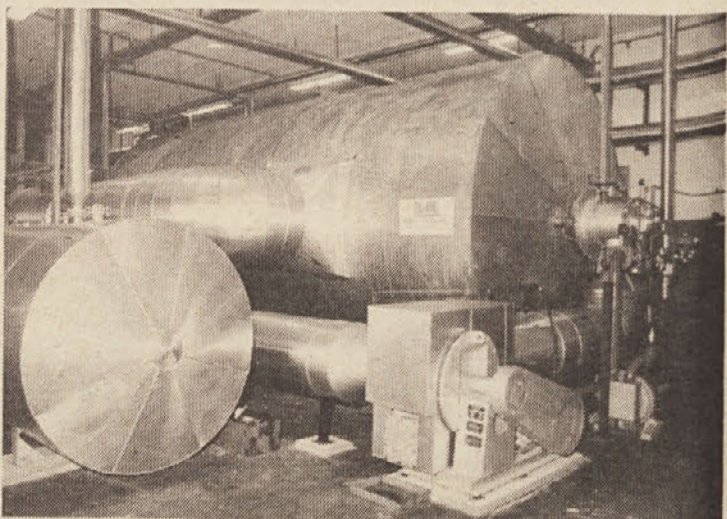
Celotni proizvodni asortiman bo pokrival potrebe zaščite transportnih sredstev, skladiščenja robe, področja ekologije, športno rekreacijskih potreb in potreb široke potrošnje.

Čistilna naprava (vžigalna komora) je bila prav tako nabavljena v inozemstvu pri firmi DÜRR. Čistilni sistem deluje na principu izogrevanja vseh nastalih plinov v proizvodnem procesu (ki so doslej one-

snježevali ozračje v mestu in razburjali občane). Plini izogrevajo v komori pri temperaturi 720°C

ob dodajanju minimalne količine tekočega goriva. Pri procesu gorenja se plini popolnoma razkrojijo, sproščena toplota pa se koristi v proizvodnem procesu, nadalje za ogrevanje sanitarne vode in delovnih prostorov. S to dokaj zajetno investicijo v čistilne naprave je kolektiv v celoti izpolnil obljube, ki jih je dal javnosti, istočasno pa dosegljive velike prihranke pri porabi toplotne energije.

V.

Čistilna naprava je bila nabavljena pri firmi Dürr

Vrednost skupnih naložb v TOZD SINTEP je bila 2.730.00 nemških mark. Od te vsote je bilo izločeno 700.000 DM za nakup čistilnih naprav v proizvodnem procesu.

Za programirano proizvodnjo je bila nabavljena vrhunsko tehnologija - oprema znamke ULBRICH.

Celoten sklop naprav je namenjen za plastificiranje in lakiranje platen po direktnem in indirektnem postopku. Z nabavo navedene tehnologije si je TOZD SINTEP zagotovil vrh tehnoloških dosežkov na tem področju proizvodnje, s tem pa

Plan razvoja osnovnega šolstva v občini Kočevje

I. Uvod

V analizi sedanjega stanja osnovnega šolstva v občini Kočevje so ugotovljeni naslednji problemi in pomanjkljivosti:

- pomanjkanje šolskega prostora in visoka starost ter slabo stanje šolskih zgradb,
- kritično preveč kombiniranega pouka, predvsem na višji stopnji,
- slaba opremljenost šol z učili in sodobno učno tehnologijo,
- izpraznjeno podeželje in prevelika koncentracija šolarjev v Kočevju,
- po številu učencev prevelika šola v Kočevju, ki ne omogoča uspešnega vzgojnega dela,
- izredno veliko prevozov učencev,
- velike razlike v pogojih šolanja med podeželjem in centrom občine,
- splošno slab materialni standard osnovnega šolstva v občini.

II. Razvojne usmeritve

Pri nadaljnjem razvoju vzgojnoizobraževalne dejavnosti postavljamo primarni smoter: kvalitetno izvajanje novega programa življenja in dela osnovne šole, in sicer v poldnevni organizaciji dela ter čim bolj izenačene možnosti in pogoje šolanja na področju cele občine.

Ta smoter bomo dosegli z realizacijo naslednjih planskih nalog in ciljev:

- ne ukiniti več nobene šole v občini;
- v vseh šolah zagotoviti ustrezne prostorske pogoje za pouk v eni izmeni in opremljenost s sodobno učno tehnologijo;
- v večjem obsegu zagotavljati brezplačne učbenike;
- zmanjšati obseg kombiniranega pouka, posebno v višjih razredih osnovne šole;
- vse romske otroke vključiti v redno osnovno šolanje;
- posebno skrb posvečati razvoju nadarjenih učencev;
- postopno uvesti pouk angleškega jezika ob nemškem jeziku;
- v Kočevju ustanoviti dve samostojni osnovni šoli;
- zmanjšati koncentracijo šolarjev v Kočevju z ustanovitvijo popolnih osnovnih šol v KS Stara cerkev in KS I. Omerza ter s spremembo šolskih okolišev;
- pri ustanavljanju (novih) popolnih šol upoštevati naslednje kriterije:

a) **strokovno-pedagoški vidik**, da je najustreznejša šola z dvema paralelkama (oddelkoma) od 1. do 8. razreda, to je 450-500 učencev v 16 oddelkih, kar pomeni ustrezno zasedbo učnega kadra pri predmetnem pouku in najboljše možnosti za oblikovanje urejenega, pedagoško vodenega in vzgojno uspešnega življenja in dela šole kot celote (Zato bomo na novo ustanavljali popolne osnovne šole samo v primeru, če je v šolskem okolišu najmanj 40 učencev vsakega razreda oziroma če jih toliko pričakujemo na osnovi planirane stanovanjske izgradnje.)

b) **ekonomski vidik**, da je taka šola dovolj velika in da s številom učencev in oddelkov ter ustrezno frekvenco uporabe opravičuje vlaganja v opremljenost šole z učno tehnologijo oz. da zmanjšuje obseg prevozov učencev;

- s spremembo šolskih okolišev uskladiti število učencev glede na prostorske zmogljivosti posameznih šol;
- v vseh šolah zagotoviti popolno strokovno kadrovske zasedbo;
- po **posebnem programu** pospeševati razvoj osnovnega šolstva v manj razvitih krajevnih skupnostih, izboljšati prostorske pogoje, dajati prednost pri nabavi opreme, učil, učbenikov, knjig za šolske knjižnice, urediti šolske prehrane in izvajanju priprave otrok za vstop v osnovno šolo, odpravljati kombiniran pouk z naslednjimi možimi ukrepi:

a) prešolati (začasno) učence višje stopnje v bližnjo šolo, ki nima kombiniranega pouka (Podpreska)

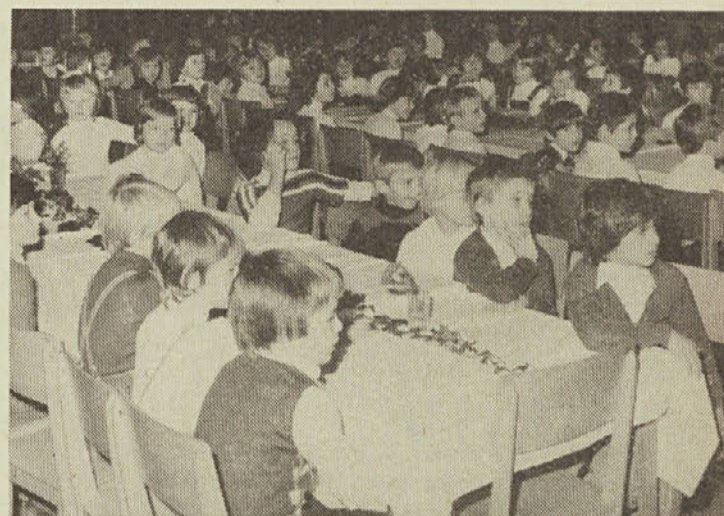
b) če je v kombiniranem oddelku 7. in 8. razreda več kot 18 učencev, se kombinacija razbije, če je učencev manj, se v oddelku izvaja 15 ur tedensko čistega pouka pri ključnih predmetih,

c) v kombiniranem oddelku 5. in 6. razreda se izvaja 10 ur tedensko čistega pouka pri ključnih predmetih,

d) v kombiniranih oddelkih na razredni stopnji z več kot dvanajstimi učenci se izvajajo samostojne ure pri pouku slovenskega jezika, matematike in spoznavanju narave;

(Konkretnjša določila bo OIS Kočevje opredelila v merilih in normativih za vrednotenje programa šol.)

- vse otroke, motene v razvoju, vključiti v Osnovno šolo Ljubo Šercer in na tej šoli dolgoročno zagotoviti celodnevno organizacijo dela;

- šolanje učencev iz KS Poljanska dolina v Osnovni šoli Stari trg ob Kolpi ostaja kot trajna rešitev, zato pristopamo k sofinanciranju adaptacije in dozidave te šolske stavbe.

III. Aktivnosti za realizacijo razvojnih usmeritev

Realizacija opredeljenih smotrov in ciljev je odvisna od materialnih zmogljivosti gospodarstva ter pripravljenosti delovnih ljudi in občanov občine Kočevje.

Na osnovi današnjega stanja gospodarstva in njegovih potreb po modernejši tehnologiji in večjem številu strokovno usposobljenih, kreativnih kadrov, planiramo naslednje aktivnosti:

1. V Kočevju:

- ustanoviti dve samostojni popolni osnovni šoli in zagotoviti kvaliteten predmetni kabinetni pouk s popolno strokovno zasedbo, opremljenimi specialnimi učilnicami in sodobno učno tehnologijo;
- potrebne šolske prostore bomo zagotovili:
- a) v obstoječi šolski stavbi v Gaju, ki ima 20 matičnih in 4 specialne učilnice ter sodobno šolsko kuhinjo,
- b) z adaptacijo šolske stavbe na Reški cesti (Bračičeva šola), ki ima 10 matičnih učilnic, manjšo telovadnico in kuhinjo (stavba ostane trajno za šolsko rabo, gimnazijsko stavbo se opusti);
- c) z **izgradnjo nove (manjše) šole** na lokaciji med Cankarjevo in Kolodvorsko cesto s 14 matičnimi in 4 specialnimi učilnicami, šolsko kuhinjo, zakloniščem in telovadnico kot športno dvorano tudi za javne prireditve (razsežna lokacija dopušča možnost morebitnih poznejših širitvev);
- v šolskem letu 1987/88 pričnemo v 5. razredu z delno uvedbo pouka angleškega jezika;
- izvajati fakultativni pouk računalništva in drugega tujega jezika;
- v sodelovanju z OZD organizirati obšolske aktivnosti na področju gozdarstva ter obdelave lesa in kovin.

2. V KS Stara cerkev:

- v šolskem letu 1987/88 ukiniti celodnevno organizacijo dela;
- ustanoviti popolno osnovno šolo in določiti novi šolski okoliš;
- potrebne prostore zagotoviti v dveh fazah: v prvi fazi adaptirati obstoječo šolsko zgradbo in dozidati še 4 učilnice, telovadnico in tehnično delavnico; v drugi fazi - časovno odvisno od dejanskega številnega stanja otrok v okolišu - zgraditi še 5 matičnih in 3 specialne učilnice s potrebnimi spremljajočimi prostori;
- zagotoviti ustrezno strokovno zasedbo učnega kadra.

3. KS Ivan Omerza:

- ustanoviti popolno osnovno šolo s temeljito spremembo šolskega okoliša;
- zagotoviti prostore in opremljenost v dveh fazah: v prvi fazi zagotoviti 8 učilnic, telovadnico, tehnično delavnico in šolsko kuhinjo; v drugi fazi zgraditi še 5 matičnih in 3 specialne učilnice s spremljajočimi prostori;
- predhodno sprejeti odločitev glede lokacije šole.

4. KS Rudnik-Šalka vas:

- organizirati podružnično šolo s 4 nekombiniranimi razredi nižje stopnje in ustrezno spremeniti šolski okoliš;
- učence višje stopnje še naprej šolati v Kočevju;
- določiti lokacijo za izgradnjo šole s 4 učilnicami in večnamenskim prostorom, ki bo zagotavljala tudi možnost širitve šolske stavbe za eventualno poznejšo ustanovitev popolne osnovne šole;
- zgraditi novo stavbo za 4-razredno šolo s pripadajočimi prostori;
- sedanja stavba OŠ Željne se opusti oz. se ji določi drugačna namembnost.

5. KS Struge (manj razvito območje):

- obnovev in razširitev šole se zaključi v letu 1987 (popolna osemletka v tej KS ostaja dolgoročno);
- v šolskem letu 1987/88 dopolniti opremljenost šole z učno tehnologijo na področju naravoslovnih predmetov in politehnične vzgoje;
- zmanjšati obseg kombiniranega pouka in izboljšati stanje na šoli z izvajanjem ukrepov iz programa pospeševanja razvoja osnovnega šolstva v manj razvitih KS;
- šola še naprej izvaja v razširjenem obsegu pripravo otrok za vstop v osnovno šolo.

6. KS Draga (manj razvito območje):

- v šolskem letu 1988/89 prešolati učence predmetne stopnje iz OŠ Podpreska v OŠ Loški potok;
- v letu 1987 pričeti v šolski stavbi v Podpreski z ureditvenimi deli (zamenjava pohištva, tla), ki se bodo fazno nadaljevala z ureditvijo ostrešja, sanitarij, ogrevanja, zamenjavo inštalacij in drugimi deli;
- na ta način v stavbi zagotoviti kvalitetne prostorske pogoje za šolanje otrok od 1. do 4. razreda;
- pouk organizirati v 2 kombiniranih oddelkih, ne glede na (premajhno) število učencev v posameznih razredih;
- izvajati ustrezne ukrepe iz programa pospeševanja razvoja osnovnega šolstva v manj razvitih KS.

7. KS Kostel (manj razvito območje):

- na OŠ Vas-Fara, ki izvaja pouk od 1. do 8. razreda, izvajati sprotne vzdrževalne dela na stavbi v Fari;
- v šolskem letu 1987/88 razbiti kombinacijo 7. in 8. razreda;
- izvajati ustrezne ukrepe iz programa pospeševanja razvoja osnovnega šolstva v manj razvitih KS;

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pojasnila in odgovor komisije za pripravo plana razvoja osnovnega šolstva v občini Kočevje na vprašanja in predloge iz javne obravnave

Pojasnila in odgovori

Predloženi plan razvoja osnovnega šolstva v občini Kočevje je rezultat široke javne razprave, ki je potekala od septembra 1986 dalje. Podlaga za to so bila naslednja poročila, analize in osnutki:

1. Zakaj druga izmena v OŠ Kočevje (Kočevske novice št. III/8 z dne 26. 9. 1986)
2. Poročilo OŠ Kočevje o uvedbi, poteku in nadaljnjem reševanju dvoimenskega pouka (Kočevske novice, Delegatska priloga št. 8 z dne 16. 12. 1986)
3. Plan razvoja osnovnega šolstva v občini Kočevje – delovno gradivo (Kočevske novice, Delegatska priloga št. 1 z dne 11. 2. 1987)

4. O razvoju osnovnega šolstva v Kočevju ter stališča o uvedbi samoprispevka (Kočevske novice št. IV/2 z dne 12. 3. 1987)
5. Iz javnih razprav o šolstvu (Kočevske novice št. IV/3 z dne 13. 4. 1987)
6. Plan razvoja osnovnega šolstva v občini Kočevje – osnutek (Kočevske novice, Delegatska priloga št. 4 z dne 27. 5. 1987)
7. Dne 8. 7. 1987 je bilo poslano v obravnavo osnovnim organizacijam sindikata in KK SZDL delovno gradivo za pripravo predloga plana s spremenjenim konceptom razvoja osnovnega šolstva, kot so sklenili zbori SO Kočevje na seji dne 11. in 12. julija in zbori skupščine OIS Kočevje na seji dne 30. 6. 1987.

V javni obravnavi plana je bilo zastavljenih nekaj vprašanj s področja osnovnega šolstva in precej predlogov za spremembo prvotne zasnove planiranega razvoja šolstva.

Večina predlogov je bila pri pripravi predloga plana tudi upoštevana, na ostale predloge in vprašanja pa skušamo odgovoriti oziroma jih pojasniti v tem prispevku.

(Nadaljevanje s 1. strani)

- v naslednjem srednjeročnem obdobju – po prvotnem predlogu KS – rekonstruirati obstoječe šolske prostore v Fari, prizidati manjšo telovadnico, kuhinjo z jedilnico in gospodinjstvo učilnico ter tako omogočiti pouk samo v eni stavbi;
- ob sedanjih šolskih stavbi v Fari rezervirati lokacijo za eventualno poznejšo gradnjo nove šole;
- šolsko stavbo v Vasi opustiti oziroma nameniti za drugo uporabo.

8. KS Osilnica (manj razvito območje):

- v OŠ Osilnica izvajati pouk od 1. do 4. razreda v dveh kombiniranih oddelkih;
- pouk se organizira v eni izmeni v primeru, če se v obstoječi šolski stavbi zagotovi dodatni prostor za drugo učilnico;
- izvajati ustrezne ukrepe iz programa pospeševanja osnovnega šolstva v manj razvitih KS.

9. KS Kočevska Reka (manj razvito območje):

- v že adaptirani šolski stavbi izvajati pouk od 1. do 4. razreda;
- izvajati ustrezne ukrepe iz programa pospeševanja osnovnega šolstva v manj razvitih KS.

10. Glasbena šola Kočevje:

- bo izvajala dodatno glasbeno izobraževanje osnovnošolskih otrok in mladine v nespremenjenem obsegu osmih oddelkov;
- odvisno od kadrovskih pogojev bo širila obseg glasbene vzgoje za predšolske otroke;
- posebna planska naloga te šole je pridobitev stalnega, strokovno usposobljenega učnega kadra.

11. Skupščina občine Kočevje kot ustanoviteljica osnovnih šol v občini bo z odlokom določila nove šolske okoliše za vse šole v občini in opredelila kriterije za vpis otrok v osnovno šolo izven matičnega šolskega okoliša.

12. Za šolske stavbe, v katerih se pouk ne bo več izvajal, bo Skupščina občine Kočevje določila drugo namembnost. To so stavbe ukinjenih šol: Koprivnik, Mozelj, Trava, Vimolj, Polom in stavba gimnazije v Kočevju.

IV. Ocena investicij in viri združevanja sredstev

V finančno konstrukcijo vključujemo:

- celotne stroške: gradnje nove šole v Kočevju, adaptacije šolske stavbe na Reški cesti, izgradnja 4-razredne šole v KS Rudnik-Šalka vas ter za OŠ Podpreska,
- stroške izgradnje samo prve faze OŠ Stara cerkev in OŠ Livold,
- za OŠ Vas-Fara: stroške za rekonstrukcijo in dozidavo v Fari,
- za OŠ Stari trg ob Kolpi: delež občine Kočevje pri planirani investiciji

2. Kako v Kočevju zagotoviti dovolj prostora za enoimenski pouk
Ob prvotno ponujenem variantnem predlogu glede adaptacije in dozidave gimnazije ali gradnje nove šole je bila v javni obravnavi že februarja in marca letos enotno sprejeta varianta z novogradnjo. Zato na poznejše predloge o aktiviranju gimnazijske stavbe niso več potrebna pojasnila.

Investicija	v 000 din		
	stroški gradnje	oprema	Skupaj
1. gradnja nove šole v Kočevju	1.207.000	205.190	1.412.190
2. adaptacija stavbe na Reški cesti	100.000	15.000	115.000
3. sofinanciranje OŠ Stari trg			40.000
4. OŠ Podpreska – vzdrževalna dela	15.000		15.000
5. adaptacija in dozidava OŠ Stara cerkev	252.200	42.874	295.074
6. Gradnja šole v KS Rudnik-Šalka vas	184.000	31.280	215.280
7. adaptacija in dozidava OŠ Livold	311.400	52.900	364.300
8. Adaptacija in dozidava OŠ Vas-Fara	158.000	26.860	184.860
Skupaj	2.227.600	374.104	2.641.704

Višina stroškov pomeni oceno po cenah januar 1987, šolska oprema pa je po kriterijih Izobraževalne skupnosti Slovenije ovrednotena v višini 17 % od vrednosti investicije.

V prizadevanju za čim hitrejšo zbiranje sredstev predlagamo vse možne vire in načine združevanja. To so:

1. uvedba samoprispevka po stopnji 1,5 % od osebnih dohodkov,
2. del sredstev iz že sprejetega SaS o združevanju sredstev za razvoj družbenih dejavnosti v obdobju 1986–1990 (stopnja 1,2 % iz čistega dohodka),
3. sklenitev novega samoupravnega sporazuma, po katerem bi v obdobju petih let združevali sredstva iz čistega dohodka po stopnji 0,8 %,
4. sredstva pospešene amortizacije za investicijsko vzdrževanje šolskih stavb, ki se vključijo v finančno konstrukcijo – prvenstveno za izvedbo adaptacijskih del,
5. šele po izteku sedanjega srednjeročnega obdobja (1986–1990) računamo na sredstva, ki se pri Izobraževalni skupnosti Slovenije zbirajo za investicije v osnovnošolski prostor na manj razvitih geografskih območjih, kamor med drugimi spada KS Kostel; planiramo, da bo OŠ Vas-Fara vključena v ta program po letu 1991. Predvidevamo republiški delež v višini 37 % vrednosti investicije (nepovratna sredstva).

Višina in planirana dinamika združevanja sredstev iz posameznih virov je razvidna iz priloženega tabelarnega pregleda.

Viri sredstev za realizacijo plana investicij v osnovnem šolstvu (ocena po stanju januar 1987)

Leto	v 000 din					
	Samoprispevek 1,5 %	Sedanji SaS 1,2 %	Novi SaS 0,8 %	Amortizacija zgradb OŠ	Skupaj letno	Kumulativa
1988	211.000	68.000	130.800	120.000	529.800	529.800
1989	211.000	86.000	130.800	120.000	547.800	1.077.600
1990	211.000	–	130.800	120.000	461.800	1.539.400
1991	211.000	–	130.800	120.000	461.800	2.001.200
1992	211.000	–	130.800	125.000	466.800	2.468.000
1993	–	–	–	125.000		
Izobraževalna skupnost Slovenije				68.000	193.000	2.661.000
Skupaj	1.055.000	154.000	654.000	798.000	2.661.000	

V. Zaključek

Pri planiranju razmestitve in organiziranosti osnovnih šol ter izgradnji šolskega prostora je prvenstveno upoštevano:

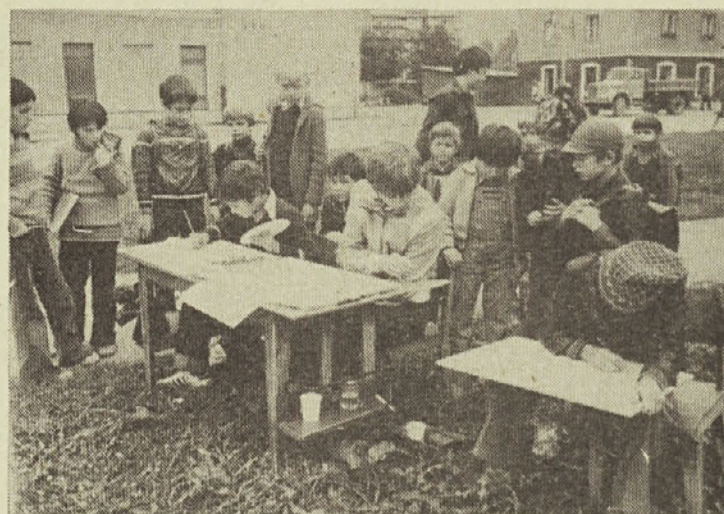
1. stanje in zmogljivosti obstoječih šolskih zgradb ter nepokrite potrebe,
  2. sedanja in bodoča poseljenost določenih šolskih okolišev ter potrebne kapacitete šolskega prostora,
  3. zagotovitev take organiziranosti posameznih šol, da bodo dani vsi pogoji za optimalno kvaliteto učnovzgojnega procesa,
  4. dostopnost šol čim večjemu številu učencev z lociranjem šole v tisto okolje, kjer se planira intenzivna stanovanjska izgradnja.
- Izvedba predloženega plana investicij je časovno odvisna od realizacije vseh navedenih virov. Skupščina občine Kočevje z vključitvijo skupščine OIS Kočevje kot četrtim zborom bo imenovala poseben

odbor, ki bo glede na dane pogoje (lokacija, komunalna opremljenost, stanovanjska izgradnja, priprava tehnične dokumentacije itd.) in dinamiko dotoka sredstev pripravil terminski plan izvajanja del in porabe sredstev ter ga predložil v potrditev skupščini, ki ga je imenovala. Kontrolno namenske porabe sredstev bo izvajal poseben nadzorni odbor.

V vsakoletnem planu dela bodo vzgojnoizobraževalne organizacije in OIS Kočevje zagotavljale izvajanje usmeritev tega plana.

Kočevje, avgust 1987

Komisija IS SO Kočevje:
Kaplan Danica, predsednica
Benčina Anton, član
Južnič Martin, član
Majerle Miha, član
Šobar Peter, član

Dana je bila tudi pobuda, da bi pri šoli v Gaju prizidali še 8 učilnic. To bi rešilo problem za šolsko leto 1986/87, s 1. septembrom, ko bodo v šoli še 4 novi oddelki, tako povečanje ne zadošča. Tudi nadzidava te šole je bila predlagana. Oboje je v nasprotju z zahtevno, naj bodo šole manjše, kajti že sedanja šola v Gaju je prevelika.

Predlog, da se stavba na Reški cesti (Bračičeva šola) še naprej uporablja za pouk, je v planu upoštevan.

2. O predlogih glede šole v Podpreski

(aktivirati šolo v Travi namesto Podpreske; zgraditi novo šolo v KS Draga)

V šolski stavbi v Travi sta samo dve učilnici; če bi v njej organizirali pouk za nižjo stopnjo, bomo učence iz Podpreske in Drage dnevno razvažali v dveh nasprotnih smereh. S tem ne pridobimo ničesar.

Gradnja šole ob sedanjem številu otrok tudi ni sprejemljiva rešitev, kajti še vedno bi moral ostati kombiniran pouk tudi na višji stopnji. Smatramo, da je sedanji predlog o začasnem prešolanju višje stopnje v Loški potok najbolj ustrezen, seveda za čas, dokler v tem okolišu ne bo več otrok kot sedaj. Tako gradnja nove šole (večnamenske stavbe) ostaja kot perspektivna rešitev, časovno odvisna od porasta števila šoloobveznih otrok. Veliko bolj aktualno je opozorilo iz KS Draga v zvezi s solanjem otrok iz Novega kota. Do 1. 9. 1988, ko je predlagano prešolanje Podpreska-Loški potok, bomo raziskali vse možnosti za prevoz tudi teh otrok ali v dogovoru s starši skušali najti druge možnosti za vključitev teh otrok v slovensko šolo (sedaj v Prezidu).

3. Iz KS Osilica je bil posredovan predlog, da se dogradi še ena učilnica in manjša telovadnica ter da OIS Kočevje reši vprašanje stanovanja za bodočega učitelja (sedanja učiteljica odhaja v pokoj).

Nekdanja šolska stavba s 4 učilnicami je bila po odločitvi v KS Osilica z rekonstrukcijo spremenjena v večnamensko stavbo; in le majhen del je ostal za šolsko rabo: ena majhna učilnica, kabinet, in šolska kuhinja (že dolga leta je tu v štirih nižjih razredih ustaljeno število 13–15 otrok v dveh kombiniranih oddelkih). Ob rekonstrukciji stavbe smo takim rešitvam nasprotovali, končno pa smo se dogovorili, da bo možno za telesno vzgojo uporabljati dvorano in da se za bodočega učitelja nameni eno od štirih stanovanj. Potrebno pa je povedati, da OIS v svojem planu nima sredstev za nakup stanovanj. Znano je, kako in iz česa se formirajo stanovanjska sredstva v OZD in kako se v okviru Samoupravne stanovanjske skupnosti zagotavljajo kadrovska stanovanja. Vendar ob vsem tem obstaja samo ena realna možnost, to je: eno od stanovanj v isti stavbi v skladu s prvotnim dogovorom nameniti za potrebe šolstva.

Zahteva po povečanju šolskega prostora z dograditvijo ni utemeljena. Za pouk 14 otrok v dveh izmenah prostori zadoščajo – razen za telesno vzgojo. Ker pa si prizadevamo za enoimenski pouk v vseh osnovnih šolah, se bo potrebno v tej veliki šolski stavbi nečemu odpovedati in nameniti še en manjši prostor za učilnico. Pri tem moramo rešiti še nekaj: ob uvedbi enoimenskega pouka sta potrebna dva učitelja in torej dve stanovanji.

4. KS Kostel je v prvem krogu obravnave posredovala predlog za rekonstrukcijo šolske stavbe v Fari in dozidavo še dodatnih prostorov in telovadnice ter predložila tudi okvirni predračun stroškov.

V drugem krogu obravnave pa KS zahteva, da se v program razvoja osnovnega šolstva vnese izključno novogradnja šole in da le pod tem pogojem pristaja na vrstni red v prvem letu naslednjega srednjeročnega obdobja.

Komisija se zaveda, da bi to bila najbolj kvalitetna in vsestransko najustreznejša dolgoročna rešitev. Vendar bi v tem primeru morali spreminjati vire financiranja, ker je ta rešitev neprimerno dražja in je v predlagano finančno konstrukcijo ni mogoče vključiti. Nedopustno pa je povečevati odstotek samoprispevka ali stopnjo združevanja sredstev iz dohodka OZD, ker gospodarstvo občine težje obremenitve ne zmore, zato je tudi ne bi sprejelo. Predloženi viri sredstev so že v vseh sredinah razprav poudarjeno, da ne sme presežati 1,5 % od OD. Zato je bila komisija prisiljena obdržati v planu prvotni predlog KS, po katerem je tudi možno doseči ustrezno kvaliteto šolskih prostorov, ki bodo zadoščali tudi za daljše obdobje, kajti število predšolskih otrok v tem šolskem okolišu še ne raste.

Kočevje, avgust 1987

Komisija za pripravo plana razvoja osnovnega šolstva v občini Kočevje
Predsednik
Danica Kaplan

Kako v prihodnje

Komisija za pripravo programa razvoja osnovnega šolstva v občini Kočevje je posredovala izvršnemu svetu SO nekaj vprašanj, pripomb in mnenj iz javne razprave, za katere je menila, da je le-ta pristojen dati nanje odgovor. V tem prispevku objavljamo najzanimivejše odgovore iz SO Kočevje ter nekaterih organizacij in služb v občini.

1. Program bi moral obsegati prioriteten vrstni red izgradnje ter adaptacij osnovnošolskih objektov

Smatramo, da vrstni red izgradnje osnovnošolskih objektov ni tako bistven kot je celovitost realizacije programa v navedenem obdobju. Realizacija dolgoročnega programa osnovnega šolstva pa ni odvisna samo od zagotovitve finančnih sredstev, temveč od vrste vzporednih faktorjev, kot npr.: izdelave projektne dokumentacije, izbire mikrolokacij, izgradnje komunalne infrastrukture, dinamike priliva sredstev, akutnosti reševanja trenutnih problemov izobraževanja ipd. Vsa ta vprašanja se bodo morala vgraditi tudi v terminski plan izgradnje. Zaradi doseganja cilja hitre in s tem cenejše izgradnje je vrstni red odvisen ravno od tega, kje so ta in podoba vprašanja v čim večji meri rešena. Ne bi pa si smeli dovoliti, da zagotovljenih finančnih sredstev zaradi nerešenih osnovnih stvari ne bi uporabljali.

2. Vrednost sredstev, ki se bodo zbirala, je potrebno zaradi delovanja inflacije ohraniti na realni višini

Pripomba je povezana z zgornjim vprašanjem celovitosti realizacije programa razvoja osnovnega šolstva. Smatramo, da je pripomba popolnoma vmesna, saj se dinamika izgradnje v začetni fazi verjetno ne bo pokrivala z dinamiko prilivov sredstev. Zato bo gradbeni odbor posebej zadolžen, da plasira vse eventualne viške finančnih sredstev na denarni trg po realni obrestni meri. Vendar nam ne sme biti cilj v zbiranju denarja na žiro računu ter izgradnja šolskih objektov po dinamiki prilivov sredstev, temveč čim hitrejša izgradnja z začasnim premoščanjem eventualnega primanjkljaja sredstev.

3. Najprej naj se rešijo osnovni problemi v krajevnih skupnostih, potem pa naj se gre v reševanje problema osnovnih šol

Smatramo, da je pripomba vmesna samo toliko, kolikor se gre za neizvajanje ali prepočasno izvajanje občinskih planskih dokumentov oz. planov krajevnih skupnosti po vnaprej skupaj dogovorjeni politiki (npr. ureditev smetišča Mozelj, izgradnja trgovine Stara cerkev, ureditev kanalizacije Slovenska vas, izgradnja pošte Struge, izvajanje nekaterih rednih dejavnosti kot so pluzenje, odvoz smeti) ipd.

Ne moremo pa pristati na generalno pripombo v smislu celotne rešitve problematike v KS in občini kot celoti, ker za to enostavno ni sredstev. Zavedamo se, da so problemi zelo težki, vendar jih nikakor ne moremo hitro rešiti, ker bi njihovo reševanje zahtevalo **večletno akumulacijo** celotnega gospodarstva občine Kočevje. Ob nujni tehnološki obnovi gospodarstva si takšno zajemanje akumulacije gospodarstva nikakor ne smemo dovoliti. Naj za primer navedemo samo nekatere aktualne probleme na področju komunalne in cestne infrastrukture:

- izgradnja cest Mala gora-Struge, Mozelj-Brezovica, Trava-Čabar, cestno omrežje KS Rudnik-Salka vas, Grajska pot in še vrsta lokalnih cestnih odsekov;
- izgradnja kanalizacijskega omrežja Trata, KS Šalka vas, obnova omrežja v mestu Kočevje ter izgradnja II. faze centralne čistilne naprave, izgradnja čistilnih naprav v KS, izgradnja centralnega odlagalnišča komunalnih odpadkov;
- izgradnja vodovodnega sistema Slovenska vas-Kočevje, Loški potok-Draga, Poljanska dolina, rešitev problema vodooskrbe v Suhi Krajini, ojačanje omrežja v KS Vas-Fara, izgradnja čistilne naprave Slovenska vas;
- reševanje problemov na področju PTT: nabava vozliščne telefonske centrale, telefonske centrale v KS Ivan Omerza, KS Struge ipd.;
- realizacija dolgoročnega plana energetske preskrbe v občini Kočevje za področje industrijske in komunalne energetike.

4. Kaj bo s starimi objekti gimnazije ter Bračičeve šole, če se sprejme predlagani program razvoja osnovnega šolstva

Pripomba oz. vprašanje je popolnoma vmesno, vendar moramo priznati, da smo pričakovali predloge tudi od vseh tistih, ki so obravnavali navedeni program. Po predlogu ostane Bračičeva šola v funkciji osnovnega šolstva. Tako je odprto samo vprašanje stavba gimnazije. Poudarjamo še enkrat, da definitivnega odgovora ne moremo dati, ker javna obravnava ni prinesla praktično nobene ideje, ki bi jo obdelali ter predlagali.

Ob razpravah v strokovnih krogih po tem vprašanju se je izoblikoval predlog v smislu spremembe namembnosti stavbe v VEČNA-MENSKI KULTURNI OBJEKT občine Kočevje. Ta predlog je bil utemeljevan s sledečim:

- smo ena redkih občin, ki takšnega centra kulturnega dogajanja nima;
- v dolgoročnem planu občine Kočevje je izgradnja večnamenskega kulturnega objekta predvidena;
- v stavbi gimnazije se že izvajajo nekatere kulturne dejavnosti;
- objekt se nahaja v centru mesta Kočevje in ima zgodovinski, spomeniški ter kulturni značaj;
- slej kot prej bo potrebno reševati prostorsko problematiko delovanja Kulturnega centra Kočevje (knjižnica, kino) ter dejavnost ZKO (gledališke predstave, stalne razstave)

Naj tudi omenimo, da bo v primeru razglasitve Šeškovega doma za zgodovinski spomenik spremenjena namembnost le-tega, t. j. v smislu izključnega izvajanja muzejske dejavnosti, kar bo povzročilo problem dvorane za izvajanje vseh vrst prireditev.

Ker pa so tudi za takšno spremembo namembnosti potrebna finančna sredstva za adaptacije, dozidave ipd., se je izoblikoval predlog, naj bi se v naslednjem srednjeročnem obdobju podaljšala veljavnost SAS oz. združevanju sredstev za razvoj družbenih dejavnosti v občini Kočevje po isti stopnji, t. j. 1.2 % iz čistega dohodka OZD občine Kočevje.

Vsekakor pa je to samo eden izmed možnih predlogov. Zaželjeno in potrebno je, da se podajo še dodatni, katere bo IS SO Kočevje proučil in predlagal najustreznejšo varianto.

5. Kaj bo z usodo bazena v občini Kočevje, ki je bil iz sredstev samoprispevka in že vrsto let ne obratuje ter občasno služi drugim namenom

Navedena pripomba se je izpostavljala kot ena večjih že pri odločanju o prejšnjem samoprispevku. Na osnovi te pripombe so bile s strani IS SO Kočevje in Odbora občinske gospodarske zbornice izvedene aktivnosti, ki naj bi dale objektivni odgovor, kaj z bazenom oz. njegovo namembnostjo in odgovor na vprašanje financiranja delovanja le-tega. V ta namen so OGZ ter IS SO izdelale samoupravni sporazum o financiranju obnove in delovanja bazena. Pozitivni odziv gospodarstva občine Kočevje je bil zelo majhen. Zato bo morala komisija OGZ ponovno izdelati predlog, ker je takšno stanje nevzdržno (neizkoriščen prostor ob pomanjkanju ostalih prostorov v občini Kočevje). Še vedno pa smatramo, da je bazen v občini Kočevje potreben in bo verjetno treba najti rešitev v smislu priključitve bazena na centralni toplovod, preureditev bazena tudi v poletni bazen ipd. O predlogu bodo v vsakem primeru odločali delavci gospodarstva občine Kočevje.

6. Izgradnja šolskih objektov naj se financira iz republiških virov, s prostovoljnimi delom ipd.

Pripombe se nanašajo na šolstva v občini Kočevje. Zato je prav, da podamo bolj celovite odgovore na nekatere pripombe.

a) O financiranju programa šolstva iz republiških virov:

Na splošno gledano je pripomba popolnoma upravičena v smislu večje udeležbe republike pri financiranju razvoja osnovnega šolstva Kočevje, saj je:

- občina Kočevje v preteklosti tudi financirala SRS
- občina Kočevje ima tudi nerazvita področja
- občina Kočevje je s samoprispevkom modernizirala ceste republiškega pomena.

Vendar moramo pri tem vedeti, da je v tem trenutku v vseh zakonih, družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih občina tista, ki je odgovorna za razvoj lastnega osnovnega šolstva in ga v celoti tudi financira. IS SO Kočevje in DPO občine so na več razgovorih sprožile pobudo za spremembo takšnega načina, saj ni logično, da republika predpisuje normative in zahteve za opremo in kader, kako pa se bo to financiralo, je pa prepuščeno posamezni občini oz. njeni ekonomski moči. Zaradi tega niso objektivno podani pogoji za enakopravnost otrok. Priznati moramo, da uspeha do sedaj nimamo, saj se sistemu solidarnosti upirajo prav ekonomsko močne občine.

Izjema je izgradnja osnovnih šol na manj razvitih območjih občine, kjer Republiška izobraževalna skupnost zagotavlja do 40 % predračunske vrednosti objekta. V tekočem srednjeročnem obdobju se na ta način financira OŠ Struge. Predvidevamo, da bo v naslednjem srednjeročnem obdobju RIS sofinancirala na ta način obnovo še kakšne šole na podeželju.

Ker ima občina Kočevje nerazvita področja, ji zakon dopušča, da je v primeru vlaganja v gospodarske naložbe na teh področjih oproščena izdajanja sredstev za nerazvite republike in pokrajino Kosovo, vendar le do višine obveznosti, ter je oproščena za določeno višino davka iz dohodka OZD. V letošnjem letu bomo izkoristili to možnost z vlaganjem v eno izmed nerazvitih KS.

Veliko več pričakujemo od projekta revitalizacije kočevskega prostora, v katerem bi se morali moralno, strokovno, predvsem pa finančno vključiti IS SRS, celotno gospodarstvo SRS ter ustrezne republiške samoupravne interesne skupnosti.

b) O prostovoljnem delu

Kar se tiče prostovoljnega dela, so s tem mišljene prostovoljne delovne sobote v gospodarstvu ter enodnevni osebni dohodki v negospodarstvu. Po posvetovanju v nekaterih delovnih kolektivih smo prišli do prepričanja, da je ta vir sredstev nesprejemljiv in sicer z dveh vidikov:

- dela ob prostih dnevih ne pomenijo nič drugega kot druga oblika samoprispevka (delavci se odreka delu zaslužka za financiranje skupnih potreb)
- efekt dela ob delovnih sobotah je izredno slab in ponavadi predstavlja izgubo v OZD.

To pa pomeni, da je ta oblika združevanja sredstev zelo draga, saj se delavci odreka delu zaslužka kot pri samoprispevku, po drugi strani pa ima delovna organizacija še izgubo.

c) O drugih virih financiranja

Popolnoma upravičena je pripomba v tem smislu, **zakaj se že tako pomembno zadevo kot je razvoj šolstva na samoprispevek**, saj je uspeh odvisen od niza subjektivnih faktorjev. Odgovor na to vprašanje je relativno zelo preprost:

- Zakonodajna nam ne dopušča financiranja investicij iz rednih prispevnih stopenj SIS za izobraževanje, pač pa je po sklepu zborov občinske skupščine SIS za izobraževanje predlagal pospešeno amortizacijo za investicijsko vzdrževanje obstoječih osnovnošolskih objektov in se ta vir pojavlja kot vir v finančni konstrukciji razvoja osnovnega šolstva.
- Kot dodatna možnost se trenutno pojavlja poleg navedenih virov samo združevanje sredstev iz čistega dohodka gospodarstva ter samoprispevek. Predvideno je, da bi se šlo v dodatni SAS oz. združevanju sredstev za razvoj osnovnega šolstva s prispevno stopnjo 0.8 % iz čistega dohodka. Smatramo, da je to zgornja meja zbiranja sredstev iz akumulacije gospodarstva, saj smo že govorili o obremenjenosti le-tega in potreb gospodarstva po tehnološki prenovi. Poleg tega pa pomeni ta in že obstoječi sporazum skupno stopnjo združevanja sredstev 2.0 %, ki jo ima večina občin v SRS.
- Predlog, da bi se izgradnja šolskih objektov financirala delno tudi iz sredstev za skupna zaklonišča, je nesprejemljiv. Navedena sredstva so strogo namenska sredstva, katerega uporabo nadzira Republiški sekretariat za ljudsko obrambo. Kljub temu pa smatramo, da jih bomo lahko uporabili z namenom začasnega premoščanja financiranja predvidenih investicij.

7. Kaj bo z namembnostjo in adaptacijo Šeškovega doma

Problematika Šeškovega doma je že večletna. V bistvu gre za to, da je ta objekt v upravljanju KS Kočevje-mesto, ki pa nima finančnih sredstev za njegovo tekoče vzdrževanje. Da bi se vsaj minimalno sanirala ta situacija, smo zahtevali popis in predračun nujnih vzdrževalnih del, ki bi bila potrebna za opravljanje dosedanjih dejavnosti v stavbi. Na osnovi pridobljenega inšpekcijskega pregleda je bilo ugotovljeno, da gre tudi v tem primeru za velike investicijske posege (zamenjava strehe, instalacij, odra ter njegovih konstrukcij ipd.). Zato smo smatrali, da je potreben celovit pristop k reševanju tega problema in sicer v smislu (a) določitve vsebine delovanja Šeškovega doma, (b) na osnovi tega izdelavi projektne dokumentacije in (c) določitvi nosilca upravljanja ter zagotovitvi trajnih finančnih sredstev za njegovo delovanje.

Smatramo, da je objekt skupnega pomena za celotno republiko. Zato mora biti naše izhodišče v tem, da se njegovo financiranje uvrsti v programe splošnega pomena za SRS že v naslednjem srednjeročnem obdobju (kot je v tekočem srednjeročnem obdobju NUK, Tehnična knjižnica, Muzej revolucije ipd.). Če pa hočemo to doseči, je osnovni predpogoj, da ga razglasimo za zgodovinski spomenik. V tem smislu Ljubljanski regionalni zavod za naravno in kulturno dediščino že izdeluje strokovne osnove, tako da bo osnutek odloka o razglasitvi že v mesecu oktobru na sejah zborov občinske skupščine.

8. Še nekaj vprašanj glede same izgradnje, financiranja in nadzora nad uporabo sredstev

a) O dotoku in porabi sredstev je potrebno javnost tekoče informirati in zagotoviti kontrolo nad uporabo sredstev.

Da bi se zagotovila javnost in strokovnost pri zbiranju, porabi in kontroli sredstev, smo predlagali sledeče:

- Člane gradbenega in nadzornega odbora imenujejo zbori občinske skupščine na predlog delegatske baze. Zato predlagamo, da se v obravnavi gradiva že oblikuje predlog sestave obeh odborov.
- Sredstva se bodo zbirala na posebnem ŽR pri samoupravni interesni skupnosti za izobraževanje in ne na občinskem žiro računu.
- Naloga gradbenega odbora pa bo redno obveščanje delegatov in javnosti o realizaciji posameznih faz izgradnje.

(b) In kdo je oproščen samoprispevka?

V sklepu o razpisu referendumu je popolnoma jasno, kdo izdva sredstva in kdo ne. Smatramo pa, da je potrebno to obrazložiti v poljubni obliki v Kočevskih Novicah.

(c) Vprašanja okoli same gradnje so se nanašala na sestavo tal, izvajalca, projektne dokumentacije ipd.

Popolnoma normalno je, da bo razpis za izvedbo del javen in se bo izbralo izvajalca, ki je najugodnejši glede cene in ostalih pogojev gradnje (rok, blagovni krediti...). Seveda pa mora biti pred samo izgradnjo izveden celotni postopek pridobitve gradbenega dovoljenja, tj. od določitve mikrolokacij, raziskave tal, izdelave projektne dokumentacije, pridobitev vseh soglasij ter zagotovitve plačil in zavarovanja sredstev.

9. Nekatera ostala vprašanja

V javni razpravi okoli šolstva so se izpostavila tudi nekatera vprašanja, na katere smo pridobili odgovore od pristojnih organizacij in služb občine Kočevje, in sicer:

(a) Vodopreskrba vasi Onek

V okviru projektne naloge Hidrogeološke raziskave in Zaščite vodnih virov, ki jo opravlja Geološki zavod SRS je tudi naloga določiti možnost za vodopreskrbo vasi Onek. To bo opremljeno do konca leta 1987. Po sedaj z nanih podatkih v okolici Oneka ni trajnega vodnega vira, ki bi zagotavljal celotno potrebno potrošnjo. Po hidrogeoloških kartah je najbližji izvir pod Zgornjimi Cvišlerji. Izgradnja vodovoda do Oneka bi bila izredno draga, kvaliteta vode pa vprašljiva. Zanesljiv odgovor bo znan konec leta 1987 in bo posredovan KS Rudnik-Salka vas.

(DO HYDROVOD)

(b) Javna telefonska govorilnica v Cvišlerjih

Telefonska govorilnica v vasi Cvišlerji se ne more postaviti, ker v ATC Kočevje ni nobene proste telefonske številke, da bi to govorilnico lahko vključili in ker zamišljena lokacija JTG ne ustreza niti po ekonomski niti po tehnični plati.

(PTT)

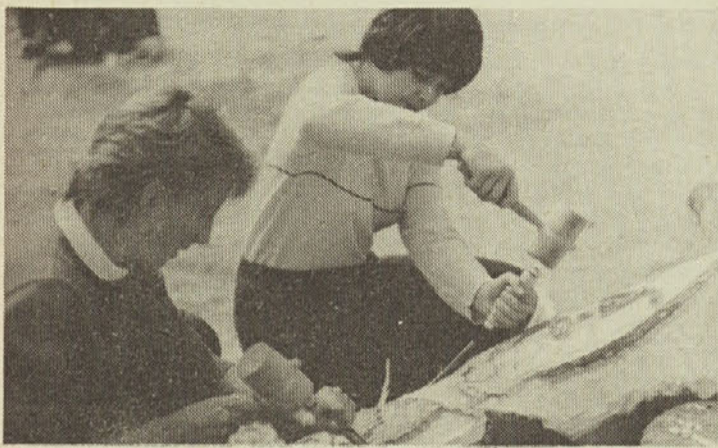
IS SO Kočevje na tem mestu samo omenja veliko problematiko telefonije v občini Kočevje, ki jo moramo začeti reševati. Za potrebe gospodarstva občine kot tudi za občane Kočevja praktično ni na razpolago niti ena prosta številka. Kaj to pomeni za gospodarstvo občine, informatiko ter nujne potrebe občanov, ni potrebno posebej razlagati. Problem je namreč v tem, da je novozgrajena stavba PTT brez opreme, tj. telefonske centrale, ki pa po ocenjeni vrednosti stare ca dve milijardi ND (seveda brez telefonskega omrežja). Določene aktivnosti s strani IS SO v zvezi s tem problemom so se začele, in sicer:

- Izvršen je obisk v občini Domžale, ki se je pred nekaj leti srečevala s podobno problematiko. Po naši oceni bo zelo težko izvesti takšen način financiranja kot nam je bil predstavljen (ekonomsko precej močnejša občina).

- Opravljeni so konkretni razgovori z DO PTT Ljubljana, kjer je bilo dogovorjeno, da ta organizacija do konca tega leta pripravi program dela in investicijski program za nabavo centrale in napejlavo omrežja.

- S strani IS SO Kočevje je bil imenovan gradbeni odbor, katerega ključna naloga je v postavitvi finančne konstrukcije virov financiranja investicije.

(c) Kdaj bo INTEGRAL uvedel redno delavsko progo avtobusa do vasi Cvišleji

Integral lahko zagotovi avtobusni prevoz na delo in tudi z dela, in sicer:

- z uporabo avtobusa, ki je že vključen v celodnevni razpored, in sicer iz vasi z odhodom ob 5.15 uri in s prihodom v Kočevje ob 5.25 uri ter s povratkom iz Kočevja ob 14.45 uri (pri tem so stroški 11.968 din, kar pomeni minimalno 35 potnikov);
- za uvedbo delavske proge s prihodom v Kočevje ob 5.45 uri je potreben poseben avtobus, ki ga lahko DO Integral zagotovi, vendar pri tem nastajajo znatno višji stroški (DO Integral – TOZD Strojna).

(d) Ureditev ograje na novem pokopališču

KS Kočevje—mesto je že večkrat posredovala odgovor, kako so bila porabljena sredstva minulega samopriskevka, namenjena za ureditev novega pokopališča. Z delom teh sredstev je bila postavljena žična ograja. Zaščitna ograja ni poškodovana nikjer, tako da ni možen skozi ograjo dostop divjadi ali romskih koz na pokopališču. Ugotovljeno pa je, da prihaja divjad na grobove zato, ker svojci umrlih puščajo vrata pokopališča odprta v večernih urah. (KS Kočevje—mesto).

(e) Izgradnja ceste Cvišlerji—Koprivnik ter Novi kot—Prezid

V planu SKIS za leto 1987 je, da skupno s sredstvi samopriskevka KS Rudnik—Šalka vas, s prispevki krajanov, s sredstvi SKIS občine, sredstvi DO in sredstvi za ceste, pomembne za LO, uredimo:

- asfaltiranje ceste skozi naselje Onek
- izvedemo obvoznico pri Oneku v dolžini 300 m
- odpravimo nevarni odsek na klanecu pred odcepom na Lovski vrh. Predvidena ureditev bo stala 49.358.600 din.

Ureditev ceste Novi kot—Prezid ni v letošnjem planu. Pri tem opozarjamo, da je del te ceste v občini Čabar in naj bi po sedanjih dogovorih cesto uredila ta občina (SIS za komunalno in cestno dejavnost občine Kočevje).

Kočevje, avgust 1987

Predsednik IS SO Kočevje
Dušan Popovič, dipl. oec.

PREDLOG ESA — 114

Na podlagi 8. člena Zakona o referendumu in o drugih oblikah osebnega izjavljanja (Ur. list SRS, št. 23/77), 3. člena Zakona o samopriskevku (Ur. list SRS, št. 3/73, 17/83, 25/85), 61., 62. in 195. člena Statuta občine Kočevje (Ur. list SRS, št. 6/79, 2/82, 34/84 in 47/87) je Skupščina občine Kočevje na seji družbenopolitičnega zbora dne _____, na seji zbora združenega dela in na seji zbora Krajevnih skupnosti dne _____ sprejela

SKLEP

o razpisu referendumu za uvedbo samopriskevka za izgradnjo in adaptacijo osnovnih šol v občini Kočevje

1. člen

Za območje občine Kočevje se razpiše referendum za uvedbo samopriskevka v denarju za izgradnjo in adaptacijo osnovnih šol v občini Kočevje.

2. člen

Na referendumu bodo delovni ljudje in občani odločali o uvedbi samopriskevka po naslednjem programu:

	VREDNOST
1. gradnja nove šole v Kočevju	1.412.190.000 din
2. adaptacija stavbe na Reški cesti	115.000.000 din
3. sofinanciranje OŠ Stari trg	40.000.000 din
4. OŠ Podpreska — vzdrževalna dela	15.000.000 din
5. adaptacija in dozidava OŠ Stara cerkev	295.074.000 din
6. Gradnja šole v KS Rudnik—Šalka vas	215.180.000 din
7. adaptacija in dozidava OŠ Livold	364.300.000 din
8. adaptacija in dozidava OŠ Vas—Fara	184.860.000 din
SKUPAJ	2.641.704.000 din

3. člen

Referendum bo:

- v sredo **18. 11. 1987** od 5.30 do 17.30, v vseh OZD v občini Kočevje na običajnih glasovalnih mestih za delovne ljudi in občane, ki so zaposleni v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih in imajo stalno bivališče na območju občine Kočevje.
- v nedeljo **22. 11. 1987** od 7. do 19. ure na običajnih glasovalnih mestih, za delovne ljudi in občane, zaposlene izven območja občine, upokojence, kmete, občane, ki samostojno opravljajo obrtno in druge gospodarske dejavnosti ter intelektualne in druge občane po glasovalnih mestih, ki jih določi občinska volilna komisija.

4. člen

Pravico glasovati na referendumu imajo vsi delovni ljudje in občani, ki so vpisani v splošnem volilnem imeniku na območju občine Kočevje ter zaposleni občani s stalnim prebivališčem na območju občine Kočevje, ki še niso vpisani v splošnem volilnem imeniku.

Odločitev na referendumu je sprejeta, če je zanjo glasovala večina delovnih ljudi in občanov, ki imajo pravico glasovanja po prejšnjem odstavku tega člena.

Pri ugotavljanju rezultatov glasovanja se ne štejejo tisti volilni upravičenci, za katere se uradno ugotovi, da se zaradi dela v tujini ali služnja vojaškega roka niso mogli udeležiti glasovanja na referendumu.

5. člen

Na referendumu se bodo delovni ljudje in občani izrekli o uvedbi samopriskevka v denarju za obdobje petih let, in sicer od 1. 1. 1988 do 31. 12. 1992.

6. člen

Samopriskevki bi plačevali delovni ljudje in občani, ki imajo stalno bivališče na območju občine Kočevje po naslednjih stopnjah:

	v %
1. delovni ljudje in občani od osebnih dohodkov, zmanjšanih za davke in prispevke iz osebnih dohodkov in nadomestil osebnih dohodkov po stopnji	1,5
2. upokojenci od pokojnin po stopnji	1,5
3. delovni ljudje, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost in se jim davek odmerja po dejanskem dohodku od neto OD in od ostanka čistega dohodka, zmanjšane za davek po stopnji	1,5
4. delovni ljudje in občani, ki opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost in se jim davek odmerja iz te dejavnosti v pavšalnem letnem znesku — od povšalno odmerjenega letnega zneska davka po stopnji	5,0
5. delovni ljudje in občani, ki občasno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost, če ni s predpisi prepovedana, od ostanka čistega dohodka, zmanjšane za davek po stopnji	1,5
6. delovni ljudje in občani od priložnostnih dohodkov iz kmetijskih, gospodarskih ali poklicnih oziroma drugih dejavnosti, avtorskih pravic, (zmanjšanih za normirane ali dejansko priznane materialne stroške) ter osebnih dohodkov iz naslova pogodb o delu, od katerih se plačuje davek po odbitku, zmanjšanih za davke in prispevke po odbitku po stopnji	1,5
7. delovni ljudje in občani, zavezanci davka iz osebnih dohodkov iz kmetijske dejavnosti od katastrskega dohodka in vrednosti lesa odkazanega za posek, po stopnji	1,5
8. delovni ljudje in občani, zavezanci od dohodka iz kmetijske dejavnosti, ki se jim odmerja davek po dejanskem odhodku, od neto OD po stopnji	1,5

7. člen

Plačevanja samopriskevka bi bili oproščeni tisti delovni ljudje in občani, ki prejemajo:

- osebni dohodek in nadomestila, ki ne presegajo najnižjega zneska osebnih dohodkov, ki zagotavljajo socialno varnost delavca, določeno z zakonom (zajamčeni OD);
- pokojnino, ki ne presega zneska najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo ter starostno pokojnino, priznana po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov;
- socialnovarstvene pomoči, invalidnine, priznavalnine, prejemke po predpisih o vojaških invalidih in civilnih invalidih vojne, denarna nadomestila za telesno okvaro, dohodke za pomoč in strežbo;
- štipendije in nagrade, ki jih učenci in študenti prejemajo na proizvodnem delu in delovni praksi.

8. člen

Samopriskevki, ki se plačuje od OD iz delovnega razmerja in pokojnin, obračunava izplačevalec OD oziroma pokojnine. Samopriskevki, ki ga plačujejo občani, ki s samostojnim osebnim delom opravljajo kmetijsko, gospodarsko ali poklicno dejavnost oziroma dosegajo dohodke iz avtorskih pravic, obračunava in odteguje Uprava za družbene prihodke.

Občani, ki imajo stalno bivališče na območju občine Kočevje, pa dosegajo dohodke izven območja SR Slovenije, so dolžni na zahtevo organa, ki je določen za pobiranje samopriskevka, predložiti podatke o dohodkih, od katerih se plačuje samopriskevki.

9. člen

V izjemnih primerih, ko bi plačevanje prispevka ogrozilo nujno preživljanje zavezanca in njegove družine, zavezanec lahko zaprosi, da se ga opro. ti plačevanja samopriskevka.

O zahtevkih občanov iz prvega odstavka tega člena odloči pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva po postopku, določenem s samoupravnim sporazumom o uresničevanju socialnovarstvenih pravic (Uradni list SRS, št. 26/84).

Postopek za uveljavitev oprostitve plačevanja samopriskevka se lahko uvede tudi po uradni dolžnosti.

10. člen

Od samopriskevka, ki ga bodo plačevali občani po sklepu o uvedbi samopriskevka, se po 166. členu Zakona o davkih občanov (Ur. list SRS, št. 32/85) ne plačuje davek od skupnega čistega dohodka.

11. člen

S samopriskevkom občanov bi se v petletnem obdobju predvidoma zbralo 1.055.000.000 din.

12. člen

Sredstva za realizacijo programa iz 2. člena tega sklepa se bodo zagotovila s samopriskevkom, s samoupravnim sporazumom o združevanju sredstev za izgradnjo in adaptacijo osnovnih šol v občini Kočevje in samoupravnim sporazumom o združevanju sredstev za razvoj družbenih dejavnosti v obdobju 1986—1990.

13. člen

Denarna sredstva, ki se bodo zbrala s samopriskevkom so strogo namenska in se bodo zbirala na žiro računu št. _____, ki ga vodi strokovna služba Občinske izobraževalne skupnosti Kočevje.

S sredstvi iz prejšnjega odstavka upravljata nadzorni in gradbeni odbor. Nadzorni in gradbeni odbor in število njegovih članov določita Skupščina občine Kočevje in Skupščina občine izobraževalne skupnosti Kočevje.

Sredstva, zbrana s samopriskevkom se sme uporabljati samo za izgradnjo objektov, navedenih v 2. členu tega sklepa.

Morebitni ostanek sredstev po zagotovitvi celotnega programa se nameni za adaptacijo ostalih osnovnošolskih objektov na območju občine Kočevje.

14. člen

V skladu s svojimi pristojnostmi služba družbenega knjigovodstva in Uprava za družbene prihodke občine Kočevje nadzirata zbiranje in uporabo sredstev samopriskevka.

15. člen

Na referendumu glasujejo delovni ljudje in občani neposredno in tajno z glasovnicami, na katerih je naslednje besedilo:

Socialistična republika Slovenija
Skupščina občine Kočevje

GLASOVNICA

za referendum 18. in 22. okt. 1987

za uvedbo samopriskevka v denarju za financiranje izgradnje in adaptacije osnovnih šol v občini Kočevje za obdobje od 1. januarja 1988 do 31. decembra 1992, po stopnjah kot je določeno v sklepu o razpisu referendumu

(žig)

GLASUJEM

PROTI

ZA

Navodilo: tisti, ki glasuje, izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če se strinja z uvedbo samopriskevka, oziroma obkroži besedo »PROTI«, če se z uvedbo samopriskevka ne strinja.

16. člen

Izvajanje referendumu vodijo organi, ki vodijo postopek za volitve delegacij za Skupščine družbenopolitičnih skupnosti, in sicer po pravilih, ki veljajo za te volitve. Referendum na območju krajevnih skupnosti in v temeljnih organizacijah združenega dela vodijo njihove volilne komisije. Občinska volilna komisija koordinira delo volilnih komisij in glasovalnih odborov v krajevnih skupnostih in v združenem delu ter ugotovi in razglasi rezultate referendumu za območje občine.

17. člen

Sredstva za izvedbo referendumu po tem sklepu se zagotovijo iz sredstev občinske izobraževalne skupnosti Kočevje.

18. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Številka: _____

Kočevje, dne _____

Predsednik
Skupščine občine Kočevje:
Stane ing. LETONJA

Ob 60-letnici godbe v Kočevju

26. junija 1987 je bil slavnostni koncert Delavske godbe Kočevje. Godbo že 8 let uspešno vodi Slavko Rancigaj.

Nastop godbe je popestril ženski pevski zbor »Jesen« pod vodstvom Matjaža Weissa. Zbor že dve leti deluje kot ena od sekcij Delavske godbe.

Javni nastop godbe na mestni ploščadi v Kočevju 27. junija 1987.

Prenovljeni delovni prostori godbe in njenih sekcij v stavbi nekdanje gimnazije v Kočevju so bili uradno odprti 27. junija 1987. Trak ob otvoritvi teh prostorov je prerezal dolgoletni član godbe Alojz Gumzej.

Znani dirigent Pavle Brzula je v imenu Zveze kulturnih organizacij Slovenije in Združenja pihalnih orkestrov Slovenije izročil Delavski godbi Kočevje »častni venec« za njen visoki jubilej. Venec je prevzel predsednik godbe Viktor Sušin.

Ob 60-letnici delovanja godbe v Kočevju so bila podeljena priznanja zaslužnim godbenikom ter OZD in drugim organizacijam za njihov prispevek k razvoju te zvrsti glasbene dejavnosti v Kočevju. Ob tej priliki so bile podeljene tudi listine častnim članom godbe ter značke zaslužnim članom te godbe (na fotografiji: prejemniki zlatih, srebrnih in bronastih Galusovih značk).

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kočevje razpisuje na podlagi 13. člena Pravilnika o dodeljevanju kadrovskih stanovanj v občini Kočevje (Uradni l. SRS, št. 34/83, 29/85 in 17/86)

NATEČAJ

za uvrstitev na prednostni red za dodelitev kadrovskih stanovanj in posojil za kadrovska stanovanja v občini Kočevje in za izjemno dodelitev kadrovskih stanovanj.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kočevje razpisuje natečaj za dodelitev enega dvosobnega kadrovskega stanovanja v Ulici heroja Marincija, blok B. Ocenjena vrednost dvosobnega stanovanja je 18.725.219 din.

Upravičenci za dodelitev kadrovskega stanovanja za strokovnega delavca kot kader so naslednje OZD in delovne skupnosti s sedežem v občini Kočevje:

- deficitarni strokovni kader v OZD v ustanavljanju, v OZD v sanacijskem postopku, v manjši OZD z do 30 zaposlenimi delavci ter kmetje - kooperanti (sklenjena pogodba o dolgoročnem sodelovanju s SOZD GK TOK Kmetijstva, t. j. najmanj 10 let);
- deficitarni zdravstveni strokovni delavci (visoka izobrazba), deficitarni učiteljski kader v vzgojno-izobraževalnih ustanovah (višja in visoka izobrazba) ter deficitarni kader v teritorialni obrambi, SLO in postaji milice;
- vodilni strokovni delavci v DPS in DPO.

V izjemnih primerih, ko je OZD v položaju, da ne more z lastnimi sredstvi pridobiti kadrovskega stanovanja in je zaradi pomanjkanja strokovnega kadra zašla v težak gospodarskoekonomski položaj ali ne more normalno poslovati, se na predlog Izvršnega sveta občine Kočevje dodeli občinsko kadrovskega stanovanje izven prednostnega vrstnega reda. Izvršni svet pridobi pred izdajo predloga mnenje občinske gospodarske zbornice.

Poleg zgoraj navedenih kriterijev se za prednostni vrstni red za pridobitev kadrovskega stanovanja upoštevata po pravilniku še naslednja kriterija:

- doba čakanja za pridobitev kadrovskega stanovanja od datuma sklepa zbora delavcev v TOZD ali OZD,
- konkuriranje na natečaju za dodelitev kadrovskih stanovanj.

Navedene OZD, katerim bo dodeljeno kadrovskega stanovanje, bodo prejele posojilo za del vrednosti kadrovskega stanovanja, izraženo v odstotku od končne prodajne vrednosti stanovanja v primerjavi s povprečnim čistim OD na zaposlenega v OZD ali delovni skupnosti nasproti povprečnega OD v SRS v preteklem letu in ob upoštevanju števila zaposlenih delavcev v delovni skupnosti ali OZD:

Povprečni OD nasproti povprečnemu OD v SRS v preteklem letu

	Število zaposlenih delavcev v OZD			
	do 10	nad 10-20	nad 20-30	nad 30
- 100 %	40	43	46	49
nad 100 - 115 %	44	47	50	53
nad 115 - 130 %	48	51	54	57
nad 130 %	51	54	57	60

Za ostali del vrednosti stanovanja se dodeli nepovratna sredstva. V kolikor je razpoložljivih več kreditnih sredstev, se jih lahko sorazmerno prerazporedi na upravičence do kadrovskega stanovanja, vendar ne sme v tem primeru presegati 80 % od vrednosti stanovanja ali se odstotek posojila sorazmerno zmanjša, v kolikor je razpoložljivih manj kreditnih sredstev. Odplačilna doba za odobreno posojilo je 20 let, obrestna mera je 5 %; vračilo posojila je v polletnih anuitetah.

Delovna skupnost ali OZD mora k vlogi za dodelitev kadrovskega stanovanja predložiti naslednjo dokumentacijo:

1. Izjavo, da sama ni zmožna rešiti stanovanjskega problema kadra;
2. Sklep organa samoupravljanja o rešitvi stanovanjskega problema nujno potrebnega kadra ter sklep, da se potrebni delavec šteje kot kader za OZD ali delovno skupnost;
3. Izjavo, da ima izdelan lasten program za reševanje stanovanjskih problemov nujno potrebnih kadrov;
4. Izjavo o povprečnem čistem OD na zaposlenega delavca v OZD ali delovni skupnosti v letu 1986 ter o številu zaposlenih delavcev z dne 31. 12. 1986.

Natečaj velja 30 dni od objave v »Kočevskih novicah«. Vloge zbira Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kočevje, Ljubljanska 19, Kočevje.

Posamezne OZD ali delovne skupnosti bodo pisмено obveščene o rezultatih natečaja.

Kočevje, avgust 1987

Odbor za samoupravo, organizacijo
in finance skupščine SSS
Predsednica:
Nevenka Križ. l.r.

Glasilo »Kočevske novice« občinske konference SZDL Kočevje ureja uredniški odbor v sestavi: Mirica Dimitrijevič - predsednica, Vlado Gašparac - odgovorni urednik, Rudi Müller - glavni urednik in člani Cveto Arko, Viktor Dragoš, Slavka Janša, Danica Kaplan, Jože Lindič, Valentin Mavrin, Milan Mlakar, Ive Stanič, Tanja Svetličič in Danilo Škulj. Uredništvo: 61330 Kočevje, Ljubljanska 7 - telefon (061) 851-061. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Glasilo izhaja v nakladi 6100 izvodov. Grafična priprava in tisk TISKARNA Novo mesto. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka po sklepu komiteja SRS za informiranje št. 421-1/72.

Iz šolskih aktivnosti

PRI MLADIH JE TREBA ZACETI

V preteklem šolskem letu so imeli pionirji zelo pester program dela, ki so ga v celoti realizirali. Kočevski pionirji so obiskovali gasilski krožek v gasilskem centru Kočevje vsak četrtek. Pridobili so si precej znanja iz gasilstva in varstva pred požarom. S svojim znanjem bodo lahko veliko prispevali k izboljšanju požarnega varstva v samem mestu Kočevje in v okolici.

Pionirji v gasilskem društvu Stara cerkev so si pridobili pionirski gasilski prapor. Ob sprejemu prapora so pionirji obljubili pripravljenost še večjega sodelovanja in dela med gasilci. Doslje so že dokazali, da so sposobni in požrtvovalni. Vso pohvalo in priznanje zaslužijo tudi mentorji, ki pionirje vodijo in vzgajajo za gasilce.

Aktivnost in prizadevnost pionirjev na osnovni šoli Zbora odposlancev v Kočevju in na podružničnih šolah se kaže tudi ob uspehih na tekmovanju za pridobitev zlate, srebrne ali bronaste pionirske gasilske značke. V PD MG Kočevska Reka si je od 26 pionirjev pridobilo 14 srebrne in 12 bronaste značke, v

PD MG Stara cerkev so prejeli 4 zlate, 5 srebrnih in 12 bronastih značk, v PD MG Željne 19 srebrnih ter na centralni šoli Zbora odposlancev v Kočevju 5 zlatih, 4 srebrne in 16 bronastih pionirskih gasilskih značk. Tako je bilo skupaj podeljenih 91 značk in priznanj pod naslovom »Preprečujemo požare«. S tem so pionirji praktično opravili izpit iz požarne samozaščite.

Vilko Ilc
NAŠ ČEBELARSKI KROŽEK

Čebelarški krožek na osnovni šoli Zbora odposlancev v Kočevju deluje že drugo leto. Vodi ga tov. Marincelj, ki je izkušen čebelar.

Učenci, ki imamo veselje z živalmi, smo se navdušili za čebelarjenje in vpisali smo se v krožek. Enajst resnih krožkarjev nas je. Šele v drugem polletju smo dobili svoj čebelnjak, ki je zgrajen iz brun. Podarila nam ga je TOZD Gozdarstvo Rog. V njem imamo dva AŽ panja, ki nam ju je podaril Medex, in tri prašilčke 5-satarje. V njem je tudi dovolj prostora za praktični pouk. Pri nakupu čebelje družine in pribora nam je pomagalo Čebelarstvo društvo Kočevje. Preden smo dobili čebelnjak, smo na sestankih obravnavali le

teorijo. Sedaj imamo že dve družini. Leto je prehitro minilo, saj sta bila delo in učenje prijetnejša v čebelnjaku s živimi čebelami.

Polona Bižal, 7. r

Moja pot v šolo ni lahka

Stanujem na Smuki. Ta vasica je 18 km oddaljena od Kočevja. Vsak dan moram vstati ob 6^h. Ko se umijem in pojem, se odpravim na postajo. Pozimi je zelo mrzlo in zmrzujemo. Velikokrat ima kombi zamudo. Tudi v kombiju je mrzlo. Na kombi gremo učenci iz štirih vasi. Najprej pobere otroke s Smuke in iz Starega loga, potem pa še iz Seča in Poloma. Vozimo se eno uro. Naporna pot je v Seč in Polom, saj je cesta makedamska. Pozimi dostikrat v kombiju zamrzne nafta. Čakati moramo, da pride po nas drugo vozilo. Dostikrat tudi zamudimo pouk. Do Poloma in Seča je še 5 km. Vsak dan tako prevozimo kakih 46 km v obe smeri. Vožnja je zelo naporna, saj smo že zjutraj, ko pridemo v šolo, vsi utrujeni. Mnogo boljše je učencem iz Kočevja. Ti lahko vstanejo eno uro kasneje in nimajo tako napore pot v šolo, kakor pa mi iz oddaljenih vasi.

Milena Škufca 8.b
OŠ Zbora odposlancev Kočevje

Začetek šolskega leta v Osnovni šoli

IZ VRTCA...

Šolska vrata so spet odprta. Za učence podružničnih šol je pouk organiziran le dopoldne, za učence centralne šole v Kočevju pa žal spet v turnusih. Modri turnus začne pouk ob 7.45 uri, rdeči pa ob 13.10 uri.

Učenci od 1. do 3. razreda imajo pouk v stavbi na Reški cesti, od 4. do 8. razreda pa v stavbi v Gaju. V stavbi stare gimnazije so oddelki podaljšane bivanja in tečajnega pouka.

Šola bo učencem brezplačno razdelila vse učbenike, ki jih ima. Žal so ti učbeniki stari že pet let in jih ni dovolj za vse učence.

Učenci lahko dobijo v šoli malico in kosilo. Za varno pot v šolo bodo skrbeli miličniki in pionirji – prometniki.

D. M.

O izseljenstvu iz Kočevske

Že od leta 1952 deluje v Kočevju podružnica Slovenske izseljenske matice, ki je bila več ali manj vedno aktivna. Mnogo je postorila za izseljence tega in drugih področij, zlasti še za povratnike v dobi po drugi svetovni vojni. Dan izseljencev je bil skoraj vsako leto posvečen s priložnostno akademijo. Kočevska se je vedno zavedala, da je veliko njenih rojakov razseljenih po vsem svetu. To najbolje ilustrira podatek, da živi danes v naši občini okoli 19.500 prebivalcev, izseljencev iz te občine pa je preko 55.000. Zavedati se moramo tudi, da sedanje prebivalstvo sestavlja skoraj 60 % novih priseljenecv iz drugih slovenskih občin in drugih jugoslovanskih republik, ki se le počasi ustaljujejo in z novimi generacijami šele osveščajo kot domače prebivalstvo.

Ker je v naši občini posvečena velika skrb našim rojakom – izseljencem, česar se tudi oni zavedajo, je razumljivo, da obstaja podružnica Izseljenske matice tudi v Kočevju. Tu smo vedno pripravljene pomagati našim rojakom – izseljencem.

Od kdaj pa imamo izseljence iz naše občine oziroma kdaj se je pričelo izseljevanje iz naših krajev in zakaj? Na to vprašanje bi lahko dali nekaj podatkov in misli, zbranih deloma iz spominov posameznikov, nekaj podatkov pa je iz pisnih virov.

Zgodovinski podatki se nanašajo predvsem na izseljence nemškega rodu. Ti še vedno poudarjajo svojo pripadnost tej svoji rodni grudi Kočevske. Znano nam je, da so nemški izseljenci iz teh krajev v tujino

tudi dobro in močno organizirani v društvih. Taka društva so v Nemčiji, Avstriji, Kanadi, zlasti pa še v Združenih državah Amerike, kjer imajo že celo stoletje stara društva in zveze. Tudi to je pomembna zgodovina Kočevske dežele in je poznavanje le-te za nas potrebno.

Za začetek naj bi navedel, da ta del izseljenstva iz naših krajev ni nekaj novega ali nepoznanega. Skoraj vedno začnemo ta del naše zgodovine tako, da so se nemški koloni priselili semkaj. To naj bi bilo v 14. stoletju.

Od tega časa se je menjavalo mnogo rodov. Od takratne fevdalne dobe se je marsikaj usodno spremenilo, od vladajočih in gospodujočih rodbin do vpadov in divjanja Turkov in do srednjeveških bolezenskih epidemij.

Vemo, da je bil vzrok za izseljevanje slabo gospodarsko stanje in nemoč preživljanja številnih družin. Naša Kočevska je bila predvsem agrarna in živinorejska deželica. Ta dejavnost je bila edini vir preživljanja. V 16. stoletju je bila Kočevska že skoraj preobljudena, ker je bilo premalo orne zemlje. Bogastvo gozdov je bilo pomembno šele kasneje, zlasti od leta 1980, ko je proti Grosuplju in Ljubljani ter dalje v svet stekla železniška proga.

Privilegij krošnjarstva iz leta 1942 (osiromašenje zaradi turških vpadov) nam priča, da je tukaj živel velik del ljudstva, ki se je preživljal od domače obrti in od krošnjarjenja. Po tem privilegiju je bilo prvotno blago iz Kočevske živina, platno in drugi njihovi izdelki (kot n.pr. suha

roba) in zaradi bližine jadranskega morja tudi trgovanje s soljo, južnim sadjem, rižem, vinom, itd. V Svetlem potoku (vasica proti Poljanski dolini) je bilo razvito suknarstvo. Od tu tudi utemeljitev, da so bile Kočevčarice hodno oblečene veliko dalej kot sosednje Ribničanke. Torej od domačega blaga je prebivalstvo prešlo glede oskrbovanja gospodinjstva tudi na kupivno. S tem so bile spredzane življenske možnosti velikemu številu domačih hčera in sinov. Nastale so nevezdržne gospodarske razmere ter se je iz obdobja, sezonskega zapuščenja rodne grude rodilo trajno izseljevanje dosti poprej kot po drugih slovenskih krajih.

S krošnjarstvom (najprej v naših deželah) je naš rojak prišel v večja mesta in v spore s tamkajšnjimi stalnimi trgovci. Videl je veliko bogastva, ki ga v svoji domovini ni bilo. Navadil se je na boljše hrano in če je dobro zaslužil, je domov prinesel novosti, s katerimi se je pričelo mehkužneje in odtujevanje rodnim tloom. To je kočevski inteligen opisal tudi takole: »Kočevčarji imajo zaradi svoje višje, po svojih popotovanjih pridobljene civilizacije, vobče od življenja večje zahteve kakor slovenski sosed. Oni stanujejo udobneje, se oblačijo bolje, jedo in pijejo obilneje nego jim to dovoljuje kmečki stan tako revne pokrajine.«

Sam Dunaj je štel leta 1910 v kočevski politični okraj pristojnih 1134 ljudi, iz vse Kranjske pa 4.717; kar 2,5 % na Kočevskem rojenih ljudi je bivalo tedaj na Dunaju.

V začetku so zapuščali svojo domovino, da bi z zaslužki gmotno podprli domačije, tem huje je začel brsteti bolesten apetit za bogastvom, in spravljeni ljudi daleč tja čez Atlantski ocean, pa se je to pristržno razmerje do doma začelo polagoma tudi ohlajati. Marsikoga so zopet pričakovali doma šele v visoki starosti in kot povratnika ter obogatelega starca, ki je postal mecen domačije.

Da je bilo izseljevanje precejšnje prav iz naših krajev, pove tudi statistična primerjava, npr.: na Češkem in Moravskem se je prebivalstvo v letih 1754 do 1851 skoraj podvojilo, v Šleziji skoraj potrojilo. Na bivšem Kranjskem pa je prebivalstvo naraslo le za dobro tretjino (36 %), v letih 1817 do 1910 pa komaj za 28,3 %, med tem ko je v Avstroogrski v 100 letih (1800–1900) zraslo kar za 104 %, na vsej zemlji pa za 215 %. Za ljudstvo Slovenije so menili, da je zdravo in plodovito. To nam pove dejstvo, da se je naš človek začel čedalje bolj seliti v druge dežele. Statistika za naše kraje kaže, da je bil prirastek v letih 1817–1890 za Kočevje 5,4 %, 1890–1900 pa je padec –2,3 %, leta 1900–1910 pa prav tako padec za –10 %.

Izseljevanje v Ameriko se je pričelo 1853. leta. Od leta 1880, pa je bila že redka hiša, ki ni dobivala v pomoč dolarjev iz tujine. Od 1896 do 1911 je bilo od vseh 5096 izseljencev v Ameriki 2/3 iz Bele krajine, Suhe krajine in s Kočevskega. Do 1939. leta je štel Brooklyn – Newyork 6000, Cleveland pa 7500 Kočevčarjev, torej že takrat

skoraj polovica domačega prebivalstva. Po podatkih Koprivniškega župnika naj bi leta 1880 obrnilo hrbet domovini 1310 tamkajšnjih župljanov. Od tega je šlo v Ameriko 1140, po Evropi pa se je porazgubilo 170 Kočevčarjev!

Narashanje prebivalstva na Kočevskem je odpovedovalo prav leta 1854, ker je prav takrat nastal tudi političnogospodarski preobrat, ki so ga narekovali revolucionarni dogodki leta 1848. Da se od leta 1890 število prebivalstva ni bistveno zmanjšalo, so bili vzrok vplivi novega prebivalstva, predvsem delavcev s Hrvaškega zaradi nove železnice in razvoja rudnika rjavega premoga, večjih posegov v gozdove in pričetka razvoja industrijskih obratov sploh.

Auerspergovo posestvo je privabilo iz Hrvaške okoli 1000 gozdarjev in nekaj logarjev, tudi nekaj Furlanov iz Italije, steklarska industrija na Glažuti, pa poleg Hrvatov celo nekaj Čehov. V Zavod šolskih sester so prišle celo sirote z Dunaja.

Med izseljenci iz naših krajev ugotavljamo, da so bili kmečki otroci, ki so bili na rojstnem domu odveč, obsojeni, da gredo s trebuhom za kruhom v naglo rastoče industrijske kraje in mesta. Ta vrsta izseljencev je bila navadna v vsej gosto naseljeni Evropi. Navadno pa je bilo, da so, kot je bilo v Evropi v drugih krajih pa tudi na Slovenskem zelo redko, zaklenili vrata kmetije ali celo dedno zemljiško posest kot zapuščino svojih staršev in odražali v neznan svet. V kočevskih časopisih smo takrat lahko prebrali: »Ne v Ameriko!«, ker so smatrali, da so tudi domače razmere bile nekoliko boljše. Ustanavljali so zadruge, vzpodbujali mlekarstvo, sadjarstvo in domačo obrt.

enoto bodo občasno lahko prihajali tudi otroci, ki sicer ne potrebujejo varstva. Deležni bodo vzgojnega programa, ki vključuje dejavnosti, ki so primerne zanje. Tudi malo šolo za otroke iz teh vasi bo vodila vzgojiteljica, odvijala pa se bo v prostorih vrta.

Pripravljamo tudi oddelek za razvojno motene otroke. Ta bo odprt najverjetneje v drugi polovici septembra. Sprejetih bo zaenkrat 5 otrok.

Radi bi tudi obvestili občane Kočevja o naslednjem problemu: V zadnjih letih smo opremili naša igrišča z lesenimi igrali. Na žalost pa jih nekdo sproti uničuje, posebno v enoti Čebelica (pri občini). Veliko denarja smo vložili v opremo igrišč, a kmalu ne bodo mogla služiti svojemu namenu. Nekdo odnaša klopi, dele strehe itd. To niso predšolski otroci, to so starejši otroci ali celo odrasli. Pričani smo, da nekdo to vidi, opazi. Zato prosimo vse krajanje, naj opozarjajo zlikovce, da pustijo ta igrala.

VVO Kočevje

Nastalo je takšno število obrtnih obratov, kot jih niso mogli našteti nikjer v drugih krajih v ostali Sloveniji. 1927. leta je bilo v Kočevskem okraju registrirano 293 trgovin in 601 obrt. Gostiln je bilo 214, kar je močno presegalo povprečje drugih krajev.

Največji izseljenski pokret je bil opravljen med zadnjo vojno, v jeseni 1941 in prve mesece leta 1942, ko se je preselilo preostalih 12.500 za Nemce izjavljenih domačinov. S tem je bilo rešeno vprašanje narodnosti prebivalcev Kočevske. Rešili so jo za Nemce izjavljeni sami prebivalci. Ti so povečali število izseljencev, a žal počutja, da so njihove korenine tukaj, ne morejo zatreti. Prav že preje nastalo izseljenstvo je mogoče gmotno in z drugo pomočjo rešilo marsikatero tregedijo v prenekateri družini, ki je zaradi te preselitve nastala. Slepi mednacionalni boj, ki ga je še poostrihla nacistična hitlerjevska Nemčija, je kaj grenka izkušnja. V kočevskem koledarju iz leta 1929 je Sep Kōnik zaključil svoj prispevek o izseljenstvu, v kateri mu je pripovedoval oče, kot skoraj prvi izseljenec, takole: »Ne cvetja in ne sadeži, niso znamenje tvoje delovnega življenja, temveč korenine. Korenina pa nam ostaja v rodni domovini. Iz korenine prihaja sok, moč, življenje. Kdor se oddalji od korenin, torej od domovine, ta ni popoln. Zatorej najprej h korenini, k domovini, v tvoje življenje, v tvojo dušo. To naj bo naša duševna vez, ki nas kot narodnjake obdaja tu in tam v daljavah in v drugih deželah našega sveta.«

To naj bi bilo vodilo tudi našim zdomcem, ki iz naših krajev niso tako številni, obstajajo pa le.

Stane Jajtič

ŠPORT

Kolesarski maraton

12. julija 1987 so prizadevni člani Kolesarskega kluba Kočevski Rog organizirali že drugi tradicionalni kolesarski maraton, imenovan Kapelski kresovi. Na progi, dolgi 154 km, z veliko vzponi in spusti, je nastopilo 152 udeležencev, kar je skoraj še enkrat več kot lansko leto. Najstarejši udeleženec je imel 62 let, najmlajši pa 14. Maratona so se udeležili predvsem kolesarji iz drugih krajev Slovenije, malo pa je bilo udeležencev iz Kočevja. Člani kolesarskega kluba Kočevje, ki so edini pripravljeni na tako zahtevno telesno preizkušnjo, so morali pomagati pri organizaciji, drugi občani pa verjetno za kaj takega niso bili sposobni. Tokratnega maratona se je udeležil tudi eden najboljših jugo-

slovanskih kolesarjev, Primož Čerin. Pri organizaciji te množične prireditve so našim kolesarjem pomagali tudi športni delavci iz občin, preko katere poteka trasa maratona (Delnice, Čabar, Cerknica), razen Ribničanov.

Prelep je bil pogled na množico kolesarjev na štartu, še posebno ker so izredno lepo in pisano oblečeni. Dolga kolona v

začetku je ob progi pritegnila marsikaterega gledalca k cesti. Kasneje se je kolona razvlekla in na cilj so udeleženci prihajali z večjimi presledki. Sicer pa cilj maratona ni bil dirkanje, temveč uspešno prevožen pot v določenem času.

Vsak udeleženec je na cilju za opravljeno nalogo prejel spominsko kolajno.

Akcija, ki jo Kolesarski klub

Kočevski Rog organizira ima poleg športnorekreativnega tudi velik propagandni pomen (tudi s turističnega vidika). Večina udeležencev prvokrat vidi in spoznava prelepe predele naše Kočevske, Gorskega kotarja, Čabarski predel, Bloško planoto in Ribniško kotlino. Udeleženci so po končanem maratonu izjavili, da je bilo res lepo.

C. A.

Nogomet

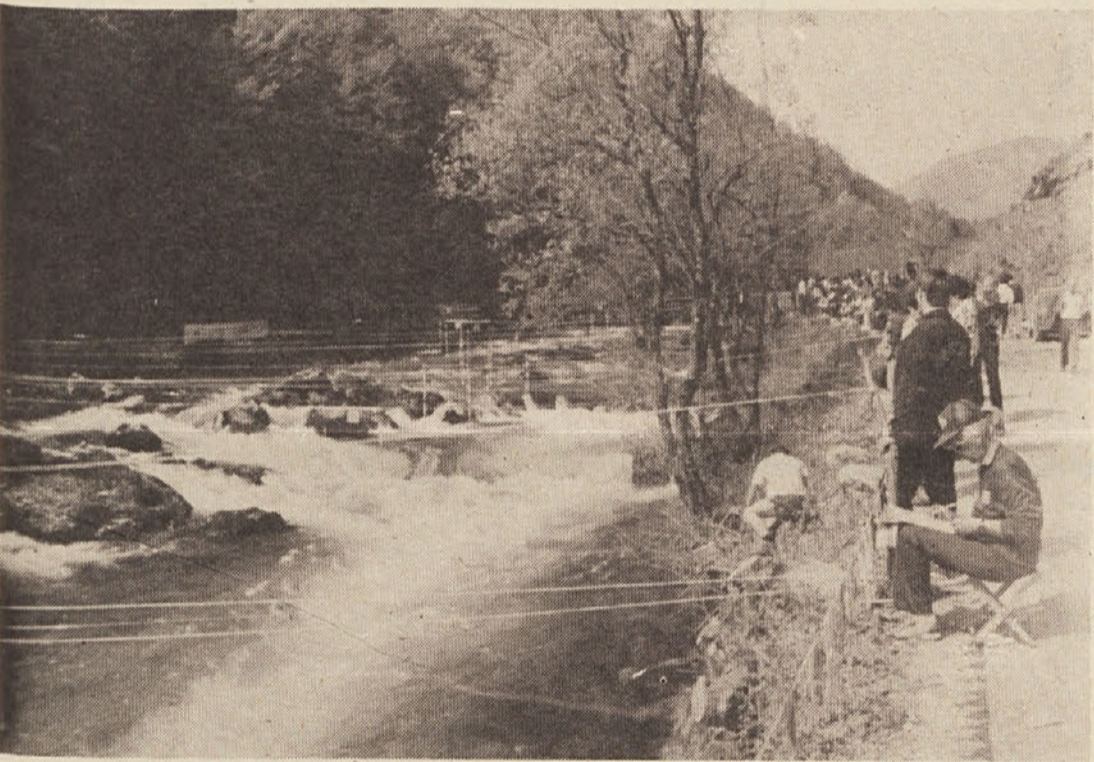
Turnir v Štalcerjih Trem pikam

Komisija za šport pri KS Kočevska Reka in vaški odbor Štalcerji sta organizirala III. tradicionalni turnir v malem nogometu v počastitev Dneva mladosti. Na turnirju je sodelovalo 12 ekip iz občine Kočevje. Po zanimivih bojih v predtekmoivanju so se v zaključni del uvrstile naslednje ekipe:

TRI PIKE, FLAMENGO iz Dolge vasi in PRIJATELJI iz

KS Stara cerkev. Zaključni boji so bili še posebej borbeni in izenačeni, zmagala pa je ekipa TREH PIK pred PRIJATELJI in FLAMENGO. Najboljši strelca na turnirju je bil RAUTAR Dušan. Prve tri ekipe in najboljši strelca so prejeli pokale in diplome, prvouvrščena ekipa pa je prejela prehodni pokal, ki ga je prispevala ZTKO Kočevje.

G. S.

Iz letošnjega tekmovanja KOLPA 87

Taborniška organizacija

V Kočevju že od 1962. leta dalje deluje zveza Tabornikov pod imenom ODRED SVOBODNIH GOZDOV KOČEVJE. Res je, da se v zadnjih dveh letih skoraj ni slišalo o tej organizaciji, zato pa si prav mi taborniki želimo, da bi se v Kočevskem taborništvu kaj premaknilo.

Želimo si, da bi se v našo organizacijo včlanilo še več mladine. Tako pa tudi naprošamo vse starše, da svojim otrokom omogočijo in odobrijo vpis v naš odred.

Z vpisom bi jim starši omogočili veliko mero samostojnosti, iznajdljivosti v naravi ter skle-

panja prijateljstva na tabornjih, izletih, pohodih, delovnih akcijah in ostalih oblikah kulturne dejavnosti.

V naš odred se lahko mladinci in cicibani ter njihovi starši včlanijo vsako sredo ob 17. uri v prostorih stare gimnazije, kjer dobite tudi vse ostale informacije.

TABORNIŠKI POZDRAV!

Naloge društva kadrovskih delavcev

Društvo kadrovskih delavcev občin Kočevje-Ribnica je pokazalo veliko aktivnosti v spomladanskem delu, še večje in pomembnejše naloge pa čakajo društvo v jesenskem delu. Bistvene naloge so naslednje:

- enkrat mesečno sklicati na posvet - dogovor vse kadrovske delavce - nosilce kadrovske funkcije v OZD in drugih skupnostih glede poenotenja izhodišč v zvezi s problemi ter izkušnjami na tem področju;
- nadalje se aktivno vključevati v javne razprave sprememb ustave in zakona o združenem delu;
- biti aktivni nosilec družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike;
- organizirati skupaj z OOGZ seminar o pomenu planiranja kadrov za poslovodne strukture;
- organizirati seminar o organiziranju in izvajanju proizvodnega dela učencev srednjega usmerjenega izobraževanja;
- posvetiti poseben - organi-

ziran sestanek vprašanju bolniškega staleža in drugih vprašanj s področja zdravstvenega varstva;

- izdaja biltena;
- posebej analizirati in pripraviti aktivnosti za pridobitev deficitarnega kadra.

V kadrovske problematiko je treba vključiti tudi razrešitve družbenega standarda, ki so pomemben činitelj pri razreševanju kadrovske problematike.

Ob vseh teh in drugih aktivnostih pa bo potrebno tudi v vseh OZD zaradi boljšega razreševanja kadrovskih vprašanj storiti vsaj naslednje:

- kadrovske funkciji je treba dati večji pomen, le-ta mora postati sestavina poslovodne funkcije;
- v vsaki OZD je potrebno kadrovske funkcije pravilno organizirati. (Tudi za izvajanje te funkcije in za uresničevanje kadrovskih nalog je potreben ustrezen strokovni kader);
- smeri nadaljnega razvoja

organiziranosti kadrovske dejavnosti morajo izhajati iz sedanjega stanja ter možnosti in potreb. Nekatera področja v OZD niso razvita, čeprav sodijo v kadrovske dejavnosti;

- poudarek je potrebno dati na izdelavo programov dela kadrovskih služb in uresničevanja kadrovske politike v OZD.

Vsa ta področja bo poskusila uveljaviti društvo kadrovskih delavcev v prvi vrsti z namenom, da v celoti spremenimo odnos do kadrovskih vprašanj.

MREŽAR

ČLANSTVO AMD KOČEVJE

Včlanjevanje v Avto-moto društvo Kočevje (AMZ Slovenije) poteka v mejah predvidevanj in je glede na število osebnih vozil v naši občini zadovoljivo. Do prvega septembra je včlanjeno 865 občanov, kar je več kot 20 % vseh lastnikov osebnih vozil v naši občini. Poleg teh pa je včlanjenih še 117 drugih občanov, ki ne sodijo v navedeno kategorijo članov.

L.

Franc Lovšin je razstavljal

Franc Lovšin iz Kočevja je razstavljal v Likovnem salonu. Razstava je bila zelo odmevna.

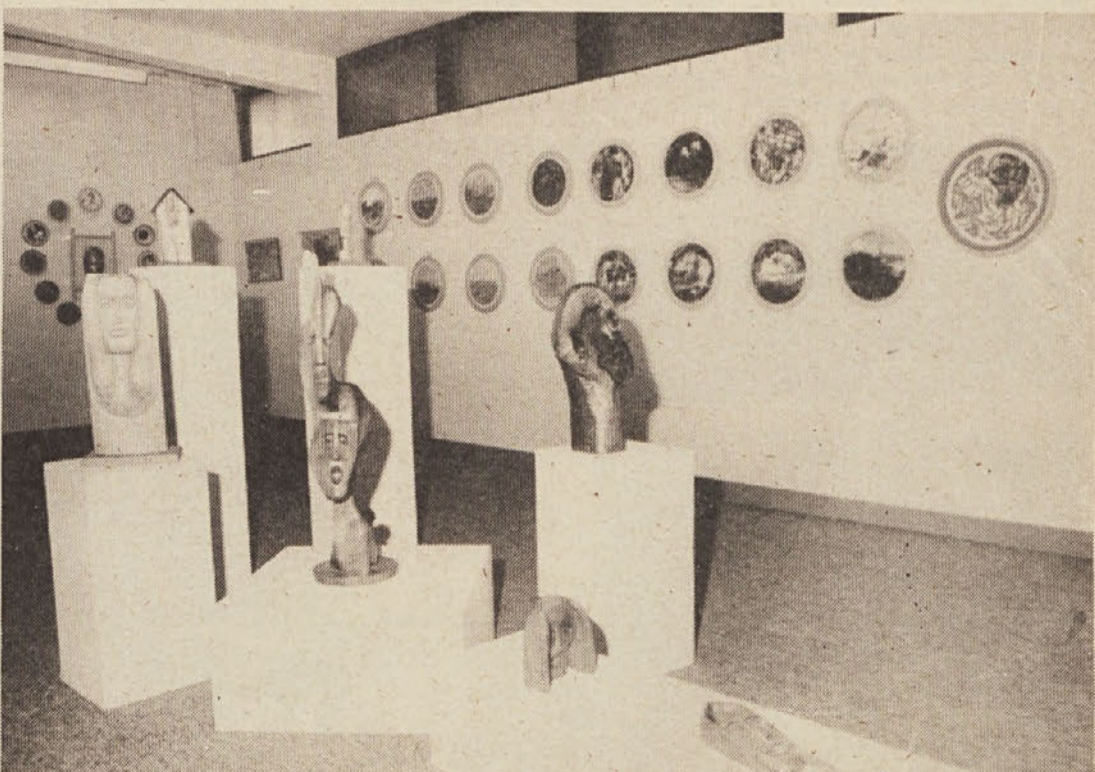
V slovenskem kulturnem prostoru je predvsem poznan kot delavski pesnik usklajenih obču-

tij in izredne odzivnosti na utrip življenja v vseh odtenkih tegob in drobnih trenutkov nenadjanane sreče tistih, ki delajo, da preživijo, pa preprostih ljudi, ki jih tarejo skrbi vsakodnevnega življenja.

Razstavil je bogato zbirko slik. Posamezne slike so vredne imena akademsko izobraženega umetnika.

Sočasno se je predstavil tudi kot kipar.

V.

Predvojni komunist, udeleženec NOB, aktiven družbenopolitični delavec, tovariš, prijatelj, znanec...

Rajko Jenko je praznoval 60-letnico

Rajko Jenko se je rodil 6. avgusta leta 1922 v delavski družini. Oče je bil kovač, mati gospodinja. Po končani osnovni šoli se je odločil, da se bo izučil za mizarja, čeprav so starši želeli, da bi nadaljeval s šolanjem. Mizarske obrti se je izučil v Polomu pri Kočevju. Kmalu zatem je bil sprejet v vrste skojcev ter po treh mesecih, v avgustu leta 1940, v komunistično partijo. Po nalogu partije se je zaposlil v Rudniku Kočevje, kjer je aktivno deloval v rudniški partijski celici vse do razpada stare Jugoslavije. Zaradi politične aktivnosti so ga konec leta 1941 aretirali in poslali v koncentracijsko taborišče v Italijo. Po kapitulaciji Italije je vstopil v enote NOV in opravljal različne vojaške naloge vse do aprila leta 1946, ko je bil na prošnjo Rudnika Kočevje demobiliziran.

V zakonu so se mu rodili trije otroci. Vse do upokojitve je delal v Rudniku Kočevje kot kadroviški referent. V povojnem obdobju je opravljal številne družbenopolitične odgovorne naloge.

Za svoje revolucionarno delo v delavskem gibanju, udeležbo v NOB in v povojni graditvi socializma je dobil številna priznanja in odlikovanja, med njimi Medaljo za hrabrost, Red dela z zlatim vencem, Red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem, Red zaslug za narod III. stopnje in druga. Je tudi nosilec Partizanske spomenice 1941.

Tovariš Rajko Jenko je tudi danes zelo aktiven. V razgovoru nam je povedal, da je bil v minulem mandatnem obdobju član komiteja ZKS Kočevje ter tudi član njegovega predsedstva, da aktivno deluje na področju SLO in DS in da je v zadnjem obdobju posvetil veliko svojega prostega časa ohranitvi in obnovi kulturno-zgodovinskih spomenikov na Trati.

Na vprašanje, kako ocenjuje aktualne politične dogodke v naši občini, je kritično ocenil prav vsa področja, na katerih sam deluje in jih tudi dobro pozna. Podal je zanimivo primerjavo med zelo uspešno akcijo zbiranja prostovoljnih prispevkov za ureditev pokopališča na Trati in neuspelega referenduma za samoprispevek. Rešitev problema vidi na podlagi izkušnje uspešne akcije v neposrednem obveščanju krajanov, kar pomeni **manj forumskega dela in več neposrednega stika z ljudmi**. Enakega mnenja je tudi o metodah dela in akcijah ZK, ki ne bi smela capljati na obrobju današnjih družbenih problemov. V svojih akcijah bi morala biti veliko bolj konkretna, odgovorna in kritična. Z angažiranim političnim delom je treba doseči, da bodo ta stališča sprejeta v frontni organizaciji in v delegatskem sistemu. To pa pomeni, da bi morali biti komunisti veliko bolj delavni kot so.

Nezadovoljen je tudi zaradi počasnega reševanja problematike Romov v naši občini. V

obravnavi je več variantnih rešitev, **mi pa jih premlevamo v nedogled**. Ali se ne znamo ali pa se nečemo dogovoriti, je poudaril, medtem pa otroci Romov na Trati pijejo okuženo vodo. Do sedaj je bilo že več primerov zlatenice in celo tifusa.

Tovariš Rajko je ob zaključku tega razgovora hudomušno pripomnil, da je probleme, o katerih tokrat ni spregovoril, prihranil za drugo priložnost.

Rudi Müller

KAJ JE MIR

*Mir je rdeča žoga,
ki po zraku frči,
mir je šolska goba,
ki na polici leži.*

*Je oblak bel,
ki plove po nebu,
je otrok vesel,
ki potuje k dedu.*

*Mir je gozd zeleni,
njegove živali,
nov pulover rumeni,
in šal mali.*

*Mir je muca moja
in pes tvoj,
njena prijateljica nova,
v živalskem vrtu noj.*

*Mir so rdeča lica
in smeh otrok
velika praznična potica
in sladki sok.*

Vidic Helena

Spomeniki NOB na Kočevskem

Smuka — spomenik padlim funkcionarjem KP Avstrije

Smuka je bila nekaj večja občestna vas, ki je imela razprorejene hiše ob regionalni cesti Kočevje — Stari log — Dvor. Nahaja se na nadmorski višini 504 m. Od Kočevja je kraj oddaljen 19 km in je že nekaj let povezan z asfaltno cesto, kar je za sedanje čase velika pridobitev za sicer zelo malo naseljenec.

Stari viri govore, da je naselje nastalo 1614. leta, ko je kraj dobil ustanovitveno listino tedanje grofice Elizabete Blagajške. Prebivalstvo je naglo naraščalo, tako da je leta 1890 bilo v Smuki 338 prebivalcev, ki so bivali v 52 hišah. Po večini so bili kočevski Nemci — Kočevjarji. Od leta 1882 je kraj imel tudi svojo šolo.

Takoj ob nastopu dvajsetega stoletja pa je število prebivalcev začelo naglo upadati zaradi splošnega in množičnega izseljevanja v Ameriko. Tako je naselje imelo 1931. leta le še 228 prebivalcev. Bili so dobri in pridni gospodarji. Življensko eksistenco so si ustvarjali pretežno s kmetijstvom in živinorejjo, dodaten zaslužek pa so si

ustvarjali s krošnjarnjenjem (hauziranjem), oglarjenjem, drvarjenjem, furmanstvom in drobno obrtjo.

Ob pojavu nacifašizma po letu 1935 so se vsi opredelili za nemško kulturno zvezo — Kulturbund. Italijanske okupacije niso prenesli, čeprav so bili z Italijani v zavezništvu. Zato so se v jeseni 1941. leta vsi Kočevjarji izselili na področje, ki so ga zasedle nemške okupacijske enote v Sloveniji, t.j. v kraje pri Brežicah in drugod. Sedaj ima kraj le 28 naseljenec, ki bivajo v 9 hišah.

Tako je vsa Kočevska, razen mesta in okolice postala povsem nenaseljena pokrajina. Ta okoliščina je omogočila dokaj širok razvoj partizanstva in ustvarjanja zalednih služb partizanske vojske in političnih institucij. Zlasti so te službe delovale v naseljih na obronkih mogočnega Roškega pogorja, kamor spada tudi Smuka. V teh opuščeni naseljih so bile nastanjene čete Delavskega bataljona, ki so imele dobro organizirane ekonomije in oskrbovale bolnice ter

politične institucije in begunce.

Seveda pa so v zaledne predele ali osvobojeno ozemlje večkrat vdirale sovražne oborožene sile (po navadi v izredno velikih formacijah). Tako so v takozvani Roški ofenzivi avgusta 1942. Italijani vdrli na osvobojeno Kočevsko ozemlje in do tal požgali nad 80 vasi in naselij. V Starem logu so 16. avgusta 1942. na pokopališču ustrelili 74 ljudi, ki so jih zajeli v Smuki, Starem logu in drugih vaseh v zahodnih obronkih Roga.

Takšnih manevrov in nenadnih vpadov se je sovražnik posluževal vse do konca vojne. Tako je 19. februarja 1945. 3. bataljon nemškega SS — policijskega polka ob sodelovanju domobrancev nenadoma vpadel v Smuko in presenetil tamkajšnje partizanske enote Cankarjeve brigade, v katerem sestavu je bil bataljon avstrijskih partizanskih prostovoljcev, ki je štel 159 mož. V tem boju sta padla dva boreca in sicer Willy Frank, član CK Komunistične partije Avstrije in Willi Högl, član KP Avstrije. Pokopana sta

v Poljanah pri Dolenjskih Toplicah.

Na kraju, kjer sta junaško padla v boju, je postavljen spomenik, sestavljen iz velikega kamnitega bloka, višine 3. metrov, na katerem je vdela marmorna plošča z njunima imenoma ter datumom smrti. Spomenik omejuje lepo izdelana kovinska ograja.

Spomenik je izdelalo podjetje Marmor iz Grada v Beli Krajini po naročilu Okrajnega odbora zveze združenj borcev NOV Kočevje. Prvotno je bil postavljen globlje gozdu, kasneje leta 1965 pa je bil prestavljen v Smuko. Ponovno odkritje je opravil Nace Karničnik, predsednik OK SZDL Kočevje.

Pri odkritju so bili prisotni tudi svoji padlim revolucionarjem KP Avstrije.

Za Williija Franka, člana CK KP Avstrije je znano, da je bil predan borec za svobodo. Rojen je bil na Dunaju 1909. leta. Izučil se je za ključavničarja. S sedemnajstimi leti je že postal funkcionar gibanja komunistične mladine. Policija ga je preganjala in zapirala. Na VI. kongresu Komunistične internacionale leta 1935 je bil izvoljen za predstavnika komunistične mladinske zveze Avstrije in za kandidata izvršnega komiteja komunistične internacionale. Leta 1939 je šel v Sovjetsko zvezo in deloval v eni njenih sekcij. Ob napadu Hitlerjeve Nemčije na Sovjetsko zvezo je vstopil kot prostovoljec v Rdečo armado. Iz Rdeče armade je prišel v oborožene enote avstrijskega osvobodilnega gibanja. V tem svojstvu se je znašel v enotah NOV in PO Slovenije.

Njegova smrt je zgleden primer, kako se uresničujejo veliki ideali borcev za setovno proletarsko revolucijo.

Spomenik v Smuki pa bo trajen in veren dokaz o veliki mednarodni solidarnosti proletariata, katere nosilec je bila v veliki meri tudi naša revolucija.

N. K.

Gremo v kino

SPORED FILMSKIH PREDSTAV V SEPTEMBRU IN OKTOBRU 1987

To je le informativen pregled predvidenih filmskih predstav; točen termin posameznih predstav pa dobijo gledalci pri tekočem obveščanju v vitrinah za kinopredstave.

SEPTEMBER:

— **AS ASOV** francoska akcijska komedija za gledalce vseh generacij, zabaven in doslej najbolj gledani film J. P. Belmonda

— **KOŽA** italijanska vojna drama avtorice LILIANE CAVANI (znana po filmu »NOČNI PORTIR«), ki je tudi s tem filmom uspela ustvariti pretresljiv film z znanimi igralci v glavnih vlogah: BURT LANCASTER, MARCELLO MASTROIANNI, CLAUDIA CARDINALE, KEN MARCHALL (Marco Polo)

(opomba: dolžina filma 136 min, zato bo sprememba glede ure predvajanja filma)

— **HAJLENDER — ROJ NESMRTIKOV** ameriška epska fantazija. V glavnih vlogah: SEAN CONERRY in CHRISTOPHER LAMBERT

— **POLICIJSKA AKADEMIJA II.** ameriška komedija po prvem delu Policijske akademije, ki je v svetu in pri nas doživela kar največje uspehe, sledi nič manj uspešno drugo nadaljevanje

— **TOP GUN** ameriški akcijski preprosta, filmsko učinkovita zgodba, profesionalno izredno dovršen film, filmska glasba z vrhov svetovnih glasbenih lestvic, USPEŠNICA leta 1986, TOM CRUISE v glavni vlogi. PRIPOROČAMO!

— **UPOR V VOJAŠKI AKADEMIJI** ameriška drama

— **VOHUN IZ ULICE BOND** hongkonška akcijska komedija nove pustolovščine smešnega agenta KING KONGA

— **ZA SINOVO LJUBEZEN** ameriška komedija v glavni vlogi BURT REYNOLDS

— **KOBRA** ameriški akcijski SILVESTER STALLONE se v filmu ne uveljavlja le kot glavna zvezda, temveč tudi kot pisec scenarija

— **LEPOTICA V ROŽNATEM** sodobna komedija o mladih, o njihovi želji po napredovanju, njihovih sanjah in razlikah v mišljenju (po mnenju naših kritikov ODLIČEN film!) PRIPOROČAMO!

— **MARFIJEV ZAKON** ameriška kriminalka s CHARLESOM BRONSONOM v glavni vlogi

— **TRJE MOŠKI IN ZIBELKA** francoska komedija film brez znanih filmskih zvezd, čigar aduti so v pristrnem prikazu smešnih situacij, v šarmantni zgodbi in hitrem ritmu dogajanja. (Francozi so film označili za komedijo leta. Prejel je številne pohvale v tujini in bil lepo sprejet tudi v naših kinematografih.) PRIPOROČAMO!

— **KJE SO FANTJE** ameriška komedija film za mlajšo publiko (nova verzija istoimenskega »hita« iz šestdesetih let).

OKTOBER:

— **ZMAJ BRUCE LEE** karate film

— **STARFIGHTER — ZVEZDNI BOREC** ameriško znanstveno fantastičen

Znanstveno-fantastičen film so mladi pretvorili v najpopular-

nejši žanr našega desetletja; v njem nahajajo kombinacijo vesterna in avanturističnega filma. Posebnost omenjenega filma so fascinantni specialni efekti, izvedeni s kompjutrsko animacijo, kakršno še nismo videli na naših ekranih.

— **ČEZ 7 POSTELJ** zahodno-nemška erotična komedija

— **1984** britanska futuristična drama Roman G. ORWELLA »Leto 1984« je ena najbolj branih in najvplivnejših knjig našega stoletja in je ekraniziran prav v letu, v katero avtor postavlja svojo zastrašujočo vizijo totalitarizma. Film izraža tudi poslednjo veliko vlogo RICHARDA BURTONA.

— **ZNAK ZA NEVARNOST** ameriški film katastrofe

— **POKVARJENI POLICAJI** francoski, krimin. komedija zabavna, dinamična komedija o korumpiranih policajih (Film je bil nagrajen s 5 francoskimi Oskarji — Cezarji.)

— **DIPLOMAT** ameriška ljubezenska komedija to je komedija za vse čase (generacijski konflikti so si v vseh časih podobni in vedno aktualni) z odličnim DUSTINOM HOFFMANOM, odlično režijo in dobro staro glasbo Simon & Garfunkel

— **ZA REŠETKAMI** psihološka drama Film je prejel številne nagrade in priznanja: BENETKE 84, FEST 85, 7 nagrad izraelske akademije, TOKIO 85, nominacija OSKAR 85.

PRIPOROČAMO LJUBITELJEM FILMSKEGA GLEDALŠKA!

— **VRNITEV V PRIHODNOST** ameriški avanturističen film producenta STIVENA SPILBERGA.

MICHAEL J. FOX je zaslovel s to vlogo. To je film, ki zabava široko publiko. PRIPOROČAMO!

— **Z MEČEM V ROKI** nemški zgodovinski film

— **MAŠČEVANJE KRILATE KAČE** francoska komedija

— **STAR 80** ameriška ljubezenska drama

To je izredno slojevit film. Režiser ne gradi zgodbo le na zaporedju dogodkov, temveč posega v svet globljih emotivnih doživljanj. Nagrade in festivali: 8 nominacij »OSKAR«, 1 nominacija »ZLATI GLOBUS«, BERLIN, FEST. PRIPOROČAMO!

— **DIVJA ZVER** nemški otroški film

Film je primeren za FG 5.-8. razreda OŠ kot metodično didaktična oblika pri pouku nemškega jezika.

— **COMANDOS** ameriški akcijski

ARNOLD SCHWARZENEGGER v glavni vlogi

— **SUŽNJA STRASTI** italijanski erotski film

— **POT V INDIJO** britanska spekt. drama

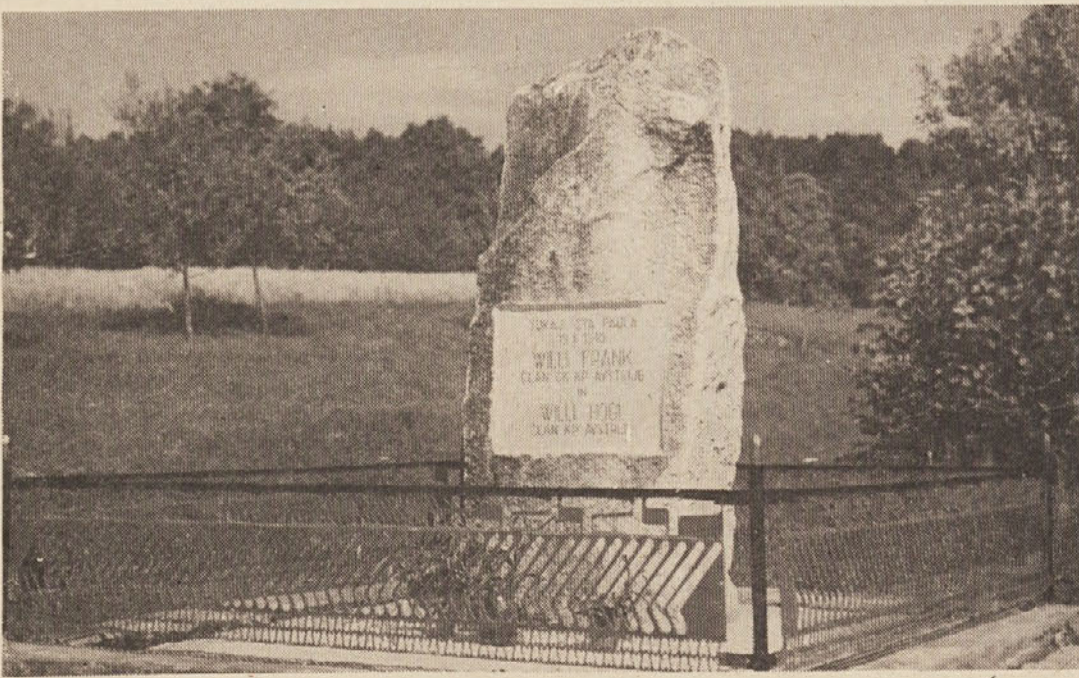
Film je prejel 11 nominacij in 3 nagrade OSKAR, 5 nominacij in nagrade ZLATI GLOBUS in številne pohvale po vsem svetu. Udeležen je na številnih festivalih.

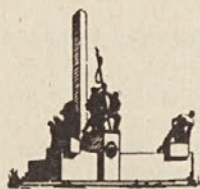
Režiser: DAVID LEAN, ki je znan po filmih MOST NA REKI KWAI, DOKTOR ŽIVAGO, RAJNOVA HČI, potem pa več kot deset let ni našel prave teme za snemanje filma. Inspiracijo, po kateri je nastal film POT V INDIJO, mu je dal roman gledališkega pisca E. M. FOSTER. PRIPOROČAMO!

(Opomba: izredna dolžina filma 163 min., sprememba v času predvajanja filma!)

— **VRNITEV GORILE** japonski znanstveno fantastičen film.

Kulturni center — Kino

GLASILO OK SZDL KOČEVJE

kočevske novice

Poština plačana
pri pošti
št. 61330 Kočevje

Četrtek,
3. 9. 1987

delegatska priloga 5

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kočevje

Gradivo za 8. sejo zbornice uporabnikov in zbornice izvajalcev skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kočevje

(Predviden rok sklica: konec septembra 1987)

Vodje delegacij in konferenc delegacij bodo prejeli posebej po pošti vabilo, obrazložitev dnevnega reda, poročilo o izvajanju sklepov in dodatno gradivo, če se bo za to pokazala potreba.

Pošiljka bo poslana 14 dni pred dnevom seje skupščine, kot to predpisuje poslovnik o delu skupščine SSS (Ur. list SRS 16/83).

Vsebina gradiva:

1. Akcijski program SSS občine Kočevje za uresničevanje stališč skupščine SR Slovenije
2. Plan sredstev samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kočevje
3. Poročilo o delovanju hišne samouprave

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kočevje**Osnutek**

Na podlagi Akcijskega programa uresničevanja stališč, priporočil in sklepa Skupščine SR Slovenije k poročilu o stanovanjskem gospodarstvu v SR Sloveniji, ki ga je sprejel Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in ustreznega akcijskega programa Zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije je sprejela skupščina Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kočevje na skupni seji zbora uporabnikov in zbora izvajalcev dne .....

**AKCIJSKI PROGRAM
SAMOUPRAVNE STANOVANJSKE SKUPNOSTI
OBČINE KOČEVJE**

za uresničevanje stališč, priporočil in sklepa skupščine SR Slovenije k poročilu o stanovanjskem gospodarstvu v SR Sloveniji

I. Naloge na področju planiranja**1. Preveritev materialnih možnosti za realizacijo planskih ciljev, opredeljenih v samoupravnem sporazumu o temeljih plana za obdobje 1986/90**

Obrazložitev: Obračunska zakonodaja, sprejeta ob koncu leta 1986, prinaša pomembne spremembe pri financiranju in kreditiranju stanovanjskega gospodarstva, v enaki meri bodo pomembne tudi predvidene spremembe in dopolnitve družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva. Načrtovane so tudi spremembe in dopolnitve republiške planske zakonodaje.

Po ovrednotenju učinkov nove obračunske zakonodaje na naloge, opredeljene s srednjeročnimi planskimi dokumenti, bodo dane podlage za oceno potreb po spremembi planskih dokumentov za obdobje 1986/90.

Strokovna služba SSS občine Kočevje je že razposlala anketne liste za ugotovitev spremenjene višine stanovanjskih sredstev v delovnih organizacijah in skupnostih ter za ugotovitev spremenjenega razmerja med družbeno in zasebno graditvijo.

Nosilec: Odbor za samoupravo, organizacijo in finance skupščine SSS.

Sodelovanje: S KO za uresničevanje stanovanjske politike pri P OK SZDL, Komitejem za družbeni razvoj in urejanje prostora občine Kočevje, Ljubljansko banko, Stanovanjsko-komunalno banko, podružnico Kočevje ter z najpomembnejšimi družbenimi soinvestorji in Stanovanjsko zadruzo Kočevje.

Rok: Drugo polletje 1987 in prvo četrtletje 1988.

2. Analiza izvajanja samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kočevje za obdobje 1986/90.

Obrazložitev: Temeljni cilji stanovanjskega gospodarstva na ravni občine so opredeljeni v samoupravnih sporazumih o temeljih plana za obdobje 1986/90. Izvajanje sporazuma je treba analizirati in sproti spreminjati v skladu s spremenjenimi republiškimi predpisi.

Nosilec: Odbor za samoupravo, organizacijo in finance skupščine SSS.

Rok: Trajna naloga.

II. Naloge na področju stanovanjske gradnje**1. Pospeševanje vseh vrst stanovanjske gradnje, vključno z gradnjo za trg.**

Obrazložitev: Poleg družbeno usmerjene stanovanjske gradnje poteka tudi akcija »3700 stanovanj za trg«. V usmerjeno stanovanjsko gradnjo je treba vključevati tudi združeno gradnjo.

Nosilec: Odbor za graditev, prenovo in gospodarjenje skupščine SSS

Rok: Trajna naloga v tem srednjeročnem obdobju.

2. Vključevanje kompleksne združne gradnje v planske akte Samoupravne stanovanjske skupnosti

Obrazložitev: V združno gradnjo se lahko vključi vsa zasebna gradnja individualnih hiš in se kot taka v celoti vključi v planske akte samoupravne stanovanjske skupnosti.

Nosilec: Odbor za graditev, prenovo in gospodarjenje skupščine SSS

Sodelovanje: S Stanovanjsko zadruzo Kočevje in Skladom stavbnih zemljišč v občini Kočevje.

Rok: Trajna naloga v tem srednjeročnem obdobju.

III. Naloge na področju gospodarjenja z družbenim stanovanjskim skladom**1. Vzpostavitev evidence o zasedenosti stanovanj v družbeni lastnini.**

Obrazložitev: Oцени naj se funkcionalna izraba družbenega stanovanjskega sklada v občini Kočevje. S sodelovanjem organizacij združenega dela naj se zagotovi postopno racionalnejše izkoriščanje stanovanj na tem območju.

Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije bo v okviru strokovne pomoči za izvedbo te naloge upoštevala zlasti vmesne rezultate raziskovalne naloge o racionalni rabi stanovanj in pogojih zamenjave stanovanj v družbeni lastnini ter predlagala ukrepe, ki zadevajo zamenjavo stanovanj.

Nosilec: Odbor za graditev, prenovo in gospodarjenje skupščine SSS.

Sodelovanje: Z Zvezo stanovanjskih skupnosti Slovenije in Oddelkom za notranje zadeve občine Kočevje

Rok: Prvo polletje 1988.

2. Izvajanje prehoda na ekonomske stanarine do leta 1990

Obrazložitev: Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kočevje bo pristopala k republiškim družbenim dogovorom, s katerimi se bo urejal prehod na ekonomske stanarine. Odbor za graditev, prenovo in gospodarjenje bo sprejemal izvedbene akte.

Nosilec: Zbor uporabnikov skupščine SSS in odbor za graditev, prenovo in gospodarjenje skupščine SSS.

Sodelovanje: Z Zvezo stanovanjskih skupnosti Slovenije.

Rok: Trajna naloga v tem srednjeročnem obdobju.

3. Vzpostavitev enotnega računalniško podprtega informacijskega sistema stanovanjskega gospodarstva s pod sistemi:

- za področje gospodarjenja s stanovanjskim skladom v družbenem upravljanju;
- za področje planiranja in izvajanja planov stanovanjske graditve in prenove v družbenem in zasebnem sektorju;
- za področje oblikovanja in porabe sredstev v stanovanjskem gospodarstvu.

Obrazložitev: Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kočevje, ki že računalniško obdeluje večino svojih podatkov, bo pristopila k samoupravnemu sporazumu o skupnih nalogah pri načrtovanju, vzpostavljanju in delovanju informacijskega sistema stanovanjskega gospodarstva v SRS in se tako poenotila na tem področju v okviru SR Slovenije.

Nosilec: Odbor za samoupravo, organizacijo in finance skupščine SSS in delovna skupnost strokovne službe SSS.

Sodelovanje: Z Zvezo stanovanjskih skupnosti Slovenije in Medobčinskimi računalniškimi centrom Kočevje-Ribnica

Rok: Trajna naloga v tem srednjeročnem obdobju.

4. Vzpodbijanje ustanavljanja in delovanja skupnosti stanovalcev, svetov stanovalcev in hišnih svetov

Obrazložitev: Na podlagi družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva bo SZDL vodila in usklajevala politično akcijo in kadrovske priprave za vzpostavitev zborov stanovalcev, hišnih svetov in svetov za stanovanjsko dejavnost pri krajevnih skupnostih. Strokovna služba SSS bo še nadalje pripravljala vzorce samoupravnih splošnih aktov in druge strokovne podlage ter sodelovala na ustanovnih sestankih hišne samouprave. S svojim načinom dela bo vzpodbijala delovanje skupnosti stanovalcev in hišnih svetov ter preprečevala vsako oviranje njihovega dela.

Nosilec: OK SZDL in Odbor za graditev, prenavo in gospodarjenje skupščine SSS.

Sodelovanje: Z delovno skupnostjo Strokovne službe SSS in sveti krajevnih skupnosti.

Rok: Trajna naloga.

IV. Naloga na področju samoupravne organiziranosti

1. Analiza samoupravne organiziranosti in organiziranja strokovnih služb na področju stanovanjskega gospodarstva

Obrazložitev: Proučiti bo potrebno učinke dosedanje samoupravne organiziranosti na področju stanovanjskega gospodarstva.

Sočasno je potrebno proučiti tudi organiziranost strokovne službe in ukrepov za racionalizacijo njenega organiziranja.

Nosilec: Odbor za samoupravo, organizacijo in finance skupščine SSS.

Sodelovanje: Z IS občine Kočevje in IS KCD Kočevje.

Rok: Drugo polletje 1987 in prvo polletje 1988.

Obrazložitev: Akcijski program Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kočevje pomeni določeno operacionalizacijo nalog Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kočevje, vendar s sprejetjem akcijskega programa ni potrebno spreminjati programa dela skupščine SSS občine Kočevje za leto 1987, pomeni pa že izhodišče za vključevanje nekaterih nalog v program dela skupščine SSS občine Kočevje za prihodnje leto.

Strokovna služba SSS

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kočevje

Plan sredstev Samoupravne stanovanjske skupnosti za leto 1987

Sredstva stanovanjske skupnosti se združujejo po samoupravnem sporazumu o temeljih plana za obdobje 1986-1990:

Iz dohodka:

po stopnji 1,60 % na bruto osebne dohodke za solidarnost in 0,20 % za kadrovska stanovanja v SSS Kočevje.

Iz čistega dohodka nepovratno:

0,20 % na bruto osebne dohodke za kadrovska stanovanja v SSS Kočevje.

Iz čistega dohodka za vzajemnost, združeno za dobo 20 let:

1,15 % na bruto osebne dohodke za kreditiranje graditve stanovanj v SSS Kočevje in

0,20 % na bruto osebne dohodke za kreditiranje graditve kadrovskega stanovanja.

Za gospodarjenje s stanovanjsko poslovnim skladom se združujejo sredstva iz stanarin in najemnin.

Sredstva solidarnosti so obveznosti, ki se obračunavajo na osnovi bruto osebnih dohodkov iz dohodka.

V I. polletju niso bila odvisna od velikosti ustvarjenega dohodka.

83. člen Zakona o celotnem prihodku in dohodku opredeljuje med obveznosti, ki so odvisne od velikosti ustvarjenega dohodka, tudi prispevek solidarnostnih sredstev. Zato smo plan sredstev za II. polletje prilagodili vplačilom I. polletja, pa tudi če bodo osebni dohodki rastle, ker pred-

videvamo, da vse organizacije združenega dela ne bodo mogle pokriti 100 % nastalih obveznosti.

V ostalih prihodkih so sredstva, ki smo jih začasno vložili v investicije in so nam jih kupci stanovanj vrnili, prihodki od investitorstva usmerjene stanovanjske gradnje, obveznosti po samoupravnem sporazumu za zaposlene delavce-vozače ter drugi manjši prihodki.

Z rastjo stanarin predvidevamo tudi rast subvencij stanarin. 83 % vseh sredstev je namenjenih za nakup kadrovske in solidarnostne stanovanj v naselju »4. maj« ob Cesti heroja Marincelja in zamenjavo ogrevalnega sistema v blokih Kajuhovega naselja in Turjaške ulice.

V ostalih odhodkih so obveznosti iz samoupravnega sporazuma za zaposlene delavce, ki se vozijo v službo v Ribnico, nagrade predsednikom skupnih organov in ostali drobni izdatki.

Sredstva vzajemnosti

Plan sredstev vzajemnosti temelji na realiziranih prihodkih v I. polletju in predvidenih vplačilih v juliju za mesec junij 1987.

Po novih zakonskih predpisih se sredstva vzajemnosti za leto 1987 združujejo samo v I. polletju, dokončno obračunajo pa po zaključnih računih.

Iz tako planiranih sredstev predvidevamo pokriti kreditne naložbe nakupa, gradnje ter adaptacije privatnih in družbenih stanovanj.

Sredstva združena po zaključnih računih leta 1987, bodo prihodki naslednjega leta in se bodo razporejala leta 1988.

Posojila za graditev in nakup delovnim organizacijam so namenjena za nakup stanovanj v bloku B, C in D, E, F ob Cesti heroja Marincelja.

Posojila, namenjena delovnim organizacijam za adaptacije, so prolongirani sklepi prejšnjega leta za odobrene kredite v I. 1986. V posojilih za gradnjo in adaptacijo privatnih stanovanj so zajeti vsi prosilci - privatniki, katerim je bilo odobreno posojilo v letu 1986 in zaradi pomanjkanja vzajemnostnih sredstev niso mogli koristiti kreditov, kakor tudi vsi prosilci, ki so se prijavi na natečaj v letu 1987 in so upravičeni do posojila.

Tudi v letu 1987 bo enota za gospodarjenje s stanovanjskim skladom potrebovala kredit za toplotne izolacije stanovanj in večja popravila v stanovanjskih hišah. Po planu so razporejena sredstva v višini 10.252. tisoč din.

Med sredstvi vzajemnosti se vodijo tudi sredstva aktivnih in pasivnih obresti in iz razlike se delno financirajo strokovne službe SSS in opravljene storitve v bankah. Ta sredstva vodi Ljubljanska banka - stanovanjska komunalna banka Ljubljana. Predvidevamo, da se bodo sredstva, namenjena za kredite, porabila v začetku II. polletja. Zato ni možno planirati večjih prihodkov od obresti od začasnih prostih sredstev.

Zakon o celotnem prihodku in dohodku uveljavlja s 1. julijem 1987 obsežne spremembe na področju zagotavljanja stanovanjskih sredstev. Ker stanovanjska sredstva iz čistega dohodka od 1. julija 1987 ni več možno združevati v stanovanjski skupnosti, odpada tudi prihodek od obresti na plasirana sredstva. Zaradi tega je tudi večji izpad sredstev za nadomestila za opravljanje storitev v SSS.

Sredstva za gospodarjenje s stanovanjsko poslovnim skladom

Plan sredstev za gospodarjenje s stanovanjsko poslovnim skladom temelji na decembrski višini stanarin leta 1986, dvignjenih s 1. februarjem za 57 % in s 1. julijem za 68 %.

Sredstva za gospodarjenje s poslovnimi prostori temeljijo na decembrski višini najemnin leta 1986 in 100 % dvigom od 1. 1. 1987 zaradi revalorizacije poslovnih prostorov.

Za dvig nam je smernice za planiranje dala Zveza stanovanjskih skupnosti SR Slovenije, Ljubljana.

Amortizacijo za stanovanjski sklad planiramo 50 % od predpisanih stopenj po Zveznem zakonu o amortizaciji, kar pri nas pomeni 1,08 % od revalorizirane nabavne vrednosti stanovanj.

Amortizacijo za poslovne lokale planiramo po predpisanih stopenjih oziroma 2,3 % od revalorizirane nabavne

vrednosti poslovnih lokalov, ker najemnine dosegajo ekonomsko višino.

Skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti je na seji 4. aprila 1986 sprejela sklep, da se bo stanarina delila:

- 1 % za civilno zaščito,
- 12 % za upravljanje,
- 14 % za funkcionalne stroške,
- 8-30 % za tekoče vzdrževanje stanovanj in
- 11 % za vzajemnostno vzdrževanje v SSS.

Po istem sklepu se bodo sredstva od najemnin delila:

- 1 % za civilno zaščito,
- 12 % za upravljanje,
- 8 % za funkcionalne stroške,
- 8-30 % za tekoče vzdrževanje
- 11 % za vzajemnostno vzdrževanje v okviru SSS in
- ostanek sredstev za razširjeno reprodukcijo poslovnih prostorov.

Funkcionalni stroški zajemajo zavarovanje stanovanjsko poslovnega sklada, provizije SDK ter druge drobne stroške.

Tekoče vzdrževanje stanovanjsko-poslovnega sklada se obračunava po kategoriji in starosti stanovanj in poslovnih prostorov od 8-30 %.

Zaradi pomanjkanja sredstev iz stanarin v I. polletju je razporejeno za vzajemnostno vzdrževanje v SSS samo 2.895. tisoč din, kar pomeni 6,4 % od planiranih sredstev.

Stanarine s svojo višino niso mogle zagotoviti sredstva za ta namen. S povišanjem le-teh (s 1. julijem za 68 %) bodo zagotovljena tudi ta sredstva.

Sredstva strokovnih služb

Odhodke strokovnih služb pokrivajo sredstva za gospodarjenje s stanovanjsko poslovnim skladom, sredstva vzajemnosti in sredstva solidarnosti.

Od skupno planiranih sredstev odpade na porabljenih sredstev in amortizacijo samo 15 %. Ostali del predstavlja osebne dohodke in obveznosti iz osebnih dohodkov.

V planu je vidna rast sredstev, predvidenih za II. polletje. V I. polletju smo porabili samo 39,7 % planiranih sredstev. Interventni zakon nam je do 1. 7. 1987 zamrznil osebne dohodke. Zato smo porabili veliko manj sredstev kot planiramo za II. polletje. Z uskladitvijo planskih aktov z družbenim dogovorom so se nam sredstva za osebne dohodke s 1. 7. 1987 sprostila do višine rasti v gospodarstvu občine.

Osebne dohodke bomo usklajevali po obvestilih Komiteja za družbeni razvoj, z gibanjem v gospodarstvu občine.

Smernice za planiranje vseh stanovanjskih sredstev nam je dala Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije.

V Kočevju, dne 15. 8. 1987

Strokovna služba SSS

Plan sredstev solidarnosti za leto 1987

Tabela 1 v tisočih din

Zap. št.	Vsebiņa	Realizacija 1986	Realizacija I.-VI.-1987	Plan 1987	Indeks 5:3	Indeks 4:5
1	2	3	4	5	6	7
Prihodki:		311.556	310.506	530.439	170,3	58,5
1.	Sredstva na žiro računu, prenešana iz prejšnjega leta	28.073	23.733	23.733	84,5	100,0
2.	Redni pritek po samoupravnem sporazumu	215.212	179.826	359.652	167,1	50,0
3.	Redni pritek po samoupravnem sporazumu za kadrovska stanovanja	41.911	35.027	70.054	167,1	50,0
4.	Ostali prihodki	26.360	64.920	70.000	265,6	92,7
5.	Vrnjena sredstva od interne banke KG	-	7.000	7.000	-	100,0
Odhodki - poraba sredstev:		287.823	305.273	530.439	184,3	57,6
1.	Subvencije in nadomestila stanarin ter selitveni stroški	6.263	8.282	22.113	353,1	37,5
2.	Anuitete kreditov	3.520	1.759	4.700	133,5	37,4
3.	Provizije SDK in LB	704	699	1.900	269,9	36,8
4.	Delovanje strokovnih služb	18.853	17.831	38.667	205,1	46,1
5.	Kreditni delavcem, zaposlenih pri obrtnikih in kmetje kooperanti	1.713	-	8.000	467,0	-
6.	Prispevek za sklade LB	250	-	500	200,0	-
7.	Nakup kadrovskih stanovanj	45.586	55.593	70.054	153,7	79,4
8.	Sredstva za investicije	194.446	65.453	369.505	190,0	17,7
9.	Ostali dohodki	9.488	5.656	15.000	158,1	37,7
10.	Plasmaji interni banki KG	7.000	150.000	-	-	-
Neplasilirana sredstva:		23.733	5.233	-	-	-

Plan sredstev vzajemnosti za leto 1987

Tabela 2 v tisočih din

Zap. št.	Vsebiņa	Realizacija 1986	Realizacija I.-VI.-1987	Plan 1987	Indeks 5:3	Indeks 4:5
1	2	3	4	5	6	7
Sredstva:		241.328	213.437	249.984	103,6	85,4
1.	Neporabljenih sredstev iz prejšnjega leta	62.309	75.674	75.674	121,4	100,0
2.	Združena sredstva vzajemnosti po samoup. sporaz. (1,15 % na BOD)	136.625	107.526	128.822	94,3	83,5
3.	Združena sredstva vzajemnosti za kadrovska stanovanja (0,20 % na BOD)	23.752	18.693	22.400	94,3	83,5
4.	Odplačila posojil	18.642	11.544	23.088	123,8	50,0

Plan sredstev vzajemnosti za leto 1987

Tabela 2

v tisočih din

Zap. št.	Vsebina	Realizacija	Realizacija	Plan 1987	Indeks	
		1986	I. – VI. – 1987		5:3	4:5
1	2	3	4	5	6	7
Naložbe:		165.654	193.969	249.984	150,9	77,6
1.	Posojila za nakup kadrovskih stanovanj	–	5.987	5.987	–	100,0
2.	Posojila za graditev in nakup od tega:					
	– delovnim organizacijam	50.418	30.456	82.693	164,0	36,8
	– občanom	70.798	102.279	106.057	149,8	96,4
3.	Posojila za adaptacije – od tega:					
	– delovnim organizacijam	8.868	2.327	2.327	26,2	100,0
	– občanom	25.741	42.668	42.668	165,8	100,0
4.	SSS za velika popravila	9.829	10.252	10.252	104,3	100,0
	Neporabljena sredstva	75.674	19.468	–	–	–

Plan prihodkov in odhodkov – vzajemnosti pri gradnji stanovanj
1986–1990; za leto 1987

Tabela 3

v tisočih din

Zap. št.	Vsebina	Realizacija	Realizacija	Plan 1987	Indeks	
		1986	I. – VI. – 1987		5:3	4:5
1	2	3	4	5	6	7
Prihodki:		41.120	30.668	41.763	101,6	73,4
1.	Prenešena sredstva iz prejšnjega leta	9.637	5.563	5.563	57,7	100,0
2.	Od obresti na dana posojila	13.638	10.432	18.200	133,4	57,3
3.	Od obresti od začasno prostih sredstev	17.845	14.673	18.000	100,9	81,5
Poraba sredstev:		35.557	14.716	41.763	117,5	35,2
1.	Obresti za združena sredstva	6.725	3.933	12.105	180,0	32,5
2.	Nadomestila za opravljanje storitev v bankah	9.131	8.126	17.000	186,2	47,8
3.	Nadomestila za opravljanje storitev v SSS Kočevje	18.060	2.657	10.653	59,0	24,9
4.	Rizični sklad	1.641	–	2.005	122,2	–
	Neporabljena sredstva	5.563	15.952	–	–	–

Plan prihodkov in odhodkov sredstev za gospodarjenje s stanovanjsko poslovnim skladom za leto 1987

Tabela 4

v tisočih din

Zap. št.	Vsebina	Realizacija	Realizacija	Plan 1987	Indeks	
		1986	I. – VI. – 1987		5:3	4:5
1	2	3	4	5	6	7
Prihodki:		141.821	156.023	413.660	291,7	37,7
1.	Stanarine	119.396	129.296	360.000	301,5	35,9
2.	Najemnine	21.785	26.321	52.642	241,6	50,0
3.	Prispevki etažnih lastnikov	198	216	616	311,1	35,1
4.	Obresti in drugi prihodki	442	190	402	91,0	47,3
Odhodki – razporeditev sredstev:		141.821	156.023	413.660	291,7	37,7
1.	Amortizacija	56.947	91.384	184.164	323,4	49,6
2.	Funkcionalni stroški	13.155	17.264	54.754	416,2	31,5
3.	Civilna zaščita	1.412	1.560	4.136	292,9	37,7
4.	Upravljanje	16.787	18.723	49.639	295,7	37,7
5.	Vzdrževanje v skupnosti stanovalcev	28.550	21.375	70.322	246,3	30,4
6.	Vzajemnostno vzdrževanje v SSS	21.962	2.895	45.251	206,0	6,4
7.	Sredstva razširjene reprodukcije	3.008	2.822	5.394	179,3	52,3

Plan prihodkov in odhodkov sredstev za gospodarjenje s stanovanjskim skladom za leto 1987

Tabela 4. a

v tisočih din

Zap. št.	Vsebina	Realizacija	Realizacija	Plan	Indeks	
		1986	I. - VI. - 1987	1987	5:3	4:5
1	2	3	4	5	6	7
Prihodki:		120.036	129.703	361.018	300,8	35,9
1.	Stanarine	119.396	129.296	360.000	301,5	35,9
2.	Prispevki etažnih lastnikov	198	216	616	311,1	35,1
3.	Obresti in drugi prihodki	442	191	402	91,0	47,5
Odhodki - razporeditev sredstev:		120.036	129.703	361.018	300,8	35,9
1.	Amortizacija	45.559	80.257	162.710	357,1	49,3
2.	Funkcionalni stroški	12.072	15.158	50.543	418,7	30,0
3.	Civilna zaščita	1.194	1.297	3.610	302,3	35,9
4.	Upravljanje	14.256	15.564	43.322	303,9	35,9
5.	Vzdrževanje v skupnosti stanovalcev	26.607	17.427	61.373	230,7	28,4
6.	Vzajemnostno vzdrževanje v SSS	20.348	-	39.460	193,9	-

Plan prihodkov in odhodkov sredstev za gospodarjenje s poslovnimi prostori za leto 1987

Tabela 4. b

v tisočih din

Zap. št.	Vsebina	Realizacija	Realizacija	Plan	Indeks	
		1986	I. - VI. - 1987	1987	5:3	4:5
1	2	3	4	5	6	7
Prihodki:		21.785	26.321	52.642	241,6	50,0
1.	Najemnine	21.785	26.321	52.642	241,6	50,0
Odhodki - razporeditev sredstev:		21.785	26.321	52.642	241,6	50,0
1.	Amortizacija (2,3 % od R. V.)	11.388	11.128	21.454	188,4	51,9
2.	Funkcionalni stroški	1.083	2.106	4.211	388,8	50,0
3.	Civilna zaščita	218	263	526	241,3	50,0
4.	Upravljanje	2.531	3.159	6.317	249,6	50,0
5.	Prispevek za vzdrževanje v skupnosti stanovalcev	1.943	3.948	8.949	460,6	44,1
6.	Vzajemnostno vzdrževanje v SSS	1.614	2.895	5.791	358,8	50,0
7.	Sredstva razširjene reprodukcije	3.008	2.822	5.394	179,3	52,3

Plan sredstev strokovnih služb za leto 1987

Tabela 5

v tisočih din

Zap. št.	Vsebina	Realizacija	Realizacija	Plan	Indeks	
		1986	I. - VI. - 1987	1987	5:3	4:5
1	2	3	4	5	6	7
Prihodki:		54.002	39.478	99.459	184,2	39,7
1.	Od enote za gospodarjenje	16.787	18.723	49.639	295,7	37,7
2.	Od sredstev vzajemnosti	18.060	2.657	10.653	59,0	24,9
3.	Od sredstev solidarnosti	18.853	17.831	38.667	205,1	46,1
4.	Drugi prihodki - inkaso od drugih uporab. družb. sred.	302	267	500	165,6	53,4
Odhodki:		11.651	6.964	15.000	128,7	46,4
1.	Poraba sredstev in amortizacija	42.351	32.514	84.459	199,4	38,5
2.	Ustvarjeni dohodek	7.892	6.803	15.793	200,1	43,1
3.	Obveznosti iz dohodka	34.459	25.711	68.666	199,3	37,4
4.	Čisti dohodek	31.458	23.532	62.709	199,3	37,5
	- za osebne dohodeke	1.272	952	2.530	198,9	37,6
	- za SP stanovanjski del	1.625	1.149	3.220	198,2	35,7
	- za SP splošni del	104	78	207	199,0	37,7
	- za financiranje komunalnih naprav					

POROČILO
o delovanju hišne samouprave
(po stanju 31/7-87)

Skupnost stanovalcev:	Ustanovljena:
Trg zbora odposlancev 1	DA
Trg zbora odposlancev 2,6	DA
Trg zbora odposlancev 4, 8	DA
Trg zbora odposlancev 12, 14, 16, 18	NE
Trg zbora odposlancev 36, 38, 40, 42	
54, 60	DA
Trg zbora odposlancev 47, 49, 49a, 51	DA
Trg zbora odposlancev 39, 43	NE
Trg zbora odposlancev 55, 59, 61, 73	NE
Trg zbora odposlancev 68, 70, 72, 74	
76, 78	DA
Ljubljanska c. 1 in Cesta na stadion 1	NE
Ljubljanska c. 3, 5	NE
Ljubljanska c. 11, 23, 25	DA
Ljubljanska c. 29	DA
Ljubljanska c. 31	DA
Ljubljanska c. 33	DA
Bračičeva ul. 17, 19, 21	NE
Rožna ul. 35, 36 in Podgorska ul. 61	DA
Turjaško naselje 2 in Rožna ul. 6	DA
Turjaško naselje 3	DA
Turjaško naselje 4	DA
Turjaško naselje 5	DA
Turjaško naselje 6	DA
Turjaško naselje 7	DA
Turjaško naselje 8	DA
Turjaško naselje 9	DA
Turjaško naselje 10	DA
Turjaško naselje 11	DA
Turjaško naselje 12, 14, 16	DA
Turjaško naselje 13	DA
Turjaško naselje 15	DA
Ljubljanska c. 6	DA
Ljubljanska c. 8 in Šeškova ul. 1, 2	NE
Tomšičeva ul. 19-21	NE
Tesarska ul. 6, 8 in Tomšičeva c. 15	NE
Tesarska ul. 3a, b, c	NE
Tesarska ul. 5a, b, c	DA
Kidričeva ul. 1-3	NE
Kidričeva ul. 2	DA
Kidričeva ul. 4	DA
Kidričeva ul. 6	NE
Kidričeva ul. 7	DA
Kidričeva ul. 8, 10	DA
Kidričeva ul. 12	DA
Kidričeva ul. 14 in Šeškova ul. 16	NE
Kidričeva ul. 9 in Šeškova ul. 8	NE
Šeškova ul. 9	NE
Cankarjeva ul. 6, 8	NE
Cankarjeva ul. 1, 3, 5 in Ljubljanska c. 14	NE
Cankarjeva ul. 15 in Tomšičeva c. 15	NE
Šeškova ul. 30	DA
Šeškova ul. 29-39	NE
Kolodvorska ul. 2	DA
Kolodvorska ul. 4	NE
Kolodvorska ul. 1, 1a	NE
Kolodvorska ul. 3, 5, 7	NE
Kolodvorska ul. 9, 11	NE
Kolodvorska ul. 13, 15, 17, 19	DA
Kolodvorska ul. 8-10	NE
Kolodvorska ul. 12	NE
Kolodvorska ul. 21	NE
Ljubljanska c. 26a	NE
Ob Mahovniški c. 5	NE
Mahovnik 24, 28, 29	NE
Ljubljanska c. 36, 42, 71, 77, 79	NE
Cesta na Trato 4	DA
Trata XIII-8	DA
Trata XIV-10, 12, 14, 26, 28	DA
Roška c. 4, 8, 8a, 10, 12	NE

Črnomaljska c. 8, 8a	NE
Črnomaljska c. 7, 15-29	NE
Prešernova ul. 9	DA
Ulica heroja Marinclja 2, 4	DA
Ulica heroja Marinclja 6, 8	DA
Ulica heroja Marinclja 10	DA
Kajuhovo naselje 2	DA
Kajuhovo naselje 1, 3, 5	NE
Kajuhovo naselje 30, 49	NE
Kajuhovo naselje 32	DA
Kajuhovo naselje 34	DA
Kajuhovo naselje 36	DA
Podgorska ul. 2	DA
Podgorska ul. 4	NE
Podgorska ul. 6	DA
Podgorska ul. 8	NE
Podgorska ul. 10	DA
Podgorska ul. 13, 15, 23	DA
Reška c. 2, 4	DA
Reška c. 5, 5a, 7, 7a	NE
Reška c. 9, 10, 11	DA
Reška c. 16a, 19	DA
Roška c. 23, 33, 35, 36, 37, 39	DA
Roška c. 41, 49, 64, 64a, 66, 74	DA
Roška c. 62, 62a	DA
Rozmanova ul. 1, 3, 5	DA
Rudarsko naselje 1, 3, 5, 7	
in Šalka vas 2a, 4	DA
Rudarsko naselje 2, 4, 26, 28, 24, 27, 29	DA
Šalka vas 51, 103, 105, 107	DA
Željne 8a, 30, ROMI	DA
Klinja vas	DA
Cvišlerji	DA
Onek	DA
Koprivnik	DA
Livold	DA
Mozelj-Rajndol	DA
Kočarji	DA
Knežja lipa	NE
Breg pri Kočevju	NE
Stara cerkev-Slovenska vas	DA
Mlaka	DA
Stari log	DA
Osilnica	DA
Predgrad	DA
Draga-Podpreska	DA
Banja loka	DA
Vas-Potok	DA

Skupnosti stanovalcev je lahko ustanovljenih več, toda le za navedene smo prejeli samoupravne akte skupnosti stanovalcev in sezname novoizvoljenih hišnih svetov ter samoupravne delavske kontrole. Skupaj naj bi delovalo 118 skupnosti stanovalcev. Do sedaj jih je ustanovljenih 76 ali 64,4 %. V letih 1986-87 je bilo na novo ustanovljenih pet skupnosti stanovalcev, in sicer dve v novovseljenih objektih in tri v že prej naseljenih stanovanjskih stavbah. Sklicatelj zborov stanovalcev za ustanovitev skupnosti stanovalcev so bile strokovne službe SSS občine Kočevje. Po sedanjem stanju naj bi bilo ustanovljenih še 42 skupnosti stanovalcev (skoraj vse na področju KS Kočevje-mesto).

Iz navedenega sledi, da je bilo na področju organiziranja in delovanja hišne samouprave premalo storjenega v zadnjih dveh letih, čeravno se je o tem veliko govorilo. Nosilci te naloge so določeni v DRUŽBENEM DOGOVORU o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 15/81, drugi odstavek 45. člena).

Enaka naloga je opredeljena s PREDLOGOM novega družbenega dogovora, v katerem je opredelitev nosilcev posameznih nalog jasna (46. člen PREDLOGA novega dogovora). Podpisniki družbenega dogovora morajo dogovorjene obveze vsak na svojem področju izvajati v celoti.

Novi družbeni dogovor in obe spremembi zakona o stanovanjskem gospodarstvu in stanovanjskih razmerjih pri-

našajo občutne spremembe v obveznostih pri gospodarjenju s stanovanjskimi hišami. To narekuje izdelavo novega programa izvajanja določil družbenega dogovora, ki ga je treba uskladiti v okviru Koordinacijskega odbora SZDL.

Delovanje skupnosti stanovalcev je malo zadovoljivo, razen nekaterih izjem, oziroma se celo poslabšuje. Kot se je že ugotavljalo, je za slabo delovanje ali nedelovanje več vzrokov, in sicer: nezainteresiranost, nesposobnost, pritisk na hišne svete s strani nediscipliniranih in tudi neurejenih stanovalcev, ki ne spoštujejo in ne izvajajo stanovanjskih predpisov, sklepov HS in drugih dogovorov. Neurejeni stanovalci tudi največkrat povzročajo škodo na skupnih delih in napravah v stavbi, roti katerim bi morali hišni sveti ukrepati, pa tega ne storijo iz raznih vzrokov in pustijo, da se stanja poslabšujejo. Neurejeni stanovalci so čestokrat iz vrst inteligence, ki bi še zlasti morala biti za zgled ostalim – manj razgledanim stanovalcem. Proti takim se hišni sveti še zlasti težko borijo za vzdrževanje reda v hišah in preprečevanje škode. Nekatere stavbe, ki imajo organizirano hišno samoupravo, so v tako zanemarjenem stanju, da je urejenega človeka sram, da stanuje v taki stavbi.

Ugotavlja se tudi, da predsedniki hišnih svetov ustanovljenih skupnosti stanovalcev premalokrat ali pa sploh ne sklicujejo sej hišnega sveta, še manj pa zborov stanovalcev in vsled tega ostanejo v delovanju hišne samouprave osamljeni in s strani stanovalcev izpostavljeni vrsto nevspešnostim, kar pripelje do tega, da še sami prenehajo z delom.

Vsled navedenih in drugih vzrokov se dogaja, da hišni sveti nosijo celotno dokumentacijo s štampiljkami SKUPNOSTI STANOVALCEV na sedež strokovnih služb SSS občine Kočevje in s tem odklanjajo vsako delovanje in sodelovanje v hišni samoupravi.

Prve skupnosti stanovalcev so bile ustanovljene koncem leta 1982 in v letu 1983. Z ozirom na to, da je mandatna doba izvoljenih stanovalcev v organe hišne samouprave dve leti (z možnostjo ponovne izvolitve), so strokovne službe SSS občine Kočevje hišne svete pisмено opozorile na volitve novih hišnih svetov po preteku dveletne mandatne dobe in pošiljanja zapisnikov tudi strokovnim službam SSS občine Kočevje zaradi spremljanja in sodelovanja z novo hišno samoupravo. To opozorilo hišnim svetom pa je v večji meri naletelo na gluha ušesa, ker se le v manjši meri volijo novi hišni sveti, koder pa se volijo, o tem strokovne službe ne dobivajo potrebnih zapisnikov o izvoljeni novi hišni samoupravi.

V pripravi so spremembe in dopolnitve zakonov o stanovanjskem gospodarstvu in stanovanjskih razmerjih. Predvideva se, da s stanovanjskimi hišami ne bodo gospodarile skupnosti stanovalcev, kot to določa sedanja stanovanjska zakonodaja, temveč ponovno stanovanjske skupnosti. To pomeni, da skupnosti stanovalcev niso opravile svojih nalog. Zlasti velja to za stavbe, v katerih se stanovalci niso hoteli organizirati z namenom, da bi gospodarno ravnali s stavbo, v kateri imajo svoj dom.

Stanovanjske stavbe ne morejo čakati, da bi z njimi pričele uspešno gospodariti skupnosti stanovalcev, pač pa je le-te potrebno tekoče in redno vzdrževati v okviru razpoložljivih finančnih sredstev.

S spremenjeno in dopolnjeno stanovanjsko zakonodajo ni treba pričakovati, da hišna samouprava ne bo potrebna in da ne bo imela kaj delati. Pred hišno samoupravo bo tudi v bodoče postavljenih vrsto nalog. Še bolj bo morala skrbeti za red in čistočo v hišah in okrog njih, za dobre sostanovalske odnose, za preprečevanje povzročanja škode, za obratovanje hiše, pobiranje, delitev in plačevanje obratovalnih stroškov, skratka za izvajanje ODLOKA o hišnem redu itd. Hišna samouprava bo morala posvetiti posebno skrb SLO in DS, usposabljanju na področju CZ in čuvanju sredstev, namenjenih za CZ in družbeno samozaščito, saj se ta sredstva (gasilski aparati, reševalno orodje, gasilske cevi z ročniki) vse bolj namerno uničujejo in odtujujejo (kradejo).

Spremenjena in dopolnjena stanovanjska zakonodaja bo hišni samoupravi naložila še druge naloge, ki jih bo morala izvajati. Iz navedenega sledi, da bo potrebno povsod tam, kjer je še ni, organizirati hišno samoupravo, to je ustanoviti SKUPNOSTI STANOVALCEV in izvoliti HIŠNE SVETE. Vse te obveznosti opravlja tudi zasebni lastnik stanovanjske hiše.

Strokovna služba SSS občine Kočevje bo tudi v bodoče zelo tesno sodelovala s predstavniki hišne samouprave in samoupravi strokovno pomagala pri njenem delu, ne bo pa sprejemala posameznih stanovalcev, čestokrat nergačev, ki ne vedo za hišno samoupravo oziroma za njo nočejo vedeti in ovirajo njeno delo.

Kočevje, 1/8-1987
Poročilo sestavlja:
Marjan Mrvar

Strokovna služba SSS

